TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1463) 1978 VASARIS - FEBRUARY 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Neliečiama yda

Mūsų gyvenime yra dalykų, vadinamų "tabu", t.y. neliečiamų. Juos visi mato, žino, bet beveik niekas nedrįsta apie juos kalbėti, nes kažkodėl jie laikomi nediskutuotinais. Tokių dalykų tarpe yra alkoholizmas. Jau daug tautiečių nuo jo kenčia, daug jų be laiko mirė, daug jų pateko į eismo nelaimes, bet apie vis didėjantį alkoholizmo pavojų beveik niekas viešai nekalba — nei spauda, nei sakyklos, nei mokyklos, nei organizacijos. Seniau dar būdavo blaivybės draugijų, abstinentų būrelių, bet dabar apie tai nebegirdėti. Atrodo, kad problemos nebėra, kad viskas tvarkoje, nors daugybė žmonių patenka į didžiausią pavojų. Žiūrime į žūstančius, į save naikinančius tautiečius, palinguojame galvomis, bet nieko nedarome. Turbūt dėlto, kad nedrįstame, nes alkoholis yra neatskiriama mūsų gyvenimo dalis. Be jo neapsieina nei krikštynos, nei pakasynos, nei vestuvės, nei laidotuvės, nei šeimos, nei organizacijos šventės — net ir religinės. Galbūt dėlto niekas nesijaučia turįs teisę kalbėti prieš alkoholį lyg prieš garbingą karalių, kuris visur dalyvauja. Bet tai klaidinga laikysena. Alkoholis yra vienas dalykas, alkoholizmas — kitas. Alkoholis kaip vaistas yra geradaris, kaip vaišinimo priemonė — normalus dalykas, tačiau besaikis jo vartojimas yra yda, vedanti į alkoholizmą.

BET JEI NIEKAS viešai apie alkoholizmą nekalba, ar iš tikrųjų yra pagrindo juo rūpintis? Deja, yra. Ir juo blogiau, kai nekalbama, nes tada pavojus darosi didesnis, klastingesnis. Jin patenkama labai lengvu keliu. Mažai mūsų tautai alkoholizmas yra realus pavojus. Štai truputis 1976 m. statistikos. Vienam okupuotos Lietuvos gyventojui teko 11.5 litro degtinės, 25 l. vyno, 40 l. alaus. Prancūzijoje vienam gyventojui teko 17.1 litro alkoholinių gėralų, Portugalijoje — 16.9, Ispanijoje — 14.1, Italijoje — 12.4, Britanijoje — 7.1, Danijoje — 6.9, Švedijoje — 5.6. Nėra statistikos apie lietuvius išeivius, būtent, kiek jie alkoholio suvartoja. Žinant jų papročius bei gyvenimo būdą, yra pagrindo manyti, kad išeiviai neatsilieka nuo savo tautiečių Tėvynėje. Sakoma, ten žmonės geria degtinę stiklinėmis. Apie plintantį alkoholizmą kalba pogrindžio spauda. Galimas dalykas, vergijos sąlygos verčia žmones ieškoti paguodos alkoholyje. Tuo būdu tauta naikina save okupanto pasitenkinimui. Bet kodėl plinta alkoholizmas mūsų išeivijoje? Tai klausimas psichologams ir sociologams. Stebint praktinį gyvenimą, matyti, kad didelė laisvė ir geri uždarbiai taip pat lengvina kelią į alkoholizmą. Pajutęs lengvesnį gyvenimą, išeivis nori pasidžiaugti su draugais, o paskui ir vienas kaskart vis dažniau. Be to, ir išeivio gyvenime netrūksta skandinančių problemų.

IR KAS GALĖTŲ sulaikyti mūsų tautiečius nuo riedėjimo į alkoholizmą? Dabar, sprendžiant didžiąsias problemas, paprastai apeliuojama į valdžią — ji viską turi sutvarkyti. Buvo savo laiku įvesta prohibicija JAV-se — uždraustas alkoholinių gėralų pardavinėjimas. Deja, alkoholis buvo stipresnis ir už valdžią — jis laimėjo, ir prohibicija buvo atšaukta. Tai įrodymas, kad moralinių problemų prievartinė valdžia išspręsti negali. Alkoholizmas pirmoje eilėje ir yra moralinė problema, kuri ilgainiui tampa ir medicinine problema. Ją spręsti visų pirma reikia moralinėje plotmėje — pažadinti bei sustiprinti žmogaus valią bei išlaikyti jo ryžtą. Dėlto organizacija AA (Alcoholic Anonymus) ir turi pasisekimą, nes ji kolektyviniu būdu stengiasi įveikti pavojingąjį gundymą. Linkėtina, kad ši organizacija paplistų ir lietuviuose. Kovoje su alkoholizmu galėtų turėti pozityvios įtakos ir kitos organizacijos, jei sistemingai primintų visuomenei saldžiai tykojantį pavojų bei turėtų drąsos kalbėti apie nepopuliarų klausimą. Moralinės įtakos turintieji asmenys (vyskupai, kunigai, gydytojai, visuomenės veikėjai) taip pat privalėtų dažniau prabilti tuo klausimu ir nepalikti vieno dr. J. Adomavičiaus, šaukiančio tyruose. Mūsų visuomenėje yra sveikos orientacijos balsų, tik jie kažkodėl neišnyra iš nelemtos "tabu" atmosferos.

Persekiojami tautiečiai

Vienas labiausiai persekiojamų žmonių pavergtoje Lietuvoje yra **Balys Gajauskas.** Jis iškalėjo Sibire ir kitur 26-rius metus. Grįžęs į Lietuvą, bandė vėl įsikurti, bet susidūrė su dideliais sunkumais. Jo persekiotojai — KGB pareigūnai nedavė jam ramybės ir pagaliau antrą kartą jį suėmė 1977 m. balandžio 21 d. Jis buvo tardomas ir laikomas Vilniaus saugumo komiteto izoliatoriuje (rūsyje). 1977 m. pabaigoje jis tebebuvo tame pačiame Vilniaus kalėjime.

Antrąjį sūnaus Balio Gajausko suėmimą labai pergyveno senutė jo motina. Suėmimo metu, darant kratą, gavo širdies priepuolį ir buvo išvežta ligoninėn. Po kelių dienų grįžusi iš lignoinės, ji sūnaus nebematė — buvo išvežtas kalėjiman. Jo suėmimo dokumente pažymėta, jog suimtas už "antitarybinę veiklą".

Vakarus pasiekusiomis žiniomis, nori emigruoti į JAV-es **a.a. Romo Kalantos tėvas,** kurio sesuo gyvena Worcestery, Mass. Jis jau daug kartų kreipėsi į atitinkamas įstaigas. Sovietinio Saugumo pareigūnai betgi nenori nė kalbėti apie leidimo davimą. Su pašaipa jie įrodinėja, esą negalima išvažiuoti, kol sūnui Romui Kalantai nepastatytas paminklas, o jam pastatyti neduoda leidimo.

Buvo rašyta, kad nubausti kraštotyrininkai stud. Š. Žukauskas, gyd. Iz. Rudaitis, Mackevičius ir Politechnikos inst. dėstytojas Sakalauskas. Paaiškėjo, kad pastarasis buvo valdžios informatorius ir nebuvo nubaustas. Š. Žukauskas tebesąs Permės lageryje. Jo motina atleista iš advokatūros.

Nijolė Sadūnaitė, išbuvusi trejus metus Sibiro lageryje, privalo atlikti dar trejų metų sibirinės tremties bausmę. Kurį laiką dirbo vienos mokyklos valytoja, dabar išsiųsta į kaimą melžėjos darbui. Jos adresas kol kas nežinomas.

Estai mini šešiasdešimtąją savo valstybės nepriklausomybės paskelbimo sukaktį vasario 24 d. Nuotraukoje matyti estų atstovai tarp kitų tautybių, demonstruojančių prieš sovietinę vergiją

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Labai gausūs spaudos balsai

MONS. KL. RAZMINAS

"Pėdos mirties zonoje"

Urbino vyskupijos žurnalas "La voce dell'Amore" — Meilės Balsas, leidžiamas Tylos Bendrijos Komisijos, šių metų sausio numeryje pateikia ilgesnę ištrauką iš Sibiro tremtinės Elenos Juciūtės knygos "Pėdos mirties zonoje". Išverstas skyrius "Grįžimas iš Sibiro" jautriai vaizduoja tragišką motinos susitikimą su dukra, kuri jos visai nepažįsta. Italų kalbon išvertė prel. Vincas Mincevičius, kuris rengia "Pėdų mirties zonoje" pilną itališką laidą. Žurnalas "La voce dell'Amore" straipsnį liustruoja dail. V. K. Jonyno sukurto lietuvio kankinio bareljefo nuotrauka ir skelbia "Lietuvių kankinių poezijos" pasirodymą itališkai. Beveik visas žurnalo numeris yra dedikuotas kardinolo J. Slipyj pareiškimam pasaulio vyskupų sinode, Sacharovo tribunole bei laiške JAV prezidentui J. Carteriui, ginant religijos laisvę ir pagrindines žmogaus teises. Viršelyje, šalia kardinolo Slipyj nuotraukos, duodama ir vyskupo Julijono Steponavičiaus fotografija, liudijanti tikėjimo laisvės pažeidimus sovietų okupuotuose kraštuose.

Skundas, girdimas Italijoje

Lietuvos katalikų atsišaukimas į Europos komunistų vadus — Enrico Berlinguer, Santiago Carillo ir George Marchais, reikalaujantis ginti komunistų mindžiojamas pagrindines žmogaus teises Lietuvoje, rado didelio atgarsio Italijos spaudoje. Daugelis didžiųjų Italijos dienraščių ir kitų laikraščių, pasinaudodami užsienio agentūrų pranešimais ir prel. V. Mincevičiaus Romoje italų kalba leidžiamos "ELTA-PRESS" informacijomis, plačiai komentavo susidariusią padėtį ir Europos komunistų aklą paklusnumą Maskvos hegemonijai.

Italų laikraštis "L'Azione", pasinaudodamas lietuvių savilaidos išleisto naujo "Aušros" numerio mintimis, rašo: "Lietuviai primena Europos komunistam, kad jie praeityje tylomis pritarė sovietų įvykdytai smurtinei Lietuvos okupacijai ir kolonizacijai ir padėjo sovietų propagandai užmaskuoti rusų nusikaltimus. Dabar gi jie neva stengiasi ginti persekiojamųjų teises. Jei jų laikysena būtų nuoširdi, rašo italų laikraštis, jeigu jie iš tikrųjų konkrečiai siektų respektuoti elementariausias žmogaus teises ir tautinį suverenumą, jie turėtų aiškiai ir tvirtai pasisakyti už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų teises į laisvę ir nepriklausomybę..."

Lietuvos katalikų atsišaukimą panašiai komentuoja ir "Gente Veneta", "La vita cattolica", "Nuova scintilla" ir daugelis kitų Italijos laikraščių.

Žurnalas "Pro Fratribus", remdamasis prel. V. Mincevičiaus itališkai paruošta "LKB Kronikos" laida, iškelia nuolatinį komunistų partijos ir KGB kišimąsi į vienintelės Lietuvoje kunigų seminarijos veikimą ir naujų kunigų parengimą. "Seminaristam, rašo žurnalas, draudžiama turėti radijo aparatus ar skaityti "samizdat" bei kitus partijos neaprobuotus leidinius. Net kryželį nešioti ant švarko atlapo draudžiama klierikam, kad "nepapiktintų atsitiktinai sutikto sovietinio jaunuolio..."

"Farizėjams nepatiks"

Tautinės krypties dešiniųjų italų dienraštis "Secolo d'Italia" atvirai iškelia komunizmo pavojų žmonijai ir gina pavergtas tautas bei disidentus. Sausio 4 d. laidoje, pirmajame puslapyje, įdėtame straipsnyje "Farizėjam nepatiks" išsamiai nagrinėja Nijolės Sadūnaitės likimą ir lietuvių bei jų draugų pastangas ją išvaduoti. Pasiremdamas "Elta-Press pateikiama medžiaga, dienraštis pažymi, kad Nijolės Sadūnaitės procesas visame pasaulyje susilaukė didelio atgarsio. Jos išlaisvinimu esąs susirūpinęs ir Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas J. Carteris, kurį pasiekė lietuvių ir įvairių moterų organizacijų prašymai su daugiau kaip 20.000 parašų. Esą reikia tikėtis, kad visos tos pastangos nebus veltui, kad bus grąžinta laisvė Sibiro tremtinei.

Komunistai prieš Kremlių

Įvairūs Italijos laikraščiai, kaip "Gazzeta del Popolo", Cuneo bei kitų provincijų spauda, ir toliau plačiai tebemini lietuvių demonstraciją Vilniuje. "Gazzeta del Popolo" pažymi, kad protesto demonstracijos buvo žiauriai numalšintos ir užgniaužtos, bet jos aiškiausiai parodė, kaip lietuvių tauta ilgisi

(Nukelta į 2-rą psl.)

Estų atstovė džiaugiasi laisve Š. Amerikoje ir tikisi jos savo tėvynei Estijai

Pasaulio įvykiai

GRIEŽTO IZRAELIO IR JAV ŽYDŲ PROTESTO SUSILAUKĖ prez. J. Carterio nutarimas parduoti Saudi Arabijai 60 moderniausių naikintuvų "F-15", kuriais dar nėra apginkluota nė pačių amerikiečių aviacija. Už tuos naikintuvus iš Saudi Arabijos bus gauta $2,5 bilijono. Prez. J. Carteris taipgi pažadėjo Egipto prez. A. Sadatui 50 "F-5E" naikintuvų, kurie yra verti $400 milijonų. Žydų sluogsniai teigia, kad šiais naikintuvais bus sugriautas karinės aviacijos balansas Artimuosiuose Rytuose. Tuose graudžiuose verksmuose šį kartą nėra tiesos. Jie visiškai nutyli faktą, kad Izraeliui jau anksčiau buvo parduoti 25 "F-15" naikintuvai, o dabar prez. J. Carteris įsipareigojo parūpinti dar 15 ir net 75 "F-16" naikintuvus, kurie nedaug teatsilieka nuo "F-15". Egiptui parduodami "F-5E" naikintuvai nė iš tolo negali lygintis nei su "F-15", nei su "F-16". Izraeliui pažadėti naikintuvai JAV iždui kainuos beveik $2 bilijonus ir, kaip paprastai, bus į kreditą įtraukta dovana, nes tokios sumos net ir su viso pasaulio žydu aukomis Izraelis negali sutelkti. Izraelio ir Egipto derybos tebėra nutrukusios dėl nelegalių žydiškų kaimų Sinajuje ir vakarinėje Jordano upės pakrantėje. Izraelio premjeras M. Beginas aštriai puolė JAV valstybės sekretorių C. Vance, pasisakiusį prieš tokių kaimų steigimą. Jis netgi teigė, kad jie yra visiškai legalūs, nepažeidžiantys tarptautinių nuostatų. M. Beginas užmiršo ketvirtosios Ženevos konvencijos 49-tą paragrafą, draudžiantį okupantui perkelti savo civilius gyventojus į okupuotas žemes. Kaimų steigimą yra pasmerkusi ir Jungtinių Tautų organizacija. Pernai rudenį prez. J. Carteris gavo tvirtą Izraelio vyriausybės pažadą, kad bus atsisakyta naujų kaimų steigimo, pasitenkinant tik įsteigtųjų plėtimu. Nuo to laiko Sinajuje ir vakarinėje Jordano pakrantėje, kaip grybai po lietaus, išdygo 10 naujų žydiškų kaimų.

Šūviai Kipre

Palestiniečiai teroristai nušovė pagrindinio egiptiečių dienraščio redaktorių Y. el-Sebajų, prez. A. Sadato bičiulį. Pabėgti bandė pasigrobtu keleiviniu lėktuvu, bet grįžo atgal, kai jų neįsileido net šešios arabų valstybės. Įkaitus išlaisvinti bandė kariniu lėktuvu atskridę 60 egiptiečių karių. Įvyko netikėtas susišaudymas su Kipro policija. Jame žuvo nemažai egiptiečių, daug buvo sužeista, o likusieji pasidavė. Jų pavyzdžiu pasekė ir teroristai.

Pradėjo ofenzyvą

Marksistinis plk. M. H. Mariamo režimas Etiopijoje, susilaukęs pakankamai sovietinių ginklų, pradėjo ofenzyvą Ogadeno dykumoje, kurią buvo užėmę s u k i l ė l i a i somaliečiai. Amerikiečių žvalgybos duomenimis, Etiopijoje jau yra apie 4.000 kubiečių, kurių 3.000 sudaro fronto linijos kariai. Šimtus savo patarėjų Etiopijon yra pasiuntusios ir kitos komunistinės valstybės — R. Vokietija, Čekoslovakija, Lenkija, Vengrija, Bulgarija. Ginklais Etiopiją remia ir Izraelis, nors šį kartą tokia parama tarnauja Sovietų Sąjungai, siekiančiai baziu, strateginės įplaukimo Raudonojon jūron kontrolės. Spėjama, kad sovietiniais "MI G" naikintuvais Etiopijoj skraido kubiečiai. Jų, matyt, yra nemažas skaičius, nes Kubos erdviu apsaugą perėmė sovietų lakūnai. Prez. J. Carteris įspėjo Etiopiją neperžengti Somalijos sienos.

Sensacinga knyga

Buvęs prez. R. Niksono štabo viršininkas Baltuosiuose Rūmuose H. R. Haldemanas, atliekantis Watergate nusikaltimų bausmę kalėjime, išleido atsiminimų knygą "The Ends of Power", kurioje atskleidžiami du sensacija nuspalvinti įvykiai. Pasak H. R. Haldemano, Sovietų Sąjunga 1969 m. norėjo pradėti atominį karą prieš komunistinę Kiniją ir talkon bandė kviesti JAV. Nesulaukusi amerikiečių pritarimo, prie Kinijos sienos ji sutelkė savo divizijas, aprūpintas atominiais ginklais. Pasaulį nuo karo išgelbėjo prez. R. Niksono ir H. Kissingerio įsakymas JAV ambasadoriui Lenkijoje W. Stoesseliui atnaujinti pasitarimus su Kinijos ambasada Varšuvoje. Sovietų Sąjungos vadovams buvo sudarytas įspūdis, kad JAV tokiame kare bus Kinijos pusėje. Tą mintį vėliau sustiprino prez. R. Niksono kelionė Pekingan. Sovietų bandymą prišnekinti JAV įsijungti į karą prieš Kiniją paneigė TASSo agentūra, anuometinis valstybės sekr. W. Rogers, saugumo reikalams vadovaęs H. Kissingeris. Antroji sensacija liečia sovietų atominių povandeninių laivų bazės steigimą 1970 m. Cienfuegos uoste Kuboje. Bandymą šia linkme atskleidė žvalgybinių lėktuvų nuotraukose pastebėtos futbolo aikštės. Kadangi kubiečiai daugiau domisi beisbolu, tos aikštės turėjo būti skirtos bazę aptarnausiantiems sovietams. Bazės įrengimui sustabdyti prez. R. Niksonas pasirinko tylią diplomatiją. H. Kissingeris įspėjo Sovietų Sąjungos ambasadorių A. Dobryniną, kad dėl bazės bus atšauktas 1962 m. susitarimas, kuriuo JAV įsipareigojo nepulti Kubos. Spalio 22 d. sovietų užsienio reikalų min. A. Gromyka pasisakė už susitarimo tęsimą.

Šiame numeryje:

Neliečiama yda
Alkoholis — visur dalyvaujantis karalius ir kenkėjas

Labai gausūs spaudos balsai
Italijos spauda apie dabartinę būklę Lietuvoje

Dviejų sukakčių kunigas
Kunigui P. Ažubaliui 60 m. amžiaus, 30 m. klebonavimo

Toronto atžalyniečiai koncertavo Floridoje
Tautinių šokėjų grupės įspūdžiai iš kelionės į pietus

Kun. Matutis — garsenybė Kolumbijoje
Dideli lietuvio saleziečio darbai vargingųjų mieste

Tikros ir laikinos tėvynės meilė
Mintys apie lietuvių išeiviją ypač Pietų Amerikoje

Tautinėje skautų stovykloje
Jaunos skautės įspūdžiai iš tolimosios Australijos

Pasipešiojimai
Dabartiniai JAV-bių lietuvių nesutarimai nemažėja

Kilimas Montrealio miestui
Graži lietuvių dovana trigubos sukakties proga

Gūdi Pensilvanijos lietuvių praeitis
Didelio formato iliustruotas leidinys, kalbąs dabarčiai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $12, pusmetinė — $6.50. Rėmėjo prenumerata $20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $12.00 per year, $6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Dviejų sukakčių kunigas

Kunigui Petrui Ažubaliui 60 metų amžiaus ir 30 metų klebonavimo

PRANYS ALŠĖNAS

Pagal mano turimas žinias, kun. Petras Ažubalis sulaukė ne tik kapos metų amžiaus, bet ir lygiai puskapio — 30 metų klebonavimo.

Kun. P. Ažubalis gimė 1918 m. vasario 10 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo išvakarėse. Jis pasaulio šviesą išvydo Mielaišių k., Papilio valsč., Biržų apskr., Jono Ažubalio ir Emilijos Balčiūnaitės šeimoje. (Jo motina, baigianti šimtinę metų, gyvena Toronte).

Būdamas jauniausias šeimoj, dar tik penkerius metus turėdamas, Petrelis pradėjo piemenauti tėvų ūkyje. Pradžios mokyklą baigė Mielaišiuose, gimnaziją lankė Biržuose, o kunigų seminariją ir teologijos fakultetą — Kaune ir Prahoje. Kunigu įšventintas 1942 m. gruodžio 19 d. Prahoje, kartu su kunigu (vėliau vyskupu) a.a. Pr. Braziu. Primicijas, kurios buvo gana kuklios, atšventė pas seseles boromėjietes Jihlava mieste, Čekoslovakijoje.

Kun. P. Ažubalis kurį laiką gilino teologines žinias Prahos Karolio universitete, o vėliau su kun. J. Arnausku, SJ, buvo nacių internuoti Zasmuky miestelyje.

Karui pasibaigus, kun. P. Ažubalis išvyko per Vokietiją į Liuksemburgo kunigaikštiją, kur išbuvo vienuolyno kapelijono pareigose Schengen miestelyje iki atvykimo Kanadon.

1947 m. rudenį, gavęs pakvietimą iš Toronto kardinolo, kun. P. Ažubalis atvyko į Kanadą ir pradžioje buvo paskirtas Šv. Jokūbo parapijos vikaru, o 1948 m. liepos 1 d. perėmė Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijos klebono pareigas.

Per tą puskapio metų klebonavimo laikotarpį kun. P. Ažubalis atliko daug ir didelių darbų. 1953 m. pertvarkė, restauravo, padidino ir pagrindinai pakeitė Šv. Jono šventovės pastatą. 1955 m. Springhurste pastatydino Gerojo Ganytojo stovyklavietę — tris pastatus: vasarnamį, stovyklinius namus ir salę, kuri buvo naudojama ir pamaldoms. Taip pat įrengė sporto aikštę.

1957 m. kun. P. Ažubalio pastangomis buvo pastatytas klebonijos priestatas "Tėviškės Žiburiams", 1960 m. įsteigtos lietuviškos kapinės, kuriose, kartu su KLB Toronto apylinkės valdyba, buvo pastatyta amfiteatrinė koplyčia ir Lietuvos laisvės paminklas (neišbaigtas).

Savų kapinių įsigijimas buvo didelis kun. P. Ažubalio sumanumo ir administracinių gabumų įrodymas — etninėms grupėms nelengvas tai uždavinys, nes reikėjo nugalėti sunkumus ne tik vyskupijos kurijoje, bet ir pasaulietinės valdžios įstaigose.

Negana to, vėliau ir visa parapija buvo perkelta į Mississaugą. Ten įsteigta Anapilio sodyba su milžiniška sale, erdviomis patalpomis "Tėviškės Žiburiams", pastatyta klebonija ir Lietuvos Kankinių šventovė, kurios šventinimas numatytas š.m. gegužės 14 d. Dabar planuojami poilsio namai vyresnio amžiaus tautiečiams.

Kun. P. Ažubalis gyvai reiškėsi ir tebesireiškia lietuviškoje veikloje. Jis buvo vienas iš iniciatorių Toronto lietuvių šeštadieninės mokyklos (pradžioje mokykla net klebonijos patalpomis tenkinosi).

Rūpinasi žmonių pilietybės, pensijų, šalpos reikalais. Dažnai beldžiasi į kanadiečių įstaigas ieškodamas pagalbos savo tautiečiams. Jis yra aktyviai įsijungęs į Lietuvių B-nės veiklą. Visur ėjo ir gelbėjo apylinkei, kur jo pagalba buvo reikalinga. Su krikščioniška dvasia ir lietuviška meile tarnauja žmonėms, stengdamasis būti visiems ir viskuo.

KUN. PETRAS AŽUBALIS, sulaukęs 60 metų amžiaus ir 30 metų klebonavimo Toronte - Mississaugoje. Nuotraukoje — pasirašo Lietuvos Kankinių šventovės kertinio akmens pašventinimo aktą. Š.m. gegužės 14 d. jis pasirašys ir pačios šventovės pašventinimo aktą. Nuotr. O. Burzdžiaus

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas:
139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

"Dainavos" ansamblio atstovams Lietuvių Fondo vadovybė įteikia 1,500 dol. čekį. Iš k. į d.: ansamblio pirm. A. Smilga, "Margučio" vadovas P. Petrutis, sol. S. Baras, "Dirvos" atstovas A. Juodvalkis, LF informacijos vadovas Vl. Būtėnas, LF vicepirm. M. Remienė, LF kontrolės komisijos narys A. Šantaras, LF tarybos pirm. dr. G. Balukas, LF vicepirm. J. Kučėnas, ansamblio sekr. D. Ilginytė, LF sekr. K. Girvilas, LF v-bos pirm. dr. A. Razma, LF kontrolierius P. Želvys ir LF sekr.-ižd. K. Barzdukas Nuotr. V. Noreikos

Labai gausūs spaudos balsai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

laisvės ir nekenčia pavergėjų. Šis protestas buvęs ne vien tik tautinis, bet ir religinio pobūdžio. Jis esąs gyvas visuose tautos sluoksniuose, nežiūrint į sovietų pastangas rusinti užimtus kraštus.

Tokią sovietų laikyseną smerkia net maištaujančių Italijos komunistų organas "Linea Proletaria" — Proletarinė Linija, leidžiamas Milane. Šis laikraštis prieš Kalėdas išsamiai aprašė antisovietines demonstracijas Vilniuje. Straipsnis pavadintas: "Lietuvių tauta sukyla prieš naujųjų carų viešpatavimą". Maištaujantys komunistai ten rašo: "Kremliaus socialfašistinė kritika iki įkyrumo giriasi, kad ji ištikimai taiko Lenino principus tautinės politikos srityje. Faktai tikrumoje rodo, kad naujieji Kremliaus carai žiauriausiai persekioja ir brutališkiausiai išnaudoja visas nerusiškas tautas. Joms atimamos visos politinės teisės bei panaikinama jų ekonominė, kultūrinė, lingvistinė bei tautinė autonomija. Bet Brežnevo tautų pavergimo ir rusifikacijos banga, kaip rodo paskutiniai įvykiai Lietuvoje, sutinka vis didėjantį pasipriešinimą laisvės išsiilgusiose tautose". Visų tad demokratų ir antifašistų pareiga esanti solidariai padėti tai tautinei lietuvių kovai prieš Kremliaus vadų šovinizmą — baigia straipsnį maištaujančių italų komunistų laikraštis "Linea Proletaria".

Vyskupai ir poetai

Laikraščio "Segno" — Ženklas korespondentas Sante Cavalleri išsamiai informuoja savo skaitytojus apie sunkią K. Bendrijos padėtį Lietuvoje. Remdamasis Sacharovo tribunole pateiktais duomenimis, autorius pateikia plačią vyskupo Julijono Steponavičiaus ir vyskupo Vincento Sladkevičiaus tremties apžvalgą ir daugelį kitų religinio persekiojimo faktų. Šis straipsnis ištisai buvo atspausdintas ir "Corriere Cesenate", "Il Piccolo", "Corriere Adriatico" ir kituose provincijos laikraščiuose.

Trieste išeinantis "Il Piccolo" dienraštis sausio 19 d. laidoje ilgu straipsniu pamini Adomo Mickevičiaus kūrybą. Progą tam davė jo "Krymo sonetų" vertimo pasirodymas šiomis dienomis Italijoje. Sonetus išvertė garsiojo italų filosofo ir rašytojo Benedetto Croce duktė Elena Croce. Objektyviai čia nurodoma lietuviška Mickevičiaus kilmė ir jo gili meilė Lietuvai.

Straipsnyje, parašytame Edvardo Guglielmi, apžvelgiami ir kiti Mickevičiaus veikalai, ypač "Ponas Tadas", kurio vertimas jau prieš 20 metų pasirodė itališkai, "Konradas Valenrodas" ir kiti veikalai, kurie taip artimai liečia Lietuvą.

Urbino mieste sausio 21 d. įvyko iškilmingas "Lietuvių kankinių poezijos" — "Canti del martirio lituano" sutiktuvės. Minėtą lietuvių kankinių poeziją vertė prel. V. Mincevičius, o išleido Urbino vyskupijos "Tylos Bendrijai Remti Komitetas". Turiningą kalbą ta proga pasakė prof. Rossi, pažymėdamas, kad lietuvių poezija yra ryškiausias šių laikų dokumentas, liudijantis lietuvių tautos dvasinį pasipriešinimą terorui, priespaudai, persekiojimams, žmogaus pavergimui. Iškilmes plačiai aprašė "Corriere Adriatico" laikraštis.

"Maskvos šnipas pasaulio vyskupų sinode"

Tokia antrašte paskelbė straipsnį Romos žurnalas "Ill Borghese" š.m. sausio 15 d. 99 psl. Jis rašo apie žinomą Lietuvos ateistų vadą Vladą Niunką ir Vatikano "Ostpolitik". Straipsnyje rašoma:

"Iš dviejų šimtų pasaulio vyskupų, susirinkusių į V-jį vyskupų sinodą Vatikane, dauguma nieko nežinojo apie tą faktą. Nežinojo to ir dauguma tarptautinės spaudos žurnalistų, atvykusių sekti sinodo darbų, kurie truko ištisą mėnesį. Todėl nežinojo to ir katalikų bei viešoji pasaulio opinija. Sinodo dažnai labai atsargios diskusijos apie ateinančių dešimtmečių katechizacijos strategiją vyko Maskvos šnipo akivaizdoje, kaip senaisiais "kominformo" laikais. Tada Vatikanas, tai sužinojęs, būtų tuoj protestavęs ir sukliudęs. Dabar ne! Vatikano "atsakingieji" žinojo viską — Maskvos šnipo vardą, pavardę, paskirtį. Jam buvo išduotas specialus žurnalistams skirtas pažymėjimas - leidimas ar tai tolerancijos, ar nerūpestingumo, ar savotiško saugumo motyvais. Viena yra tikra: visų vyskupų iš už "geležinės uždangos" pareiškimai buvo atitinkamai registruojami. Tai paaiškina, kodėl dauguma vyskupų iš komunistinių kraštų negalėjo atvirai kalbėti arba kalbėjo mįslėmis, kaip pvz. Hanoi arkivyskupas. Vienas jų tiesiog pareiškė: "Argi nežinote, kad mes po sinodo turime grįžti į tėvynę?"

Lietuviškasis Suslovas

Tai gana aišku! Sinodo darbus sekė "lietuviškasis Suslovas" — Vladas Niunka. Daugeliui ši pavardė nieko nesako, todėl čia norime priminti, kas jis yra. Vl. Niunka yra akademikas - vatikanologas, komunistų partijos narys, vyriausios sovietų tarybos deputatas, pagerbtas "Vavilovo" ordinu, skiriamu už gausius nuopelnus bedieviškojo materializmo propagandoje. Vl. Niunka eina taip pat atsakingas pareigas Lietuvos ateizmo propagandoje (yra parašęs nemaža antireliginių knygų). Taigi, jis galėjo ramiai sekti visus apaštalų įpėdinių darbus!

Pasibaigus sinodo sesijai — rašo "Il Borghese" žurnalas — "lietuviškasis Suslovas" — Vl. Niunka, kuris ypač "domėjosi" vieninteliu iš Lietuvos sinode dalyvavusiu vyskupu L. Povilioniu, netuoj grįžo į Sovietų Sąjungą. Atrodo, jam buvo pavesta parinkti dar kitokių informacijų, ir lietuvis vyskupas galėjo ramiai grįžti į savo tėvynę. Romoje Vl. Niunka turėjo progos susitikti su įvairiais asmenimis, pažinti nemažai dvasiškių ir pasirinkti sau įvairiausių informacijų bei jas pasiųsti atitinkamom Kremliaus įstaigom. Be abejonės, galėjo nesunkiai patirti ir apie įvairių vyskupų iš už "geležinės uždangos" susitikimus Romoje. Tuo nėra ko stebėtis, nes juk esame patyrę ir dar įvairesnių dalykų, bet negalime tylėti ir nesistebėti vienu dalyku — pažymi "Il Borghese" žurnalas — tai faktu, kad šiam asmeniui taip lengvai ir taip neapgalvotai buvo duotas Vatikano pažymėjimas, įgalinantis sekti visus sinodo darbus. Argi tam reikalingas "Vavilovo" žymuo už nuopelnus ateistiniam materializmui, kad lengviau galėtų peržengti Vatikano ribas?...

PRANEŠIMAS IŠ BRAZILIJOS

Lietuvių studentijos prieauglis

RIMAS AMALVIŠKIS

Pagal Brazilijos švietimo sistemą, sausio mėnesį per milijoną jaunimo atkakliai grumiasi dėl maždaug 90.000 vietų augštosiose mokyklose. Kadangi lietuvių dauguma yra susibūrusi S. Paulo didmiestyje ir apylinkėse, todėl jų dauguma laiko egzaminus į vietos ir apylinkių universitetus. Šiais metais išlaikiusių egzaminus ir išsikovojusių vietas universitetuose lietuvių (lietuvių kilmės jaunimo) nuošimtis truputį didesnis, negu pernai. Žinoma, malonu ir linksma, jeigu jų rastųsi keleriopai daugiau. Iš nesenų ateivių procentinę daugumą (nuostabiai didelę) sudaro japonų kilmės jaunimas. Po jų seka žydai, vokiečiai, lenkai... Mes, jeigu ir nesame pačioje paskutinėje vietoje, tai vistiek gerokai atsilikę nuo čia paminėtų.

Labai sunku surankioti tikslius duomenis apie lietuvių kilmės studentiją daugelio tūkstančių sąrašuose dar ir dėlto, kad beveik visi subrazilinę vardus, o iškraipytas pavardes kartais tenka priskirti lenkams ar kitiems.

Iš šiemet įstojusių į universitetus dauguma pasirinko administraciją, ekonomiją, tiksliuosius mokslus ir vos vienas kitas klasikinius mokslus.

Dalinis jų sąrašas šiemet taip atrodo:

1. Tania Černiauskas, 2. Nacy Minkauskaitė, 3. Valdir Sakavičius, 4. Edna Iankauskas Barros, 5. Leonardo Karašauskas, 6. Cristina Papečkys da Motta, 7. José Bartaška, 8. Alexandre Misiūnas, 9. Alberto Gaidys Junior, 10. Ronaldo Gavelis, 11. Clemente J. Didžiokas, 12. Sueli Jakobauskas, 13. Otavio Galombauskas, 14. Edneia Mikelaitis, 15. Roberto Jakubauskas, 16. Eduardo Zigmantas, 17. Marlene Bagdonas, 18. Fabio Godosevičius, 19. Suely Vazgauskas.

Tenka sveikinti šį gražų būrelį lietuviškos kilmės studentų ir linkėtina, kad Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga mėgintų su jais užmegzti glaudesnius ryšius. Gal vienas kitas sutiktų prisidėti prie lietuviškos veiklos. Kiek žinoma, kaikurių tėvai yra buvę aktyvūs lietuviškos veiklos dalyviai.

A+A
ELENAI VAIDOTIENEI

mirus, dukrai REGINAI VALICKIENEI su šeima ir sūnui VYTAUTUI VAIDOTUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

Aldona ir Aleksandras Kocenai
Juta ir Algis Kaziliai

Padėka

Mūsų mylimas vyras ir tėvas
a.a. Pranas Rudinskas
mirė 1978 metų sausio 11 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame: Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Kubiliui, SJ, ir kun. S. Kulbiui, SJ, už iškilmingas šv. Mišias, gilų pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą — Notre Dame des Neiges kapines; solistams G. Čapkauskienei ir A. Kebliui už giesmes šventovėje; inž. Iz. Mališkai už gražų atsisveikinimo žodį ir P. Adamoniui už sukalbėjimą Rožinio laidotuvių namuose; visems draugams ir pažįstamiems, aukojusiems šv. Mišias; "Baltijos" stovyklavietės fondui, Kanados Lietuvių Fondui už gėlių vainikus; pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje; gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose ir palydėjusiems į kapines.

Dėkojame taip pat už paruošimą pusryčių mūsų mieloms šeimininkėms p.p. Kušleikienei, A. Ūsienei ir visam būriui talkininkių — N.Pr.M. seselėm Olivetai ir Jonei, p. Grinkienei, A. Kiškienei, N. Bagdžiūnienei, talkininkams — Fr. Kušleikai, p. Grinkui, V. Ptašinskui. Ačiū ponioms, kepusioms pyragus.

Jūsų didelio nuoširdumo, parodyto mūsų liūdesio valandose, niekuomet neužmiršime.

Nuliūdę — žmona Goda, dukra Rūta
sūnūs Algis, Rimas ir giminės

Padėka

Mūsų brangus vyras ir tėvas
a.a. Mamertas Zavadskas
netikėtai iškeliavo amžinybėn 1978 m. sausio 20 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems pažįstamiems, kaimynams, draugams ir giminėms už tokį gausų dalyvavimą maldose laidotuvių namuose, Šv. Kazimiero parapijos šventovėje, už šv. Mišias, pareikštą užuojautą žodžiu ar laiškais, gėles, aukas Lietuvių Fondui ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypatinga padėka kun. J. Bertašiui už visas maldas bei pamokslą. Taip pat dėkojame karsto nešėjams A. Lingei, V. Liaukevičiui, V. Novogrodskiui, M. Šarauskui, L. Stoniui, V. Staponavičiui; visoms ponioms už paruošimą pusryčių bei iškeptus pyragus; Lietuvių Klubui už patalpas pusryčiams.

Jūsų visų nuoširdumas palengvino mūsų skausmą.

Nuliūdę —

žmona Veronika
duktė Gražina Varnelienė
žentas ir anūkės

A+A
MIELAM
BRONIUI GRIKENIUI

mirus, jo žmoną STEFANIJĄ, dukterį AUŠRĄ su šeima ir Stefanijos Grikenienės sesutę ELENĄ DRAUDVILIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Augustinas ir Eugenija Underiai
Antanas ir Stefanija Petraičiai
Jonas ir Bronė Maziliauskai
Mikas ir Stasė Petruliai
Teofilė Kobelskienė
Albinas ir Juzė Pliopliai

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

dukrai ALDONAI JANKAITIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Toronto Lietuvių Namų
Moterų Būrelis

Mielus STEPĄ ir MORKŲ IGNATAVIČIUS
bei jų šeimas,

mylimai MAMYTEI

(Sibiro kankinei) mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. V. Augėnai

Mohawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
Nemokamas pristatymas į namus.

★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbimo mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Toronto atžalyniečiai koncertavo Floridoje

Išvykos, gastrolės, kelionės ir šiaip skridimai, ar jie būtų į Europą, Ameriką, ar tik į gretimą miestą, — pakelia nuotaiką ir sujudina visą žmogaus sistemą. Jis planuoja, tvarkosi, draugams pasigiria ir laukia nekantraudamas to momento, kada lėktuvas pakils virš namų, virš miesto ir pagaliau virš debesų. Širdis stipriau plaka ir truputį baimingas šypsnis matosi veide . . .

Taip jautėsi Toronto "Atžalynas", sulaukęs išskridimo dienos. Tik reikia tuos visus jausmus padauginti iš 41-no karto, nes tiek mūsų išsiruošė į saulės, vandens ir palmių kraštą — Floridą.

Šį kartą "Atžalynas" vyko ne oro pakaitai, bet su misija — pasirodyti lietuviams ir amerikiečiams su tautiniais šokiais bei dainomis.

Be abejonės, tas "Atžalyno" pasirodymas Floridoje mums buvo dvigubai malonesnis, nes įvyko per Kalėdų šventes, kai Kanadoje siaučia gili žiema, o ten šildo karšti saulutės spinduliai.

Į padanges

Kelionės laikas buvo idealus tuo, kad "Atžalyno" šokėjai galėjo Kūčių vakarą praleisti savo šeimose ir tik Kalėdų pirmą dieną, 4 v.p.p., būti aerodrome. Uniformuotas būrys atrodė labai tvarkingas ir rimtai nusiteikęs. Gal net mažą baimę galėjai išskaityti jaunuolių veiduose. Pagaliau, po kontrolių ir patikrinimų, sėdėjome savo vietose didžiuliame "Boeing 747" lėktuve.

Kai lėktuvas jau buvo ore, galėjai matyti kaip atsileido atžalyniečių širdys. Nuo to momento dingo visos baimės ir rūpesčiai. Pavalgę skanią vakarienę, atžalyniečiai užtraukė lietuviškas dainas, perėjo į angliškas ir kalėdines giesmes, užbaigė su daina, linkėdami visiems keleiviams linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Dar kartą visi nutilo, kai lėktuvas pradėjo leistis žemyn. Bet jam nusileidus ir sustojus, visi šokėjai šaukė "valio" lėktuvo kapitonui už saugų nusileidimą.

Mūsų jau laukė

Tampoje mus pasitiko keletas lietuvių, jų tarpe — lietuvių klubo pirm. E. Karnius. Jo ir mūsų pirm. J. Bubulienės iniciatyva ši kelionė tapo realybe. Labai malonus ir gerai sugebantis organizuoti žmogus E. Karnius parūpino mums autobusą, o lagaminams atskirą autobusiuką. Iš Tampos aerodromo į St. Petersburgą važiavome vienu iš ilgiausių Amerikos tiltų. Čia lietuvių klube mūsų laukė dar daugiau lietuvių. Vieni jų atvažiavo pasiimti mūsų šokėjų nakvynei, o kiti sutikti. Lietuvių šeimininkų buvo paruošta vakarienė. Užkandžiaujant p. Karnius pristatė "Atžalyno" vadovę S. Leparskienę, kuri išvardino visus šokėjus, būtent, 33. Taip pat pristatė su "Atžalynu" keliaujančius asmenis: J. Bubulienę, V. Dauginį, p. Lukošienę, J. Budnikienę, p. Jurką, p. Dauginienę ir jauniausią "Atžalyno" narį R. Dauginį. Po vakarienės, susiradę savo lagaminus, išvažiavome su savo naujais šeimininkais į jų namus ir į viliojančias paklotas lovas.

Rytojaus dieną visi gerai išmiegoję, papusryčiavę, pilni naujos energijos apžiūrėjome St. Petersburgo miestą. Daugelis lietuvių turi gražius namus netoli jūros. Jiems buvo proga palyginti, ką paliko Kanadoje ir koks puikus oras čia. Nors diena nebuvo karšta, bet saulė mums, sušalusiems kanadiečiams, net perstipriai spindi. Kur tik pažvelgi, visur gražu, žalia. Pažinome labai daug žalumynų, kuriuos turime ir Kanadoje, tik vienas didelis skirtumas yra tas, kad pas mus tie augalai auga vazonuose ir stovi kambariuose pagarbioje vietoje, o Floridoje auga namų kiemuose.

Pirmasis koncertas

Sekančią dieną po pietų visi susirinkome lietuvių klube generalinei repeticijai, nes šį vakarą bus mūsų pasirodymas St. Petersburgo lietuvių kolonijai. Klubo salė didelė, erdvi, su nedidele scena, kurioje stovi lietuviškai papuošta graži Kalėdų eglutė. Mes šoksime salėje prie scenos.

Koncertą pradedame punktualiai. Koks malonus ir didelis buvo mūsų visų nustebimas, kai pamatėme kiek susirinko publikos. Salė buvo perpildyta. Dėl vietos stokos daug buvo ir stovinčių žmonių. Mūsų nuotaika buvo gera ir taip, o pamačius, kiek salėje žmonių, dar pakilo keliolika laipsnių. Programa netrumpa — maždaug pusantros valandos. Per visą tą laiką publika atidžiai stebėjo šokius, klausėsi "Vasaros garsų" dainininkių ir poezijos posmų. Po kiekvieno šokio ar dainos — smarkus plojimas. Tas pats pasikartoja ir pabaigoje mūsų programos. Tas gausus plojimas atžalyniečiams rodė, kad publika gerai įvertino jų pastangas.

Nutilus plojimams, p. Karnius šiltai padėkojo šokėjams, muzikantams, dainininkėms ir, išsaukęs "Atžalyno" vadovę, padarė su ja trumpą pasikalbėjimą apie "Atžalyno" įsteigimą, veiklą, ateities planus, tuo supažindindamas publiką su "Atžalynu". Mes, atsidėkodami p. Karniui už jo visus rūpesčius ir vargus, įteikėme jam įrėmintą "Atžalyno" ženklą. Tuo p. Karnius buvo priimtas į "Atžalyną" kaip garbės šokėjas. Pabaigai įtraukėme p. Karnių į ratelį ir parodėme publikai, kad jis tinkamas ir gabus šokėjas.

Po koncerto teko susitikti dar daug lietuvių, kurie dėkojo už atvykimą ir už koncertą. Kadangi buvo švenčių laikotarpis, buvo ir daug atostogautojų iš Kanados ir JAV miestų. Mes buvome pavaišinti nepaprastai turtinga karšta vakariene, už kurią dar kartą dabar dėkojame šeimininkei.

Šokom amerikiečiams

Sekančią dieną mūsų laukė pasirodymas, bet skirtingas nuo vakarykščio. Šiandieną turime šokti "Breckenridge Hotel", St. Pete's Beach. Tai vienas didžiausių ir įspūdingiausių viešbučių šiame rajone. Šokome 2 v.p.p. aikštėje. Vienoje pusėje jūra, kitoje — didžiulis baseinas. Diena pasitaikė karšta. Mūsų akordeonistai grojo sėdėdami "kabanoje" po stogu, bet šokėjai, turėjo prakaituoti karštuose saulutės spinduliuose. Publikos buvo daug, bet bešokant vis dar daugėjo. Įdomiausia tai, kad ir pro kiekvieną viešbučio langą kyšojo net po kelias galvas, sekančias mūsų programą. Po keleto dienų, baigiantis mūsų išvykai, mes dar to viešbučio vadovybės buvome pakviesti, bet šį kartą pasimaudyti jų gražiame baseine.

Laikinoje būstinėje

Kadangi mūsų šokėjai nakvynėms buvo išsklaidyti po plačią apylinkę, mes buvome išsinuomoję 3 mažus "autobusiukus", kurie talpina po 12-14 asmenų. Su jais mes padarėme per tą 12 dienų per 1000 mylių kelio. Vyriausias mūsų štabas ir po keletą šokėjų buvo apsistoję pas p. Žulį, p.p. Mačiulius, savininkus "Plaza Beach Motel", ir pas V. Narkevičių. Tariame didelį ačiū jiems visiems už svetingumą. Pas V. Narkevičių buvo mūsų būstinė, ne tik "štabas" — ten apsistojo ir 8 šokėjai. Už jo gerą širdį ir tokią didelę kantrybę nuoširdžiai dėkojame.

Tų išnuomotų autobusiukų vairuotojai buvo mūsų pačių žmonės. Tai V. Dauginis — "Atžalyno" finansų "ministeris", p. Jurka, kuris tiek daug savo brangaus laiko paaukojo mums, ir p. Lukošienė, kuri kaip mama padėjo prižiūrėti tą didelį būrį jaunimo ir kurios dešinė ranka buvo mūsų seniūnas Valius Asevičius.

Ketvirtadienio rytą tais mūsų autobusiukais išvykome į garsius Busch Gardens. Ten, didžiuliame žemės plote, yra zoologijos ir botanikos sodai, Afrikos dykuma, augščiausias pasaulyje keltuvas, įdomūs restoranai, krautuvės ir masinės karuselės. Viso šio ploto savininkas yra Busch alaus gamykla. Neliko neapžiūrėta ir pati alaus gamykla — čia gavome nemokamai paragauti šalto, gardaus alučio su balta putele.

Kita diena buvo skirta poilsiui. Vieni ją praleidome ant smėlio prie vandens, o kiti krautuvėse, pirkdami savo artimiesiems lauktuves iš Floridos.

Į Miami

Ankstyvą šeštadienio rytą atsisveikinome su St. Petersburgu ir iškeliavome į Miami. Ten turėjome sutikti N. Metus ir kartu atlikti N. Metų programą. Dienos gražumas neišpasakytas. Bet visuomet taip pasitaiko: kai reikia visą dieną autobuse sėdėti, tai saulė spirgina, o kai turi laisvą dieną ir galėtum saulės spinduliuose pasikaitinti, lyja.

Pagal planą, sustojome tik papietauti, "palakstyti" ir nusifotografuoti. Bet buvo pora ir neplanuotų sustojimų. Pavyzdžiui, yra nelengva 3-jų autobusų karavanui visą laiką keliauti vienam paskui kitą, ypač kai vienas dingsta kelyje. Tada likusieji du išsigąsta, visi šokėjai dairosi, ieško, o pasirodo tas benzino pritrūko ir turėjo nusipirkti stotyje. Bet mūsų "melsvasis karavanas" nugalėjo visas kliūtis ir, pravažiavęs garsiąsias Floridos pelkes (Everglades), apie 4 v.p.p., pasiekė mūsų Miami miestą.

Labai lengvai surandame ir "Miami American - Lithuanian Club". Jis truputį mažesnis už St. Petersburgo lietuvių klubą, bet taip pat gražiai sutvarkytas, papuoštas Kalėdų eglute. Stalai jau padengti ir paruošti N. Metų sutikimo baliui. Čia mus pasitinka Petras Šilas, Miami Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Jis mus pavaišina šaltais užkandžiais ir gėrimais.

Mes po kelionės esame sušilę, suprakaitavę, pavargę. Net mūsų ąžuoliniai vyrukai sėdi galvas pakabinę, nė valgyti nenori. Nors judėti visai nesinori, bet susipažinti su sale ir padaryti bent trumpą repeticiją yra būtinas reikalas. Visi nenoromis keliamės ir einame į darbą. Bet čia laimė atsistoja mūsų pusėje. Salėje yra vėsintuvas. Kai šokėjai pajuto šaltą vėjelį pučiant, ir kojas pradėjo augščiau kelti. Po repeticijos ir užkandžiai greitai nuo stalų pranyko.

Tuo momentu atvažiuoja K. Kodatienė, kuri su mūsų vadovais labai greitai išskirsto visus šokėjus nakvynėms. Visa tai p. Kodatienės labai vykusiai suorganizuota; visi apgyvendinti viename rajone, tik apie 10 minučių nuo paplūdimio.

(Bus daugiau)

Toronto atžalyniečiai atlieka lietuvių tautinių šokių programą St. Petersburge, Floridoje, prie "Breckenridge" viešbučio per Kalėdų atostogas

Nuotr. S. Leparskienės

Tikros ir laikinos tėvynės meilė

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Peržengus Lietuvos sieną ir atsidūrus svetimoje žemėje, mūsų gyvenimas pasidalino pusiau. Rytojaus dienos pusėje — nežinoma ateities, vakardienos pusėje — prisiminimai. Šiandien tėvynės meilę daliname į dvi dalis. Vieną jos dalį skiriame savo tėvynei, kuri yra pavergta, kitą — laikinajai tėvynei, kurioje dabar gyvename. Antroji mūsų tėvynė mums yra taip pat didelė, ne žemės plotu, bet todėl, kad ji yra ir mūsų sukurta. Joje telpame visi — įvairių spalvų broliai ir sesės. Čia mūsų kūrybinių jėgų pasireiškimui galimybė yra laisva, tuo tarpu gimtojoje tėvynėje net žodžio laisvės nėra.

Pagyvenę keliasdešimt metų svetimuose kraštuose, susipažinę su daugelio kraštų gyvenimu, išmokome labiau gerbti bei mylėti savo tautą, pastebėjome, kaip sunku yra svetimam įsibrauti į svetimos tautos gyvenimą, prisitaikyti prie jos vidaus tvarkos.

Mes savo tautoje augome sveikoje aplinkoje, nekovojome už jokį svetimą idealą, nepažinome nei smurto, nei apgaulės. Neįvertinome to, ką turėjome. Savo mokslo įgytas žinias išsivežėme svetur ir dabar pigia kaina pardavinėjame savo smegenis svetimiems.

Didžiausias mūsų sunkumas ir skausmas yra tas, kad mūsų šeima skilo į dvi dalis. Savo šeimos meilės nebegalime atiduoti pilnai vienai pusei, bet turime dalinti į dvi dalis. Vieną meilės dalį atiduodame savo išaugintam vaikui, kitą — jau kitos tautos išaugintam vaikui.

Jaunosios kartos kultūrinis įaugimas į mūsų tautos paprocius nevisur yra stiprus, nes nevisi tėvai vienodai sugebėjo įskiepyti savo vaikams tautiškumo reikšmę ir išryškinti pasekmes jos netekus.

Išeivijoje vedame dvigubą asmeninį gyvenimą. Vos tik uždarome darbovietės duris, atsiduodame vien darbui, užmiršdami antrą mūsų pačių gyvenimą. Laikrodžiui rodant darbo laiko pabaigą, mes lyg atbundame iš miego, automatiškai pasikeičiame, grįžtame į save, į tikrąjį savo gyvenimą.

Praėjus 33 metams, su kiekviena diena pastebime, kad mus vis mažiau domina L. Bendruomenės gyvenimas. Galbūt mūsų Bendruomenės tvarkymosi būdas jau yra atsibodęs ar atgyvenęs? Gal mes nebemokame tvarkytis? Jieškokime naujo susiartinimo būdo, kuris trauktų ir jungtų visus, net ir tuos, kurie šiandien niekur nesirodo.

Sakoma, vargas suriša žmones. Tai mes patys esame patyrę prieš 33 metus, kai buvome atsidūrę svetimuose kraštuose. Tada kiekvienas tautietis buvo mums brolis, nes visi buvome lygūs — be turto, miegojome dviaugštėsė lagerių lovose. Savo krašte įsigyti mokslo pažymėjimai tuo tarpu buvo beverčiai. Vertinama buvo tik mūsų fizinė jėga. Šiandien, kai mūsų jau nebevargina rūpestis ir kai gvildename augštesnius savo bendruomenės siekimus, daugeliui jos gyvenimas jau atrodo nuobodus ir nereikalingas.

Mūsų šeimos vis daugiau ir daugiau užsidaro savo pasirinktų draugų rateliuose ir ten besivaišindamos sprendžia mūsų tautos reikalus, bet tie sprendimai niekad neišeina į viešumą. Kodėl tie asmenys neišeina viešumon, ginti mūsų bendruomenės reikalų? Sako — "nesu politikas". Bet čia juk ne politika. Mūsų bendruomenė ir mūsų tautos reikalai turi būti lygūs asmeniniams mūsų reikalams. Be jų — mūsų gyvenimas nepilnas ir neprasmingas. Savų šventovių lankymas sumažėjo. Sako, Dievą galima rasti visur. Galbūt ir tiesa, kad Dievą galima rasti visur, jeigu jo jieškome, bet nuėję į lietuviškas pamaldas lyg surandame mūsų tautos Dievą. Dalyvaudami lietuviškose pamaldose, galime daug giliau ir nuoširdžiau pajusti Dievą, kuris tik vienas mūsų rūpesčius gali suprasti ir mus atgaivinti. Asmeninę naudą, kokia ji bebūtų, turime pamiršti ir nuolat prisiminti vargstančius savo brolius pavergtoje Lietuvoje.

Toronto "Volungės" dainininkės, sėkmingai koncertavusios "Tėviškės Žiburių" spaudos baliuje S. Dabkus

Kun. Matutis - garsenybė Kolumbijoj

Iš nuskurusio lūšnyno ir suvargusių gyventojų padarė modernų miestą

M. TOTORAITIENĖ

Pažinau kun. Stasį Matutį 1949 m. pradžioje, kai mūsų, išvargusių lietuvių — buvusių dypukų, grupė atvyko į Baranguillos uostą mažu Panamos laivu. Visi buvome jo maloniai sutikti ir kolumbietišku kumpiu su vaisvandeniais pavaišinti. Kun. Matutis mus priėmė saleziečių gimnazijos patalpose, kurios direktoriumi jis tada buvo. Gerai prisimenu gražias, keturių augštų patalpas su puikiais, plačiais koridoriais, su didelėmis palmėmis gatvėje ir gimnazijos kieme. Nuo to laiko mūsų pažintis nenutrūko, nes visada pasveikindavau jį įvairių švenčių proga, prisimindama tas jo puikias, o mūsų pirmas vaišes Kolumbijoje. Seniai norėjau apie jį parašyti, bet laukiau daugiau žinių apie jį, jo gyvenmą bei darbus. Ir kai šiomis dienomis jas gavau ir viską perskaičiau, labai nustebau ir pagalvojau: apie tą kunigą ir jo darbus galima ištisą knygą parašyti; ką gi galėsiu parašyti viename straipsnyje? Nors sutrauktai, bandysiu iškelt šio kilnaus lietuvio kunigo, saleziečio, asmenybę ir jo atliktus darbus.

Biografiniai bruožai

Kun. Stasys Matutis gimė 1913 m. liepos 13 d. Telšiuose. Jo tėvai — Antanas Matutis ir Zuzana Čyžauskaitė. Baigęs pradžios mokyklą, gimnaziją baigė Telšiuose. 1930 m. išvyko į Italiją ir tenai įstojo į saleziečius. 1934 m. su grupe misijonierių išvyko į Ekvadorą, kur 1935 m. vasario 4 d. pradėjo noviciatą Cuencos miestelyje. 1936 m. ten pat pradėjo filosofijos kursą, kurį baigė 1938 m. ir pradėjo praktiką mokykloje kaip prievolę visiems būsimiems saleziečiams kunigams. 1939 m. atliko amžinus įžadus ir išvyko į misijas Mendez apylinkėje, kur vadovavo neturtingų vaikų mokykloms. 1941 m. pradėjo teologijos studijas Quito mieste, Ekvadore, bet viršininkų įsakymu 1943 m. su dviem kursais teologijos perkeliamas jų tęsti į Mosquera Kolumbijoje. Čia jis baigė teologijos kursą ir 1945 m. gruodžio 2 d. buvo įšventintas kunigu Mosqueroje. Gruodžio 8 d. atlaikė pirmas šv. Mišias saleziečių centre Bogotoje.

Pirmieji darbai

Kunigo darbą pradėjo 1946 m. Medelline, saleziečių Pedro Justo institute, amatų mokykloje - gimnazijoje. Sekančiais metais išvyko į JAV. Iš ten buvo paskirtas į Baranquillą kaip parapijos vikaras. Į Baranquillą kun. Matutis atvyko 1947 m. liepos 13 d. Mirus klebonui Santacolona, kun. Matutis 1950 m. kovo 2 d. buvo paskirtas jo vieton. Nuo čia ir prasidėjo didžiulė veikla.

1952 m. jam, be klebono pareigų, buvo pavestos saleziečių gimnazijos direktoriaus pareigos. Nuo to laiko iki šiol jis ir yra tose svarbiose pareigose kaip nepamainomas asmuo, nes jis, kaip žemaitis, tvirtas savo siekimuose, stiprus fiziškai, puikus kalbėtojas, geras administratorius ir diplomatas, mokąs prie žmonių prieiti su įvairiais savo planais ir reikalais, puikiai viską pramatąs ir apskaičiuojąs.

Sudegino gimnaziją

Atėjo sunkūs Kolumbijai laikai. 1948 m. kovo 9 d. Baranquilloj sudegė saleziečių San Roques didžiulė gimnazija, kuri buvo pastatyta prie to pat vardo šventovės ir kurios direktorium ir klebonu buvo kun. Matutis. Gimnaziją sudegino gyventojai neturtingo kvartalo, esančio netoli nuo San Roques centro. Kun. Matutis matė tų žmonių neapykantą, įtūžimą ir kerštą, bet jis taip pat matė tą visiškai valdžios užmirštą miesto kvartalą, matė nuskurusius, nešvarius žmones, jų lūšnas, pastatytas neišgrįstose gatvėse, be šviesos, be kanalizacijos ir be švaraus vandens. Visas tas kvartalas buvo žinomas kaip juoda Baranquillos miesto zona, per kurią buvo baisu pereiti. Kun. Matutis kelias naktis nemiegojo, svarstė, galvojo, planavo ir nutarė tą juodą miesto zoną su 100.000 gyventojų gelbėti, savo priešus padaryti draugais. Pasiryžo iš juodos zonos padaryti baltą, pagerinant tų vargšų žmonių gyvenimą. Kaip kunigas, pirmiausia nutarė eiti iš lūšnos į lūšną, aplankyti visus, išklausyti jų nusiskundimus bei pageidavimus; pamačius viską vietoj, pradėti veikti per valdžios įstaigas ir privačius žmones.

Kun. Matučio ryžtas

Kai prasidėjo lankymo dienos, vienur kun. Matutis buvo priimamas su nepasitikėjimu, kitur su ironija, išjuokiamas. Kaikur jam buvo durys užtrenkiamos. Visdėlto atsirado žmonių, kurie jį gana nuoširdžiai priėmė ir jam visai atvirai savo vargus bei rūpesčius išsipasakojo, nors beveik visi to kvartalo gyventojai nieko gero iš to jauno kunigo vizitų nelaukė ir nesitikėjo. Tačiau jie apsiriko! Kun. Matutis nebuvo iš tų, kurie pamatę neišpasakytą vargą nuleidžia rankas ir nieko nedaro. Jis metėsi, nieko nelaukęs, į darbą, pats ir sukėlė ant kojų visus — tiek valdžios, tiek privačius žmones. Pirmiausia savo parapijos turimose dirbtuvėse kun. Matutis išmokė pasigerint savo lūšnas, perstatant į įmanomus gyventi namukus. Po to išmokė pasidaryti lovas, stalus ir kėdes. Įtikino miesto burmistrą išgrįsti gatves.

Kvartalo vaizdas žymiai pasikeitė, pagerėjo. Žmonės pradėjo įsitikint gerais kun. Matučio norais ir pasidarė jam malonesni, švelnesni. Pradėjo šviesėti to juodo kvartalo žmonių gyvenimas, bet gatvėse buvo dar daugybė apdriskusių, nešvarių vaikų, be mokslo, nes nebuvo mokyklų. Kun. Matutis matė būtiną reikalą steigti vaikams mišrias mokyklas, kad jas pradėtų lankyti tiek berniukai, tiek mergaitės. Buvo įsteigta San Roques vardo nemokama pradžios mokykla, kurią tuojau užpildė keli šimtai vaikų. Po kiek laiko ji buvo keletą kartų praplečiama. Joje galėjo mokytis apie 2.000 vaikų.

Įsteigus pradžios mokyklą, reikėjo gimnazijos ir amatų mokyklos. Dabartiniu metu gimnazijoje mokosi apie 1.000, amatų mokykloje — 400 mokinių.

Kun. Matučio suplanuotas centras augo ir kartu gražėjo su įrengtu baseinu, sporto aikštėm, didžiuliu, moderniškai įrengtu teatru - sale, biblioteka, vaikų sekmadienio mokykla, kambariais įvairiems jaunimo klubams, kavine, valgykla mokiniams ir centro tarnautojams. Taip pat kun. Matutis matė reikalą šiame centre turėti nemokamai gydytojo ir dantų gydytojo kabinetus mokiniams ir to kvartalo gyventojams. Jis dar parūpino, kad čia būtų atidaryta kirpykla ir grožio salonas. Tiems centro tarnautojams, kurie neturi butų ar namų, kun. Matutis įrengė patalpas. Taip pat čia yra ir nemažas kooperatyvas nusipirkimui. Žodžiu sakant, jo svajonės išsipildė — metai po metų centras auga ir didėja. Be to, viskas atrodo labai gražiai, moderniai, nes yra gerų architektų išplanuotas. Viso centro plotas užima 40.000 kv. metrų. Jo statybai iki šiol išleista 57 milijonai pezų, kurie buvo gauti iš įvairių valdžios įstaigų ir privačių žmonių. Daugiausia jų gauta iš kun. Matučio suorganizuotos loterijos "Rifa Roquena". Taip kun. Matutis pabaigė, kaip jis sako, pirmą šio centro statybos etapą. To centro jis yra ne tik steigėjas, bet ir nuolatinis jo direkotrius, visą laiką juo besirūpinąs ir jį tvarkąs.

Ateities planai

Dar jo laukia antroji šio centro dalis — mokykla mergaitėm, didžiulės krautuvės, amatų mokykla mergaitėm, įvairios centro įstaigos, sporto aikštės ir gyvenami namai mokytojams bei tarnautojams. Visa tai kainuos apie 80 milijonų pezų. Dėl visų šių darbų kun. Matutis yra beveik visoj Kolumbijoj žinomas ir labai gerbiamas. Baranquillos arkivyskupo jis yra dešinioji ranka. Tą visi tenai žino. Valdžios įstaigose vos sumini jo pavardę, tarnautojai sutinka tave su šypsena ir sako: "Taip, taip Baranquilloj kun. Matutį visi pažįsta". Ir daugelis iš jų dar tau pridės: "O, kad daug tokių kunigų Matučių būtų įvairiose Kolumbijos vietose!" Taip apie jį yra viešai savo kalboje pasakęs vienas iš Kolumbijos prezidentų, belankydamas jo pastatytą centrą neturtingiesiems. Labai dėkingi jam vietos žmonės.

Jo išgelbėtą ir sumodernintą kvartalą su gražiu kun. Bosco vardo Socialiniu Centru aplankė 3 Kolumbijos prezidentai, daugelis ministerių, augštų karininkų ir žymių krašto žmonių. Prezidentas Pastrana apdovanojo kun. Matutį Boyacos aukso medaliu. Be to, jis turi daugybę padėkos pažymėjimų, dovanų,

(Nukelta į 5-tą psl.)

Šventinant Lietuvos vėliavą Kolumbijos mieste Medelline. Tarp vėliavų — kun. M. TAMOŠIŪNAS, kun. N. SALDUKAS, vysk. V. BRIZGYS, kun. ST. MATUTIS

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TRŪKSTA KALENDORIŲ

S. Antanaitis sausio 24 d. "Valstiečių Laikraštyje" skundžiasi: "Norisi ir vėl paliesti jau spėjusią visiems įgristi ir niekaip neišsprendžiamą kalendorių problemą. Šiemet ir vėl negalima gauti nusipirkti stalinių kalendorių. Kartą paklausiau Kauno rajono Spaudos agentūros vadovus, ar galima jau gauti stalinių kalendorių 1978 metams. Sekė atsakymas, kad tokių kalendorių nėra ir nežinia kada ir kiek bus. Paguodai patarė paieškoti mieste. Tačiau miesto knygynuose tesimatė vien kišeniniai kalendoriėliai. Net tabelinių, sieninių ir kitokių, nekalbant jau apie stalinius, paskutinėmis gruodžio dienomis nesimatė. Tiesa, viename kioske (Kęstučio gatvėje) teko matyti "Moters kalendorių", deja, 1977 metams..." Stalinių kalendorių esąs labai didelis trūkumas, nes juos nori turėti ne tik įstaigų darbuotojai, bet ir kiti piliečiai ant savo rašomojo stalo. Taupant popierių, buvo pradėti spausdinti dvidieniai staliniai kalendoriai. Pasak S. Antanaičio, jų kokybė nukentėjo, o tiražas nepagausėjo.

"DINAMO" RŪMAI

K. Poželos spaustuvės darbuotojos — D. Varžukaitė,, E. Dovydaitytė, R. Varkulevičienė ir J. Lauciūtė "Komjaunimo Tiesos" sausio 21 d. laidoje pasakoja: "Kaune, Griunvaldo ir Gedimino gatvių sankryžoje, prieš kelerius metus išaugo "Dinamo" sporto rūmai. Džiaugėmės, kad šie rūmai suteiks daug džiaugsmo sporto mėgėjams. Tačiau šiandien darosi graudu, žiūrint į tuos rūmus — beveik prieš metus vėjas nuplėšė skardą nuo vienos sienos, siena išmirko iki pamatų... Tačiau šių rūmų šeimininkai į tai visiškai nekreipia dėmesio, nors nedaug tereikia — paimti nuplėštą skardą ir pritvirtinti ten, kur ji buvo. Keista, bet tik po mūsų signalo (kad užsikimšę lietaus nutekėjimo vamzdžiai) pavyko išgelbėti kitą rūmų sieną... Kyla klausimas — kodėl tokie abejingi valstybiniam turtui šių namų šeimininkai?"

VIENA ČIUOŽYKLA

V. Ignotas "Komjaunimo Tiesoje" sausio 17 d. kelia čiuožyklų trūkumą Šiauliuose: "Prieš dvidešimt metų Šiauliai buvo bemaž tris kartus mažesni, negu dabar, tačiau tada mieste veikė trys čiuožyklos: kultūros ir poilsio parko, "Elnio" ir J. Janonio vidurinės mokyklos. Čia galima buvo išsinuomoti pačiūžas, o kultūros ir poilsio parko čiuožykloje, be to, ir karštos kavos atsigerti. Per tą laiką miestas sparčiai išaugo, turbūt patrigubėjo jaunimo, bet... liko viena veikianti čiuožykla. Tiesa, ji dabar įsikūrusi kitoje vietoje, tačiau dydžiu nedaug pranoksta vieną iš buvusių čiuožyklų... Kai ši čiuožykla veikia, joje būna tiek žmonių, kiek bičių avilyje medunešio metu..." Tačiau ir ši čiuožykla kartais uždaroma dėl atlydžio. Vaikai čiuožyklą įsirengia ant Talšos ežero. Toks čiuožimas betgi yra pavojingas. Be to, vaikų pastangas dažnai niekais paverčia meškeriotojai, prasikirsdami eketes ant nuvalyto ledo. V. Ignotas siūlo čiuožyklų įrengimo imtis didžiųjų gamyklų sporto klubams. Kenčia ir slidininkai, kuriem į Bublius tenka keliauti reguliariais keleiviniais autobusais, neturinčiais vietos šio sporto mėgėjams.

ŠEIMŲ PROBLEMOS

N. Solovjovas net keliose "Komjaunimo Tiesos" atkarpose nagrinėjo socialinę ir demografinę šeimos charakteristiką, apimančią Sovietų Sąjungą, bet liečiančią ir jos okupuotą Lietuvą. 1970 m. duomenimis, Lietuvoje vyrai daugiausia tuokdavosi 20-22 metų amžiaus, moterys — 22-24 metų amžiaus. Mišrių santuokų tautiniu požiūriu Vilniuje būna apie 30%. Pasak N. Solovjovo, 1966 m. Lietuvoje pravestame apklausinėjime už santuoką su kitos tautybės asmeniu pasisakė 30,2% lietuvių, o 1975 m. apklausinėjime — net 65%. Tuose dviejuose apklausinėjimuose mišrių santuokų pageidavo: 47 ir 25 % lenkų, 38 ir 47% rusų, 33,1 ir 57 % žydų. Iš tokios N. Solovjovo lentelės susidaro įspūdis, kad lietuviai su 65% toli pralenkia kitas tautybes. Matyt, jo duomenys nėra tikslūs, nes Lietuva vis dar yra išlaikiusi savo tautiškumą, kuriam seniai šaknis būtų pakirtęs perdidelis mišrių šeimų gausėjimas.

MICKEVIČIAUS SLĖNYS

Vilnietis Gintautas Česnys iš Poznanės A. Mickevičiaus universiteto su žmona atvykusiam profesoriui nutarė parodyti Adomo Mickevičiaus slėnį Kaune, kurį jis pats buvo aplankęs prieš gerą dešimtmetį. Savo liūdnus įspūdžius G. Česnys atskleidžia "Literatūros ir Meno" sausio 28 d. laidoje: "Deja, šįkart prie suklypusių slėnio vartų pasitiko baisus dvokas. Tai Girstupis, virtęs kanalizacija, nusėtas senomis padangomis, gelžgaliais ir kitokiu geru, skleidėsi visai nepoetiškas kvapas. Negeneti medžiai, neprižiūrimi takeliai, žolėmis apžėlęs gėlynas aplink poeto akmenį. Ir lyg gyvas priekaištas — posmas ("...slėnio gražesnio nerasi pasauly..."), iškaltas memorialinėje lentoje, kurią kažkokio piktadario ranka perskėlusi į tris gabalus. Įspūdžio nesušvelnino ir ta rožių puokštė, poezijos bičiulio padėta akmens papėdėje..." Panašų vaizdą piešia ir kaunietis E. Čegriejus, jau nekartą skundęsis "Kauno Tiesoje": "Tas pats Girstupis teka ir per zoologijos sodą, per paukščių skyrių. Sodą lanko tūkstančiai svečių, vaikų iš visos respublikos. Ir visi stebisi šia netvarka. Tokia nepagarba gamtai neigiamai veikia jaunimą. Postringauti čia maža. Reikia, kad reikiamos organizacijos reikiamai susirūpintų. Būtina pastatyti juk ir įrengimus, kurie valytų tuos vandenis, o tai brangiai atsieina. Tačiau jie būtini, nes vien ant Girstupio pastatyta keli šimtai garažų, viską be valymo išleidžiančių į upelį, o kur dar kiti teršėjai?"

V. Kst.

Retos laidotuvės Lietuvoje

Netoli Kauno yra vietovė vadinama Kalviais. Čia yra įdomi bažnytėlė. Ji neturi nė vieno langO — apšviečiama iš viršaus. Toje bažnytėlėje ilgokai darbavosi iš Sibiro grįžęs kun. Zigmas Neciunskas. Jis buvo tikras žmonių globėjas, ramintojas ir gelbėtojas visose nelaimėse. Sibire, matydamas kaip trūksta žmonėms medicininės pagalbos, ėmėsi gydytojo darbo ir sėkmingai daugeliui pagelbėjo ligoje. Žmonės jį labai mėgo, gerbė ir mylėjo, nes buvo ištikimiausias jų bičiulis. Religinius patarnavimus (krikštą, sutuoktuves, laidotuves) dažnai atlikdavo nemokamai.

1976 m. pavasarį tą gerąjį ganytoją aplankė sunki liga. Panaudojus visokeriopą medicininį gydymą (gulėjo Vilniaus ir Kauno klinikose), nepavyko jo išgydyti — jis mirė.

Į geraširdžio idealisto kunigo laidotuves susirinko visa parapija, kelių parapijų kunigai, artimieji. Pagal velionies pageidavimą, jis turėjo būti palaidotas tėviškės parapijos (užmiršau tos vietovės vardą) kapinėse, kur ilsėjosi visa jo šeima. Buvo užsakyti autobusai karstui ir žmonėms vežti.

Vietinė valdžia, milicija, draugovininkai, pamatę minią žmonių ir tokias iškilmingas laidotuves, pasiuto: konfiskavo autobusus, mašinas, vairuotojams laikinai atėmė teises.

Šioje fotografijoje matyti, kaip to kunigo karstas pusiau patalpintas į netinkamą autovežimį, apraišiotas virvėmis, kad neiškristų, ir vežamas kelias dešimtis kilometrų. Iš to vaizdo galima susidaryti nuomonę, koks gyvenimas ir kokia "laisvė" pavergtoje Lietuvoje.

Lietuvė

Taip buvo laidojamas a.a. kun. ZIGMAS NECIUNSKAS Lietuvoje

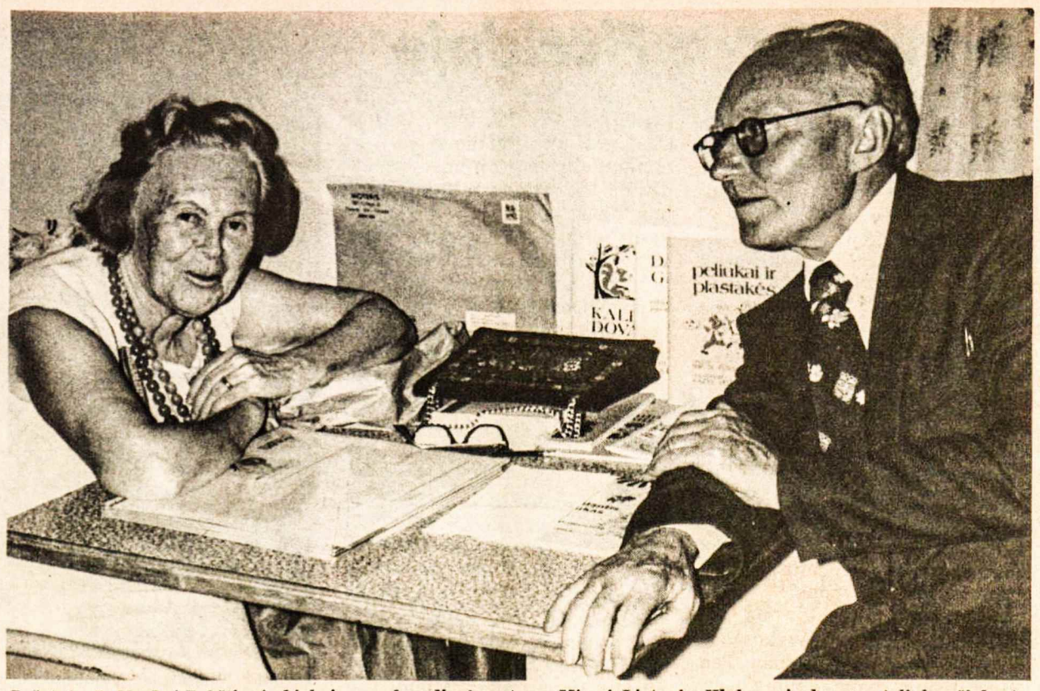

Rašytoja J. Narūnė-Pakštienė, kiekvieną sekmadienį matoma Miami Lietuvių Klube prie knygų staliuko, šį kartą — su rašytoju prof. A. Šešplaukiu-Tyruoliu, atsilankiusiu į jos knygos "Jaunystė" sutiktuves Rūta Vertalkaitė

HAMILTON, ONT

PRIEŠVELYKINĮ LAIMĖS RATĄ rengia Žūklautojų ir Medžiotojų Klubas "Giedraitis" kovo 11, šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžia — 19 v. Įvairūs laimėjimai. Kavutė ir kiti gėrimai. Valdyba

PIRMASIS KLB ŠVIETIMO KOMISIJOS posėdis įvyko 1978. I. 9. Pirmininkė — Vida Stanevičienė (tel. 627-0624). Nariai: Ona Bugailiškytė, Dalia Grajauskaitė, Marijus Gudinskas, Kazimieras Mileris, Kęstutis Norkus, Aldona Volungienė. KLB švietimo komisijos adresas: c/o 22 E — 34 St., Hamilton, Ont. L8V 3W3. (Tel. 383-6597).

Mokytojų suvažiavimas įvyks 1978 m. kovo 1 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose, 999 College St.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS įvyks kovo 5, sekmadienį. 11 v.r. — iškilmingos pamaldos; po pamaldų Jaunimo Centre — minėjimas. Paskaitai pakviestas p. Gražulis iš Detroito. Programą atliks moksl. ateitininkai, "Gyvataro" šokėjai ir "Vasaros garsai" — dainuojanti trijulė iš Toronto. Kviečiame visus Hamiltono lietuvius pagerbti mūsų vienintelį paskelbtą šventąjį.

Hamiltono ateitininkai

Sudbury, Ontario

VASARIO 16. KLB Sudburio apylinkės v-ba vasario 25, šeštadienį, 6.30 v.v., suomių salėje, 195 Spruce St., rengia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties minėjimą. Kviečia visus tautiečius

"GELEŽINIS VILKAS", žūklautojų ir medžiotojų klubas, pirm. a.a. J. Remeikiui mirus, valdybą papildė buvusiu kandidatu Vladu Kriaučeliūnu. Valdyba pasiskirstė pareigomis: Vladas Kriačeliūnas — pirmininkas, Antanas Gatautis — iždininkas, Eugenijus Paulauskas — sekretorius. Klubas š.m. balandžio 8 d. suomių salėje, 195 Spruce St., ruošia savo nariams, svečiams ir vietos lietuviams metinį pobūvį. Klubas turi Kanados valdžios čarterį ir piniginėmis aukomis remia tautinę lietuvių veiklą, organizacijas bei spaudą.

LSST MAIRONIO KUOPA metiniame narių susirinkime išrinko naują valdybą: Juozas Staškus — pirminnikas, Audra Albrechtienė, Antanas Gatautis, Juozas Kručas — nariai. Moterų sekcijos pirmininke yra Jadvyga Labuckienė, nare — Birutė Stankienė. Revizorius—Antanas Juozapavičius. Maironio kuopos veikloje per dvejus metus daugiausia energijos, darbo, sumanumo ir pasišventimo parodė Jadvyga Labuckienė. Kuopos šauliai ir šaulės reiškia jai padėką. Tikimasi gražios šauliškos veiklos ir ateityje. J. Kručas

Miami Beach, Florida

"JAUNYSTĖS" SUTIKTUVĖS. Pietinės Floridos lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas telkiasi Miami Lietuvių Klube (3655 N. W. 34-je gatvėje). Šiam klubui priklauso dauguma šioj apylinkėj gyvėnančių patriotiškai nusiteikusių lietuvių, suvažiavusių iš visos Amerikos ir Kanados. Šio klubo narė yra ir per 80 metų amžiaus sulaukusi rašytoja Janina Narūnė - Pakštienė.

Š.m. sausio 22 d. į klubo kultūrinę popietę susirinko beveik pilna salė pietautojų, nes iš anksto buvo pranešta, kad bus pristatyta naujoji J. Narūnės knyga "Jaunystė". Klubo kultūrinių reikalų vadovė K. Kodatienė, pradėdama popietę, sveikino rašytoją Narūnę ir pakvietė med. dr. Edmundą Butrimą (yra parašęs keletą dramos veikalų) apibūdinti naująją autorės knygą. Dr. E. Butrimas kalbėjo apie rašytojų vargus, kol jie išaugina savo kūdikius — naujus kūrinius ir pažymėjo, kad J. Narūnė šiandien džiaugiasi aštuonioliktuoju savo kūriniu.

Prof. dr. Alf. Šešplaukis - Tyruolis savo sveikinimo kalboje taip pat iškėlė autorės knygų kalbos vaizdingumą, lengvą, gražų stilių ir palinkėjo autorei parašyti dar keletą atsiminimų tomų. Iš pačios autorės teko patirti, kad ji baigia redaguoti didesnį veikalą apie lietuves akademikes ir turi šiai knygai leidėją. Taip pat ji turi daug medžiagos savo kitoms atsiminimų knygoms. Vyt. Semeška savo sveikinimo žodyje paminėjo, kad rašytoja J. Narūnė nepriklauso tai grupei žmonių, kurie, sulaukę pensijos amžiaus, nuleidžia rankas; ji šiame amžiuje išleido daugumą savo kūrinių.

Šią kultūrinę popietę labai pagyvino sol. Juozė Krištolaitytė - Daugėlienė, padainuodama šešias lietuvių kompozitorių dainas ir ariją iš "Gražinos" operos. J. Narūnė padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šios popietės. K. Kodatienei pakvietus visi susirinkusieji sugiedojo rašytojai "Ilgiausių metų".

Pasistiprinę skaniais klubo paruoštais pietumis, daugelis dalyvių įsigijo "Jaunystę" su autorės parašu. Norintieji pasišokti naudojosi šokių muzika. J. G.

Winnipeg, Manitoba

UŽGAVĖNIŲ BALIUS. Vasario 4, lietuvių parapijos k-tas surengė Užgavėnių balių su programa. Winnipego jaunimo atstovas Marijus Timmermanas armonikėle gražiai atliko keletą lietuviškų melodijų, p. Dielininkaitienė paskaitė humoristinį eilėraštį, baletą pašoko Renata Ramančiauskaitė. Po meninės programos dalyviai buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. Toliau sekė šokiai, gėrimai ir skanūs užkandžiai su kugeliu, kuriais svečiai buvo vaišinami nemokamai. Linksmino Matveičiko muzika.

NAUJASIS KLB Winnipego apyl. valdybos pirm. V. Januška su ižd. A. Kuncaičiu vasario 6 d. perėmė iš buvusios valdybos įvairaus susirašinėjimo bylas bei iždą su banko knygutėmis ir pinigais per $3.000, 1977 m. "Folkloramos" iždo kyngą su visais pateisinamais dokumentais. Vakare v-bos pirm. V. Januška savo bute sušaukė naujos v-bos posėdį, kur buvo apsvarstyti įvairūs B-nės reikalai, ypač 1978 m. "Folkloramos", kuri įvyks rugpjūčio 12-19 d.d. lietuvių parapijos salėje. K. S-tis

A.a. MAMERTAS ZAVADSKAS mirė š.m. sausio 20 d. Buvo gimęs Lietuvoje, Tytuvėnų apylinkėje. Į Kanadą atvykęs patyrė depresijos sunkumus, bedarbio dalią. Šiek tiek įsikūręs grįžo į Lietuvą, vedė žmoną Verutę. Abu atvykę Kanadon pradėjo imigrantų gyvenimą. Nelengva buvo tuo laiku nemokant kalbos, bet abu dirbdami susitaupė ir neblogai įsikūrė. Užaugino dukrą Gražiną, kuti ištekėjo už inž. E. Varnelio ir turi tris dukras JAV-se.

Velionis Mamertas visą laiką iki pensijos metų dirbo gyvulių skerdykloje "Canada Packers". Visi prisimena jį kaip nuolaidų, malonų žmogų, kuris niekam neužgavo širdies, nieko nepažemino, nieko neįžeidė, nenuskriaudė. Jam visi buvo lygūs, geri ir su visais jis rasdavo malonų žodį. Geriau pats nukęsdavo aštresnį žodį, pašaipą, bet tuo pačiu kitam neatsilygindavo. Daug turėjo draugų lietuvių ir kitataučių tarpe.

Liko žmona Verutė, dukra Gražina, žentas Edmundas ir trys anūkės. Lietuvoje yra dar gyvi du broliai ir trys sseerys. M. Zavadskas visada buvo geras lietuvis patriotas, niekad neužmiršo ten gyvenančių savo giminių. Padėjo jiems įsikurti grįžus iš Sibiro tremties. Prieš šešerius metus su žmona buvo nuvažiavę į Lietuvą. Matė ten viską, nebijojo pasakyti tiesos apie esamas negeroves ir matytą vargą. Svajojo dar kartą pamatyti savo gimtųjų Tytuvėnų pušynus, kalnelius, bet negailestinga mirtis užgniaužė tą svajonę.

Velionies laidotuvėse dalyvavo daug žmonių — pilna buvo laidotuvių koplyčia atsisveikinimo pamaldose. Į kapus lydėjo iš Šv. Kazimiero lietuvių šventovės ilga automobilių vilkstinė, nors buvo labai šaltas oras. Po laidotuvių šeima pakvietė pusryčiams į lietuvių klubo patalpas. Dalyvavo per 150 asmenų.

Šeimai pageidaujant, vietoje gėlių daugelis aukojo Kanados Lietuvių Fondui. Buvo surinkta $360. Amerikos valiutos skirtumas — $5. Iš viso $365 pasiųsta Liet. Fondui.

E. Šarauskienė

Sault Ste. Marie, Ontario

VASARIO 16 MINĖJIMAS, rengiamas apylinkės valdybos, įvyks vasario 25, šeštadienį, 7 v.v., lenkų salėje. Programoje — valdybos žodis ir meninė programa, kurią atliks jaunimas ir suaugusieji. Po to — 8 v.v. šilta vakarienė. Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti ir apie savo dalyvavimą pranešti valdybos pirm. R. Galinienei tel. 254-6137. Tai palengvins valdybai vakarienės paruošimą.

Vasario 16 d. prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava, dalyvaujant būreliui tautiečių. Tą iškilmę vakare rodė vietinė televizija. Šventės proga lietuvių bendruomenės atstovai lankėsi pas miesto burmistrą, kuris pažadėjo kiekvienais metais vasario 16 d. iškelti Lietuvos vėliavą. Tam reikalui buvo palikta minėtoji vėliava. Vietinė spauda taip pat paminėjo lietuvių šventę ir įdėjo nuotrauką miesto burmistro su Virginija Galinyte - Cotė. K.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 7%
term. depozitus 1 m. 8¼%
pensijų fondas 9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 9¾%

PIGIOS ATOSTOGOS

• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
• Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 – 55 metai – 1977

• Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
• Visais kelionių reikalais kreipkitės į

Floridoje, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Masi TRAVEL SERVICE
58 JAMES ST. N.
HAMILTON
525-8686
AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LIETUVIŲ RESPUBLIKININKŲ Illinois Lyga pasižymėjusiu 1977 m. lietuvių išrinko VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūną. Žymuo jam bus įteiktas specialiame pobūvyje Čikagoje, Tautiniuose Lietuvių Namuose, kovo 4 d.

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO vardo $1.000 jaunimo premija paskirta Viktorui Nakui už jo visuomeninę, politinę ir organizacinę veiklą 1977 m. Atrodo, daugiausia įtakos turėjo jo vadovavimas baltiečių demonstracijai Vašingtone. Premiją įsteigė dr. Leono Kriaučeliūno šeima anksti mirusio sūnaus Eugenijaus atminimui. Vertintojų komisiją sudarė: pirm. kun. Pr. Garšva, sekr. G. Juozapavičiūtė — Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė, I. Kriaučeliūnienė, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. B. Zdanytė ir PLB vicepirmininkas jaunimo reikalams R. Kasparas.

PREL. LIUDVIKAS MENDELIS, ilgametis Šv. Alfonso parapijos klebonas Baltimorėje, sausio 15 d. jos šventovėje atšventė auksinę kunigystės sukaktį, dalyvaujant Baltimorės arkivyskupijos gen. vikarui vysk. F. Staffordui, šios parapijos dabartiniam klebonui kun. A. Dranginiui, Šv. Kazimiero kolegijos rektoriui prel. L. Tulabai bei kitiems kunigams. Sukaktuvininkas kunigu yra įšventintas Romoje 1928 m. sausio 15 d., pirmąsias Mišias laikęs Lietuvoje, Viekšnių parapijos šventovėje. Grįžęs Baltimorėn, 1928 m. rugsėjo 1 d. buvo paskirtas vikaru Šv. Alfonso parapijoje. Mirus klebonui kun. J. Lietuvninkui, perėmė parapijos vadovybę. Suradęs Baltimorėje bei apylinkėse gyvenančių 1.500 lietuviškų šeimų, taip išplėtė parapiją, kad jai prireikė net keturių kunigų. Rėmė lietuvišką šalpą, kopyčių įrengimą Vašingtone ir Vatikane, Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, finansavo Šv. Rašto išleidimą vienu tomu. Dėl ligos prieš porą metų pasitraukė iš klebono pareigų.

JONAS IR ELZĖ KUDIRKOS, Simo Kudirkos dėdė ir teta, prieš Kalėdas atvyko iš Romos pas jo motiną Mariją, gyvenančią Elizabethe, N.J. Iš Klaipėdos J. Kudirka užsienin buvo išleistas 1977 m. spalio 2 d. kaip Amerikoje gimęs JAV pilietis. Porą mėnesių jam teko Romoje laukti vizos į JAV.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje gyveniman išleido penktąją absolventų laidą. Dvejų metų kursą su teise dirbti pradinėse lituanistinėse mokyklose baigė: Dalia Bilaišytė, Dana Brazdžiūnaitė, Marija Andrijonaitė, Rita Likanderytė, Marius Naris ir Dalia Vindašiūtė. Augštesniosios lituanistinės mokyklos mokytojo teisės suteiktos baigusiems trejų metų kursą ir parašiusiems diplominius darbus: Vyteniui Senutai — "Patriotizmo elementai ankstyvesniojoje lietuvių literatūroje ir žvilgsnis į naująją", Ramunei Kubiliūtei — "Vilniaus universiteto reikšmė Lietuvos kultūrai", Vilijai Vakarytei — "Lietuvos gamtos grožis Antano Baranausko "Anykščių šilelyje", Loretai Andrijauskaitei — "Bendrinės lietuvių kalbos raida nuo XIX a. pabaigos iki šių dienų". Diplomus absolventams įteikė PLI rektorius dr. J. Puzinas su neakivaizdinio skyriaus direktorium I. Serapinu, akivaizdinio skyriaus — A. Dunduliu ir dėstytojų tarybos sekr. S. Petersoniene. Lietuvos Moterų Federacijos Čikagos klubo premijas gavo geriausieji absolventai — V. Senuta, R. Kubiliūtė ir V. Vakarytė. Dr. J. Puzinas savo žodyje p a b r ė ž ė, kad per 18 metų institutą lankė 345 studentai, baigė 80. Sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė bei kiti kalbėtojai. Pianistas A. Pemkus atliko keletą M. K. Čiurlionio kūrinių, lietuviškų M. Petrausko, V. Klovos, J. Švedo, A. Mikulskio dainų pakankliavo E. Pakštaitės - Sakadolskienės paruoštas kanklininkių ansamblis.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ centro valdyba šiemetinę poilsio ir studijų savaitę rengia rugpjūčio 5 - 12 d.d. Dainavos stovyklavietėje. Jau sudarytas administracinis štabas, kuriam vadovaus komendantas Alfonsas Vėlavičius. Studijų planas bus paruoštas iki balandžio pradžios. Dalyvių registraciją numatoma pradėti kovo 15 d.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ SENELIŲ ŽIDINYS savo sodyboje pagerbė Juliją Skurauskaitę, sulaukusią 90 metų amžiaus. Ji yra laikoma šio židinio iniciatore, daug prisidėjusia prie jo užuomazgos narių telkimu. Sukaktuvininkė taipgi yra mokiusi Buenos Aires lietuvių vaikus deklamacijų, rankdarbių, režisavusi jų vaidinimėlius.

Australija

VIKTORIJOS PAVERGTŲJŲ TAUTŲ taryba sausio 24 d. posėdžiavo Melburno Lietuvių Namuose. Naujuoju pirmininku, pakeitusiu dvejų metų kadenciją užbaigusį latvį Berzins, išrinktas ligšiolinis vicepirm. Albinas Pocius. Visos Australijos Pavergtųjų Tautų tarybos suvažiavimas Melburne Lietuvių Namuose įvyks kovo 18 d. Federacinei tarybai vadovauja pirm. S. Rozickis. Suvažiavime dalyvaus visų valstijų atstovai ir svečiai.

KINIEČIŲ N. METŲ SUTIKIME sausio 5 d. Melburno priemiestyje Hamptone dalyvavo ir šios ALB apylinkės pirm. A. Pocius su žmona. Sutikimą rengė Laisvųjų Kiniečių Draugija, kovojanti už Kinijos laisvę.

AUSTRALIJOS DIENA Melburne sausio 26 buvo paminėta šio žemyno kolonizacijos 190 metų sukaktis. Praskrendant karo aviacijos lėktuvams, Rotušės aikštėje karo laivyno jūrininkai iškėlė 28 valstybių vėliavas. Tarp jų pirmą kartą Australijos istorijoje plevėsavo ir Lietuvos trispalvė. Minėjimo iškilmėse Melburno rotušėje dalyvavo Australijos premjeras M. Fraser, Britanijos atstovas D. Tebitt, Viktorijos gubernatorius H. Winneke bei kiti žymūs sveičiai. Juos sutiko 42-jų skaučių garbės sargyba, kurios pusę sudarė lietuvaitės skautės, apsirengusios savo uniforma. Mūsų trispalvės iškėlimu ir skaučių dalyvavimu pasirūpino Balys Sandūnavičius, priklausęs šios iškilmės rengėjų komitetui.

Urugvajus

VI-JAM P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI sveikinimą atsiuntė Kanados lietuvaičių choras "Aidas" iš Hamiltono, Ont. Kartu sveikinamas ir visas lietuviškasis P. Amerikos jaunimas, su kuriuo "Aidas" susipažino gastrolių metu, reiškiama padėka už gražų bei nuoširdų priėmimą. Sveikinimą pasirašė "Aido" vadovas J. Govėdas, administratorius J. Pleinys ir visos aidietės.

Britanija

EUROPOS RYŠIŲ GRUPĖS TARYBA, kurioje lietuviams atstovauja Z. Juras, Londono Latvių Namuose vasario 1 d. surengė politinį seminarą "Naujoji Sovietų Sąjungos konstitucija ir disidentų sąjūdis R. Europoje". Pagrindinius pranešimus šia tema padarė buvęs politkalinys Vladimiras Bukovskis ir lordas Bethell, pagarsėjęs savo knyga "Paskutinioji paslaptis" bei kitais veikalais. Jie konstatavo, kad naujoji konstitucija Sovietų Sąjungos piliečius suskirstė į dvi grupes, o visą valdžią atidavė kompartijai. Disidentų veiklą konstitucija gali gerokai suvaržyti, juos įtraukdama į valdžios priešų grupę. Po šių pranešimų buvo susilaukta gyvų diskusijų.

NOTTINGHAMO UKRAINIEČIAI sausio 21 d. paminėjo Ukrainos paskelbimo nepriklausoma valstybe šešiasdešimtmetį. Lietuviams šiame minėjime atstovavo D. Britanijos Lietuvių Sąjungos vietinio skyriaus pirm. K. Bivainis. Kalbėjo trys parlamento atstovai iš Nottinghamo ir jo apylinkių — W. Whlock, J. Dunnet ir M. English. Jie pranašavo, kad nepriklausomybę atgaus ne tik Ukraina, bet ir kitos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos.

Italija

STASYS LOZORAITIS, Lietuvos diplomatijos šefas, 60-tosios Vasario 16 proga paskelbė tradicinį sveikinimą lietuviams sovietų pavergtoje tėvynėje ir užsienyje. Priminęs, kad JAV ir kitos valstybės nepripažįsta priverstinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, S. Lozoraitis pabrėžė: "Ši tarptautinė laikysena yra mums dar vienas akstinas pasitikėti ateitimi. Tačiau svarbiausias nepriklausomybės atstatymo laidas yra pati mūsų tauta, jos laisvės troškimas, prisirišimas prie savo kalbos, kultūros, istorijos, jos ištikimybė tikėjimui ir bendriems civilizuotos žmonijos idealams . . . "

ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS KOPLYČIOJE pirmąsias Mišias anglų kalba atnašavo šios kolegijos auklėtinis kun. Jonas Prūsaitis, kunigu įšventintas vysk. A. Deksnio Brocktone, Mass., Šv. Kazimiero parapijoje, kuriai vadovauja klebonas kun. P. Šakalys. Prieš Kalėdas dijakono šventimus gavo Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai — Albertas Stalioraitis iš JAV ir japonų kilmės amerikietis Bruce Natshura. Kroatijon grįžo Šv. Kazimiero kolegijos studentas kun. D. Puškaric, Romoje apgynęs doktorato disertaciją "Trejybės paslaptis šv. Augustino laiškuose". Kolegijos ūkio reikalų tvarkytojas mons. A. Jonušas sausio 15 d. atšventė savo 55-jį gimtadienį.

Vokietija

ONA MILERYTĖ - STANAITIENĖ, a.a. evangelikų kun. Juliaus Stanaičio našlė, mirė Backnango ligoninėje sausio 11 d. Velionė buvo gimusi 1903 m. prie Tauragės, Vokietijon atvykusi kaip repatriantė 1941 m. Už našlio ev. kun. J. Stanaičio ištekėjo 1959 m. Jos vyras mirė 1973 m. rugpjūčio 4 d. Palaidota sausio 17 d. Backnango kapinėse šalia savo vyro. Laidotuvių apeigas atliko vietinis evangelikų dekanas Widmannas ir ev. liuteronų kun. Fr. Skėrys. Velionė rėmė lietuvių evangelikų spaudą, Evangelikų Bendrija stambiomis sumomis, savo butą užleisdavo lietuviškom pamaldom ir po jų pavaišindavo visus dalyvius. Paliko du brolius V. Vokietijoje — Martyną ir Petrą Milerius su šeimomis.

MUZIKOS MENO DARBUOTOJŲ būrelis "Skudutis" išleido dainų ir giesmių plokštelę "Kur bėga Šešupė". Įrašus yra atlikę: fleitininkas P. Odinis, solistai — R. Daunoras, kun. K. Senkus, B. Gailiūtė-Spies.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Šeštoje tautinėje skautų stovykloje Australijoje. Viršuje — aukojamąsias Mišių dovanas neša v.s. S. MIKNAITIS, tarybos pirm. L. MILUKIENĖ, v.s. I. KERELIENĖ; apačioje — Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas iš Toronto atlieka programą Sydnėjuje **Nuotr. V. Bacevičiaus**

Įspūdžiai iš Australijos

Tautinėje skautų stovykloje

RASA BOBELYTĖ

Į VI tautinę stovyklą išskridome 1977 m. gruodžio 21 d. penki skautai iš Niujorko. Los Angeles sutikome visus kitus ir pasirodė, kad mūsų iš viso buvo 114. Kelionė užtruko labai ilgai. Sustojom Honolulu ir Fidži salose. Galėjom kiekviename aerodrome išlipti ir ne tik pajudėti, bet ir pajusti tropiško oro. Gerai, kad grįžtant iš Sydnėjaus į LA lėktuvas skrido be sustojimo, tai ir kelionė atrodė labai trumpa, vos trylika valandų.

Prieš nusileidžiant Sydnėjuje, apsirengėm uniformomis ir tik tada pamatėm, koks didelis būrys mūsų buvo. Su mumis kartu skrido tarybos pirmininkė ir abu vyriausi skautininkai — Kerelienė ir Miknaitis.

Sydnėjuje mus sutiko skautai ir jų šeimos. Mes buvome išskirstyti po tris ar keturis į šeimas. Australijos lietuviai mus labai šiltai sutiko ir nuoširdžiai globojo — visur vežiojo, rodė, apdovanojo. Mes su jais praleidome Kalėdas, ir jie stengėsi, kad jaustumėmės kaip namie. Tikrai puikūs žmonės.

Sydnėjuje buvome vežiojami visur. Turbūt įspūdingiausia įžymybė, kurią mačiau tenai, buvo operos rūmai. Jie ten kaip egzotiškas paukštis tupi uosto vandenyje. Nepaprastai įspūdingai atrodė.

Sydnėjuje praleidom šešias dienas ir turbūt matėm visus svarbiausius bei įdomiausius dalykus. Tiek daug detalių! Matėm Sydnėjaus uostą, kuris yra paskelbtas kaip vienas gražiausių pasaulyje. Su tuo aš pilnai sutinku. Paplūdimiai prie Sydnėjaus yra nepaprastai gražūs: platūs krantai, švarus smėlis, mažai žmonių ir daug palmių, po kuriom galėjom pasislėpti nuo saulės.

Vieną dieną praleidome Kanberoje, Australijos sostinėje. Ji yra labai naujas miestas, pastatytas gal prieš 60 metų. Jį suplanavo amerikietis William Burley Griffin iš Čikagos. Miestas labai gražus, švarus ir modernus, nors kažkaip trūksta jam charakterio. Matėm universiteto pastatus, parlamento rūmus, stebėjom gražų miesto vaizdą iš Regatta Point, prie dirbtinio Lake Burley Griffin.

Geriausiai visdėlto patiko Melburnas. Čia matėm miesto įžymybes. Nuvykom į avių ūkį, kur daug sužinojom apie avis, vilnų savybes ir gyvulių treniravimo metodus. Melburne sutikom Naujuosius Metus. Keista — visi buvo apsirengę vasariniais drabužiais — neatrodė, kad tai N. Metai.

Skautų stovykla Gilwell Parke prasidėjo sausio 2 d. Stovyklos viršininkas buvo Henrikas Antanaitis. Stovyklautojų buvo 400 — tokio didumo, kaip Atlanto rajono stovyklos. Bet tvarka buvo skirtinga.

Viskas centralizuota. Pvz. programos vedėja buvo visai stovyklai, ne atskiroms pastovyklėms. Tarp kitko, stovykloje stovyklavo labai daug skautų vyčių ir vyr. skaučių. Po jų daugiausia buvo tokių, kurie nešioja geltonus kaklaraiščius. Prityrusių skautų, kurie pas mus specialius kaklaraiščius nešioja, Australijoje visai nėra. Tie, kurie buvo iš Amerikos, turėjo prisitaikyti prie kitų pagal amžių. Gal apie 20 buvo vilkiukų ir paukštyčių, bet stovykla jiems nebuvo pritaikyta.

Sąlygos buvo truputį primityvesnės, negu pas mus. Pvz. visi buvome perspėti vaikščiojant per stovyklavietę ir aplinkinį mišką laikytis didžiųjų takų. Priežastis — nuodingos gyvatės, kurių toje apylinkėje apsčiai yra. Amerikiečiai labai nustebo pirmąją dieną, kai sužinojo, kad reikės be lovelių miegoti palapinėse, neturinčiose grindų, bet greit apsiprato.

Pas australiečius nėra darbo uniformų stovyklos metu. Jie dėvėjo betkokios spalvos drabužius: skautės net sijonus ir "sundressess". Kitoks stovyklavimas!

Per dvi savaites pripratom prie garsiųjų Australijos "kukabūrų" triukšmo, įkyrių musių, draugiškų posomų ir nerviškų kengūrų. Matėm koalus tiktai iškylose, kurių keletas buvo ir stovyklos metu. Važiavom į Healesville gyvūnijos telkinį, kur matėm visokių rūšių gyvulių, paukščių ir gyvačių. Philip Island radom neapsakomo grožio vietų prie jūros ir matėm Australijos pingvinus.

Stovykla atkreipė dėmesį Australijos spaudos, radijo ir televizijos. Melburno ir Adelaidės "Sun" laikraščiai plačiai aprašė skautų šventę, Melburno radijo programa (australiečių, ne tik lietuvių) transliavo pašnekesį su keliomis užjūrio skautėmis. Pora televizijos stočių atvažiavo su aparatais filmuoti stovyklinio gyvenimo ir didžiojo parado.

Svečiai iš Amerikos buvo australiečiams skautams, tikimės, naudingi. Daugelis mūsų kalbėjo įvairiomis skautiškomis ir kitomis temomis: pionierija, laužvedyba, dainavimas, tautiniai šokiai ir t.t. Kaikurie turėjom pareigas vadovybėje.

Gyvenimas Australijoje yra daug lėtesnis, negu Amerikoje, tai ir stovyklos atmosfera buvo daug laisvesnė, mažiau įtempta. Jaučiausi kaip per atostogas, kai niekur nereikia skubėti. Tipiškos dienos programa buvo maždaug šitokia: 7 v.r. kėlimasis ir mankšta (sunkiausia dienos dalis!), 8 v. bendras vėliavų pakėlimas, 8.30 Mišios, pusryčiai, 9.30 užsiėmimai, 12 v. bendras dainavimas (visa stovykla dalyvavo — daug naujų dainų išmokom ir išmokėm), 12.30 pietūs, iki 2.30 lankytojų laikas, iki 4 v. maudymasis ir sportas, 4 v. pavakariai, užsiėmimai iki bendro vėliavų nuleidimo 6.30, vakarienė 7 v., po to — laužas.

Programa atrodo kaip visų mūsų stovyklų, bet nuotaika daug laisvesnė. Visa atmosfera davė mums progos pailsėti, susidaryti naujų draugysčių, daug ko išmokti. Labai gerai žinome, kad tokia proga mums gyvenime gal daugiau nepasitaikys. Ilgai prisiminsime auksines dienas, praleistas po Pietų Kryžiumi.

Kun. Matutis...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

įvairių medalių. Jis yra įvairių klubų ir organizacijų garbės pirmininkas, krašto ir Baranquillos miesto garbės pilietis. Jam buvo suteikta Kolumbijos pilietybė su auksiniu pasu.

Kun. Matučio veikla nesiriboja kolumbiečiais — jis dirba ir su lietuviais. Jo nuolatiniu pagalbininku prie San Roques parapijos yra kitas lietuvis kunigas salezietis — kun. V. Dubinskas. Tai du draugai. Abu priklauso Lietuvių Katalikų Komitetui. Kun. Matutis yra to komiteto sekretorius. Jis taip pat yra nuoširdus lietuvių globėjas, ne tik Kolumbijoj gyvenančių, bet ir iš kitur pravažiuojančių. Jiems jis yra parodęs daug širdies ir vaišingumo.

A✝A

MARIJAI IGNATAVIČIENEI

Čikagoje mirus, sūnus — VINCĄ, STEPĄ, MORKŲ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

Onutė ir Vitas Pulkauninkai

A✝A

MARIJAI IGNATAVIČIENEI

mirus, dukrai O. REMEIKIENEI, sūnums — STEPONUI, MORKUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

J. E. Vitartai
E. S. Vaštokai

Aukos Šalpos Fondui

KLB Hamiltono apylinkės Šalpos Fondui 1977 m. aukojo $25: dr. O. Valaitienė, dr. V. Kvedaras, B. Kronas; $20: A. Jankus "Moose Head Hotel", A. Pilppaitis, H. Švažas, K. Hotel", A. Pilypaitis, H. Švažas, K. L. Butkus, V. Užbalis, O. Ščiukienė, G. Martišius, G. Skaistys "The Ritz Hotel", Mr. X.; $15: A. Jonika, P. Masys, D. Kochanka.

$10: V. E. Kairys, P. Latauskas, A. Obcarskis, J. Mažulaitis, J. Astas, Z. Pulianauskas, A. Juodgalvis-Judd, R. Kronas, J. Svilas, V. Mačikūnas, J. Jasimas, A. Jasimas, J. Kažemėkas, V. Kybartas, A. Šilinskas, A. Buinys, dr. A. Gailius, V. Sakas, A. Mingėla, J. Kšivickis, Z. Didžbalis, J. Bubnys, O. Adomauskienė, V. Bernotas, J. Steiblys, J. Krištolaitis, L. Kukalis, L. Baltakys, Z. Didžbalis, P. Vaitonis, D. Stonkus, J. Vaičius, A. Krakaitis, A. Prialgauskas, R. Matukaitis, V. Žukas, A. Kerutytė, A. Žemaitis, L. Gutauskas, M. Pikė, Mr. X., A. Kybartas, S. Matulionis, L. Bacevičius, V. Leparskas, P. Grybas, K. Gudinskas, A. Gedrimas, B. Venslovas, L. Pliūra.

$8: J. Zurlys, K. Bungarda, A. Pauliukas; $7: V. Agurkis; $6: J. Valevičius, S. Dalius, J. Bajoraitis.

$5: J. Stanaitis, J. Jokūbynas, W. Tauškėla, A. Jankauskas, M. Jonikas, A. Lukas, E. Navickienė, A. Verbickas, H .Kairienė, P. Lukošius, P. Šiūlys, B. Grajauskas, A. Povilauskas, A. Jankūnas, B. Vengrys, P. Varanovas, D. Mačys, V. Samanavičius, K. Nasvytis, S. Verbickas, E. Mačienė, A. Alsbergas, V. Gelžinis, A. Kalvaitis, A. Prunskus, K. Stankus, A. Kuras, J. Didžbalis, B. Lukošius, S. Bikinas, J. Pačepavičius, A. Bilda, K. Norkus, V. Beniušis, V. Matukaitis, P. Ročys, K. Simaitis, P. Bulkė, J. Kažemėkas, J. Naujokas, J. Stonkus, O. Šarūnienė, E. Dirsienė, F. Krivinskas, J. Leščius, V. Adomonis, A. Petraitienė, K. Kvedaras, V. Narkevičius, B. Paulius, L. Skripkutė, J. Mikšys, A. Tėvelis, L. Ulbinas, V. Mikuckas, P. Labuckas, S. Antanaitis, J. Jogminas, Z. Stonkus, J. Budnikas, P. Lesevičius, V. Kėžinaitis, J. Štaras, L. Klevas, S. Dramantas, A. Juozapavičius, S. Burdinavičius, S. Samus, S. Mureika, J. Stankus, G. Jasevičius, S. Žvirblys, G. Melnikas, A. Šukaitis, J. Kaminskas, P. Pleinys, K. Urbonavičius, K .Skrebutėnas, A. Stasevičius, S. Pilipavičius, M. Šniuolis, A. Budininkas, V. Perkauskas, G. Vindašienė, J. Povilauskas, L. Meškauskas, K. Milaševičius, M. Juodis, P. Kanopa, J. Lekutis, S. Bugailiškis, A. Šešelgis, P. Lukošius, A. Šopys, J. Romikaitis, A. Rimkevičius, J. Kairys, V. Miškinis, E. Dambrauskienė, Z. Stanaitis, P. Vaitiekūnas, M. Biekša, J. Gimžauskas, O. Savickienė, J. Seniūnas, R. Bagdonas, V. Sasnauskas, S. Senkus, E. Boguslauskas, P. Juškevičius, Z. Gedminas, A. Parėštis, V. Kazlauskas, A. Grajauskas, B. Pakalniškis, V. Ramanauskas, Panavienė, A. Astrauskienė, Z. Ancevičius, R. Rožanskas, O. Erštikaitienė, V. Venskevičius, V. Bilevičius, V. Morkūnas, P. Sakalas, D. Slavinskas, J. Tarvydas, B. Orvidas, F. Urbaitis, L. Borusas, J. Žemaitis, P. Volungė, A. Kelečius, D. Balsienė, J. Stanius, A. Dūdonis, V. Merkevičius, J. Merkevičius, E. Norkus, P. Rimkus, P. Skvireckas, P. Paulius, A. Kontrimas, E. Galinis, P. Giedraitis, A. Kybartas, B. Vidugiris, J. Breichmanas, F. Enskaitis, A. Garkūnas, J. Januškevičius, J. Kareckas, B. Juodelė.

$4: V. Stabingis, A. Aušrotas, J. Stungevičius, L. Parkus, P. Girnius, M. Repečka, J. Jurgutis, P. Blekaitis, Kvedaras, V. Liškauskas, J. Visockis, J. Petkūnas, V. Subatninkaitė.

$3: M. Pelkevičienė, S. Šešelgis, J. Kamaitis, J. Bajoriūnas, R. Giedraitis, A. Cibas, V. Ūsevičius, M. Trumpickas, V. Vegis, A. Vinerskis, P. Armonas, F. Rimkus, J. Dervaitis, K. Meškauskas, P. Kareckas, A. Kalmantavičius, S. Urbonavičius, A. Tumaitis, A. Trumpickas, F. Ciparis, E. Kudaba, J. Remesat, L. Gudinskienė, P. Seirys, K. Žukauskas, J. Stonkus, K. Čeliauskas, S. Kačinskas, A. Bugailiškis, J. Sadauskas, K. Rulys, J. Deksnys. $2.50: Z. Čečkauskas, P. Čečkauskas.

$2: A. Lukas, F. Pajarskas, V. Grikietis, P. Bosas, R. Petrauskas, Dziemionas, J. Rudaitis, B. Antanavičienė, P. Vizbaras, J. Deveikis, T. Murauskienė, A. Petkevičius, B. Daugilis, J. Banevičius, V. Jarušauskas, P. Kovelis, A. Muliolis, P. Žulys, A. Maksimavičius, A. Mačikūnas, V. Apanavičius, V. Stanaitienė, P. Remezaitienė, Z. Vainauskienė, J. Blekaitis, A. Žilinskienė, V. Bartininkas, S. Rukšėnas, K. Giliauskas, A. Ruginis, V. Galeckas, T. Vitienė, V. Vasiliauskas, J. Šimaitis, A. Renkys, P. Babinas, A. Ruzgys, V. Lukoševičienė, V. Benaitis, R. Tirilis, A. Rzevuckas, V. Blauzdys, J. Mačiulaitis, J. Kazickas, P. Stosius, V. Linčiauskas, L. Namavičius, A. Žilvitis, Vembrė, P. Daugėla, J. Kontenienė, P. Lukavičius, A. Vindašius, F. Stankus, V. Bagdonas, V. Norkevičius, V. Vitkevičius, S. Karalėnas, A. Pintulis F. Ankus. $1: Petrauskienė, B. Milašius, S. Elvikienė, A. Juraitis, V. Triponas, O. Kutienė.

KLB Hamiltono Šalpos Fondo komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už aukas ir drabužius, suaukotus lietuviams šelpti Lenkijoje.

Didelė padėka aukų rinkėjams, kurie, aukodami savo laiką, daug pasidarbavo ir kurių dėka Šalpos Fondo komitetas gali pasiųsti daug drabužių į Suvalkų trikampį bei sušelpti reikalingus paramos.

Nuoširdus ačiū visiems!

KLB Šalpos Fondo
Hamiltono skyrius

Gyvendami kultūriniu savo palikimu, jo mokydamiesi bei juo dalindamiesi galime padėti Kanadai būti stipresne. Neužmirškite!

Jūsų galimybės

Daugiakultūriškumas yra pastovi vyriausybės politika, kuri paliečia kiekvieną kanadiško gyvenimo aspektą. Per daugiakultūres programas jūsų Kanados vyriausybė skatina įvairių kultūrų žmones įgyvendinti savo idėjas, sugebėjimus bei talentus savo pačių naudai, savo visuomenei bei visiems kanadiečiams. Pasinaudokime šiomis galimybėmis, praturtinkime savo gyvenimą ir kartu stiprinkime Kanadą.

Daugiakultūriškumo tikrovė

Daugiakultūrė politika rūpinasi ne vien tik pagalba etnokultūrinėm grupėm. Ji yra horizontinė ta prasme, kad liečia visus federacinės vyriausybės veiksmus, juos koordinuoja, siekdama atspindėti daugiakultūrį Kanados veidą ir etnokultūrinių grupių rūpesčius.

Daugiakultūriškumo direktoriatas skatina komunikacines priemones teisingai atvaizduoti kultūrinio gyvenimo tikrovę.

Vienas daugiakultūrių reikalų ministerio uždavinių yra užtikrinti lygias galimybes visiems kanadiečiams, nežiūrint jų kultūrinės kilmės, nes Kanadoje visi esame lygūs.

Nauja susipratimo dvasia

Kanados vienybės klausimas reikalauja visų kultūrinių grupių dėmesio. Betkurios kultūrinės grupės izoliacija silpnina Kanadą. Jieškant naujo sutarimo, labai svarbu, kad kultūrinės grupės tą klausimą studijuotų ir pareikštų savo nuomonę, nes visi esame atsakingi už Kanados ateitį.

Daugiakultūriškumas šaukia

Dažnai yra sunku įtikinti žmones, kad tik bendromis pastangomis įmanoma išspręsti bendras problemas. Junkitės su vyriausybe. Junkitės su visais kanadiečiais. Atlikite savo dalį, kad Kanada būtų pavyzdys pasauliui — daugiakultūrė, dvikalbė valstybė, kurioje visi piliečiai gali gyventi taikoje bei gerovėje, vienas kitą respektuodami bei suprasdami. Gyvenkite, mokykitės ir dalinkitės kultūriniu savo lobiu ir tuo būdu stiprinkite Kanadą.

Norintieji pareikšti savo nuomonę arba gauti informacijų prašomi rašyti:

Multiculturalism
16th Floor
66 Slater Street
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS

vienybė įvairybėje

Honourable Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafik
Ministre d'État
Multiculturalisme

Pranešimas

Pranešame, kad 1978 m. vasario 2 dieną staigiai mirė

a.a. Gediminas Pranckevičius (James Prancus),

55-rių metų amžiaus. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ontario.

Su gilia užuojauta praneša — *Halina C. Ulok ir sūnus Robertas*

Brangiai MAMYTEI mirus,

sūnus — STEPĄ, VINCĄ ir MORKŲ IGNATAVIČIUS bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia —

Vytas ir Marytė Petruliai

Detroit, Mich.

A†A

MAMERTUI ZAVADSKUI

staiga mirus, jo žmoną VERONIKĄ ZAVADSKIENĘ, dukrą GRAŽINĄ VARNELIENĘ, jos dukras — ZITĄ, AUDRĄ, LORĄ, gimines bei artimuosius skausmo valandoje giliai užjaučiu —

Otto Barkauskas

A†A

KAZIMIERAI GAURILIENEI

Lietuvoje į amžinybę iškeliavus, dukrą ALDONĄ JANKAITIENĘ su šeima, artimuosius bei gimines gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Marytė ir Vaclovas Vaitkai su šeima

Aukos religinei šalpai

LIETUVIŲ PARAPIJŲ IR MISIJŲ AUKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINEI ŠALPAI nuo 1977 m. vasario 1 iki 1978 m. sausio 31

Šv. Jurgio, Albany, N.Y.	$1,720.00
Šv. Kazimiero, Amsterdam, N.Y.	333.00
Šv. Antano, Ansonia, Conn.	300.00
Šv. Pranciškaus, Athol, Mass.	235.00
Šv. Alfonso, Baltimore, Md.	1,125.00
Šv. Izidoriaus, Braddock, Pa.	41.00
Šv. Jurgio, Brooklyn, N.Y.	100.00
Karalienės Angelų, Brooklyn, N.Y.	50.00
Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Cambridge, Mass.	125.00
Šv. Mykolo, Chester, Pa.	141.00
Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Chicago, Ill.	1,045.00
Šv. Antano, Cicero, Ill.	250.00
Nesiliaujančios Pagalbos Švč. Mergelės Marijos, Cleveland, Ohio	2,073.11
Šv. Jurgio, Cleveland, Ohio	1,183.87
Šv. Jono, Coaldale, Pa.	100.00
Šv. Kryžiaus, Dayton, Ohio	452.69
Šv. Kazimiero, Delhi, Ont., Kanada	177.79
Šv. Antano, Detroit, Mich.	470.00
Šv. Juozapo, Duryea, Pa	120.05
Šv. Mykolo, Easton, Pa.	139.50
Šv. Petro ir Povilo, Elizabeth, N.J.	460.00
Švč. Mergelės Marijos, Eynon, Pa.	77.00
Šv. Antano, Forest City, Pa.	191.00
Apreiškimo, Frackville, Pa.	74.10
Šv. Vincento, Girardville, Pa.	75.00
Šv. Petro ir Povilo, Grand Rapids	500.00
Aušros Vartų, Hamilton, Kanada	1,200.00
Šv. Juozapo, Hanover, Pa.	138.00
Švč. Trejybės, Hartford, Conn	489.00
Šv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa.	249.00
Sopulingosios Dievo Motinos, Kearny, N.J.	40.00
Švč. Mergelės Marijos, Kingston, Pa.	375.00
Šv. Pranciškaus Asyžiečio, Lawrence, Mass.	186.43
Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, London, Kanada	261.85
Šv. Kazimiero, Los Angeles, Calif.	6,015.00
Šv. Juozapo, Lowell, Mass.	250.00
Šv. Onos, Luzerne, Pa.	303.81
Šv. Juozapo, Mahanoy City, Pa.	200.00
Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, Maizeville, Pa.	105.95
V. J. Atsimainymo, Maspeth, N.Y.	35.00
Šv. Pranciškaus, Miners Mills, Pa.	215.00
Šv. Pranciškaus, Minersville, Pa.	250.00
Lietuvos Kankinių, Mississauga, Kanada	60.00
Aušros Vartų, Montreal, Kanada	50.00
Šv. Kazimiero, Montreal, Kanada	135.45
Šv. Kryžiaus, Mt. Carmel, Pa.	327.75
Šv. Andriejaus, New Britain, Conn.	325.00
Šv. Kazimiero, New Haven, Conn.	100.00
Švč. Trejybės, Newark, N.J.	25.00
Švč. Jėzaus Širdies, New Philadelphia, Pa.	60.00
Aušros Vartų, New York, N.Y.	8.00
Šv. Jurgio, Norwood, Mass.	165.00
Šv. Antano, Omaha, Nebr.	226.25
Šv. Kazimiero, Paterson, N.J.	295.00
Šv. Andriejaus, Philadelphia, Pa.	225.00
Šv. Kazimiero, Philadelphia, Pa.	149.13
Šv. Jurgio, Philadelphia, Pa.	280.39
Šv. Kazimiero, Pittston, Pa.	316.00
Šv. Kazimiero, Plymouth-Lyndwood, Pa.	618.00
Šv. Kazimiero, Providence, R.I.	470.00
Šv. Antano, Reading, Pa.	49.06
Šv. Mykolo Archangelo, Shamokin, Pa.	327.75
Šv. Jurgio, Shenandoah, Pa.	464.00
Šv. Kryžiaus, Schenectady, N.Y.	50.00
Šv. Juozapo, Scranton, Pa.	618.00
Šv. Mykolo, Scranton, Pa.	161.00
Šv. Kazimiero, Sioux City, Iowa	1,220.00
Dievo Apvaizdos, Southfield, Mich.	567.30
Šv. Onos, Spring Valley, Ill.	115.00
Šv. Petro ir Povilo, Sugar Notch, Pa.	119.25
Karalienės Angelų, St. Catharines, Kanada	1,090.00
Šv. Kazimiero, St. Clair, Pa.	100.00
Šv. Petro ir Povilo, Tamaqua, Pa.	150.00
Prisikėlimo, Toronto, Kanada	3,418.25
Švč. Mergelės Marijos, Wanamie, Pa.	134.00
Šv. Juozapo, Waterbury, Conn.	25.00
Švč. Trejybės, Wilkes-Barre, Pa.	625.00
Šv. Kazimiero, Windsor, Kanada	50.00
Šv. Kazimiero, Winnipeg, Kanada	97.00
Aušros Vartų, Worcester, Mass.	626.00
Šv. Kazimiero, Worcester, Mass.	752.50
Brisbane Lietuvių parapija, Australija	220.20
Lietuvių Misija, Hot Springs, Ark.	447.00
Otavos lietuvių kapelionija, Kanada	139.00
Lietuvių misija, Sudbury, Kanada	501.00
Šv. Kazimiero Lietuvių Misija, St. Petersburg, Fla.	15.00

"Su didžia meile ir nuoširdumu dėkojame Jums už suteiktą mums... dovaną... Kaip miela, kaip gera priklausyti tokiai šeimai, kuri, pasiskleidusi po visą pasaulį, gelbsti savo sesę ir brolį, kurio nors nepažįsta, nematė, bet įstabia meile myli, užjaučia ir dar dovanas pasiunčia..." (Laiškas iš Lietuvos)

Liet. Kat. Religinės Šalpos valdyba

Torontiečiai, koncertavę Detroite ateitininkų surengtame Užgavėnių vakare. Iš kairės: akompaniatorius J. Govėdas, sol. R. Strimaitis, sol. V. Verikaitis — Nuotr. J. Urbono

Kam reikalingas Tautos Fondas?

J. VAIČELIŪNAS

Tautos Fondas veikia jau daugelį metų, bet yra lietuvių, kurie nežino, kas jis yra. Kaikas jį lygina su kitais fondais ar institucijomis: Lietuvių Fondu, Lietuvių Skautų Fondu, Šalpos Fondu, ALTa, BALFu ir pan. ("TŽ" 1978. I. 26, "NL" 1978. I. 18). Lietuvių Fondų yra keli: JAV, Kanados, Australijos. Tautos Fondas yra vienas laisvajame pasaulyje. Jo sutelktomis lėšomis per VLIKą vedama kova už mūsų tautos laisvę.

Sakoma, kad palikimai svarbiau Lietuvių Fondui, negu Tautos Fondui, nes jo surinkti pinigai atiteks nepriklausomai Lietuvai. Labai gražu. O kas gi duos nepriklausomą Lietuvą, jei lietuviai už jos laisvę nebekovos? Esą Tautos Fondui kasmet renkamos aukos. Kasmet jas renka Tautos Fondas, Lietuvių Fondas ir kiti fondai bei institucijos. Visur tas aukas sudeda daugiausia senieji lietuviai, atvykę į šį kraštą po II D. karo. Jie kartais ir palikimus užrašo lietuviškiems reikalams. Kas aukos tiems fondams, kai senųjų lietuvių nebebus, nes dauguma jaunųjų lietuvių savo tautos reikalams neaukoja? Net universitetus čia baigusieji sako, kad jie yra kanadiečiai ir kad jiems Lietuvos reikalai nesvarbūs.

Tiesa, yra ir tautiškai susipratusio lietuviško jaunimo, bet jo yra labai mažai. Kanadoje per 25 metus per lietuvių šeštadienines mokyklas perėjo per 10,000 lietuviukų, kurie dabar yra 20-40 metų amžiaus vyrai ir moterys. Dauguma jų yra baigę augštuosius mokslus ir gauna gerus atlyginimus, bet aukų Tautos Fondui arba visai neduoda, arba labai mažai. Kas kovos už mūsų pavergtą kraštą po 10-15 metų, kai senųjų lietuvių beveik nebeliks, o jaunieji lietuviai bus 40-60 metų amžiaus? Kovai už mūsų tėvynės likimą reikia pinigų. Iš kur juos gausime po 10-20 metų? Jei Tautos Fondui bus palikimų, susidarys atsargos kapitalas, iš kurio nuošimčių bus galima vesti tą kovą, pasiremiant dar kiek ir aukomis.

Jurgis sako, kad Lietuvių Fondas būtų susilaukęs gražių rezultatų, bet dabar šioje srityje atsiradęs varžovas — Tautos Fondas. Kodėl dabar Tautos Fondas yra Lietuvių Fondui varžovas, jei Tautos Fondas įsteigtas 1944 m., o Tautos Fondui palikimo reikalai jau buvo iškelti 1973 m. VLIKo seime? J. A. sako, kad lietuvių palikimų klausimas yra visuotinis, tad negali viena kuri organizacija, parapija ar institucija reikšti norą monopolizuoti palikimus. Visai teisingai. Bet kodėl J. A. pasisako prieš palikimus Tautos Fondui? Juk čia ir yra **visuotinis** mūsų tautos reikalas, o ne kurios parapijos ar organizacijos.

Palikimai užrašomi fondams, organizacijoms, l a i k raščiams, parapijoms, vienuolynams ir t. t. Negalima įsakyti, kad tautietis savo palikimą užrašytų tam ar kitam, galima tik patarti. Sakoma, bus blogai, kai palikimo reikalu pas tautietį kreipsis Tautos Fondo atstovai. Betgi tautietis galės pasielgti taip, kaip jis norės, nes tai jo turtas ir čia — laisvas kraštas. Svarbu laiku sudaryti testamentą, kad palikimas neatitektų svetimtaučiams. Jau 1949-69 m. laikotarpyje Kanados lietuviai, kurie n e s u d a r ė testamentų, krašto valdžiai atidavė per du milijonus dolerių. Nuo tokios sumos kasmet būtų galima gauti $160.000 palūkanų. Jau yra mirusių tautiečių, kurie savo palikimą buvo paskirstę į 3-5 dalis, ir visi savo dalis gavo.

Pavergtos Lietuvos tautiečiai kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvius, kad jie kovotų už tėvynės likimą, už pavergtų lietuvių teises. O čia kaikas aiškina, kad Tautos Fondui nereikia stipresnės paramos, tiktai Lietuvių Fondui, kurio pinigai atiteks laisvai Lietuvai. Kai suserga šeimos narys, visi skuba jam padėti, o nesako, kad vaistus jam suleis tada, kai jis jau bus miręs. Dirbkime ir aukokimės savo tėvynei dabar, o nežadėkime jai daug pinigų po daugelio metų, nes tada gal ir už $300.000 nupirksime tik vieną namelį.

J. A. sako, esą geriau aukoti Šalpos Fondui, negu Tautos Fondui. Jis užmiršta, kad pavergtos Lietuvos lietuviai labiau yra reikalingi paramos, negu laisvojo pasaulio lietuviai. Pavergtos Lietuvos lietuviai yra vargšai fizine ir dvasine prasme, ir jie labiau prašo politinės - moralinės paramos, negu ekonominės. Ekonominės paramos jie gauna iš laisvajame pasaulyje esančių artimųjų, o politinės ir moralinės — iš VLIKo, remiant Tautos Fondui. Visos pavergtos tautos laisvajame pasaulyje turi savo institucijas, kurios kovoja už jų tautų likimą. Turi ir savo fondus, kurie tas institucijas remia. Niekas iš jų neišeina prieš tas institucijas bei fondus. Neišeikime prieš Tautos Fondą ir mes.

Kaikas aiškina, esą, kai dabartinis jaunimas bus 50-60 metų amžiaus ir nebeaukos Tautos Fondui, tada VLIKo finansavimą perims Lietuvių Fondas. Tai tik pasakymas. Po 20 metų Lietuvių Fondą valdys dabartinis jaunimas. Jeigu jie vis tvirtins, kad yra kanadiečiai, tai ir Lietuvių Fondas gali patekti į kanadiečių rankas. Žinome atsitikimą, kad lietuvių klubas Phoenixe, Arizonoje, likvidavosi, ir visas jo turtas — per 100.000 dolerių — buvo atiduotas amerikiečiams. BALFui paskyrė tik $100.

Nesitikėkime, kad Lietuva taps laisva be kovos. Nekalbant apie nepriklausomybės kovas 1918-20 m., ir Klaipėdos kraštas Lietuvai neatiteko be kovos: reikėjo sunkiai kovoti diplomatija ir ginklu. Kiekviena kova reikalauja aukų. Kovoti reikia dabar, o ne žadėti nepriklausomai Lietuvai pinigų. Pirmiau reikia išsikovoti kam duoti, o tik tada kalbėti apie davimą. Tada ir pinigų atsiras. Jau dabar kaikurie lietuviai sako: "Duokite man nepriklausomą Lietuvą, aš Tautos Fondui atiduosiu pusę savo turto." Taigi, pirmoje eilėje kovokime už savo tėvynę ir savo tautos laisvę. Remkime Tautos Fondą!

Pasipešiojimai

AL. GIMANTAS

Šios pastabos rašytos dar prieš kasmetinę ir įprastą Vasario 16 minėjimų bangą amerikiečių lietuvių kolonijose. Tačiau tas savotiškas tvaikas, reguliariai jau kelinti metai iš eilės drumsčiantis iškilmingą šventės nuotaiką, jaučiamas ir šiemet. Tai tos gana keistos, esmėje nelengvai suvokiamos varžybinės nuotaikos tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Bendruomenės šalininkų.

Net ir paviršutiniam stebėtojui gana aišku, kad pagrindinė visų tų nesutarimų priežastis yra lietuviškosios visuomenės suaukotos lėšos.

Daugelyje vietų įsisenėjusiu papročiu ALTa jaučiasi turinti monopolį ir mandatą rengti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimus, o jų metu surinktas aukas siųsti savosios organizacijos centran. Kiek vėliau tautinėn scenon įkopusi LB, būdama bendrine ir vienalyte lietuviškojo gyvenimo formuotoja ir atstove, tiesiogiai niekur nekliudo ALTai rengti tuos minėjimus, bet ten, kur nėra ALTos skyrių, pati jaučiasi atsakinga už minėjimų rengimą. Ji siūlo pagerbti aukotojo valią — aukoti kuriam nori veiksniui pagal laisvo apsisprendimo principą. Štai, šitoje vietoje ir veisiasi jautri nesutarimo bacila, gana giliai jaudinanti aktyvesnių visuomenės narių širdis ir pinigines.

Visa tai vertinant, tenka gėrėtis (be jokio pasitenkinimo) mūsų visuomenės drausmingumu ir beveik iškilminga tyla. Visi mato, visi girdi, kad tokios svarbių veiksnių užimtos pozicijos nėra sveikos, jeigu nekenksmingos, vykdant tikrai neeilinės reikšmės išeivijos uždavinius. Pasipešiojimai atima brangų laiką, energiją, na, ir dalį lėšų, nes piniginiai tautiečių įsipareigojimai (vėl prisimenant infliacinį procesą) tikrai nedidėja. Riboti finansiniai ištekliai verste verčia kuklintis sumanymuose bei numatytų planų vykdyme. Toleruojami pasipešiojimai virsta kone chroniška ir įsisenėjančia liga, kaikam guodžiantis, jog kito kelio ar pasirinkimo nėra.

Bandymai taikyti, lyginti AL Tos ir Bendruomenės santykius su trečiųjų veiksnių talka ir pagalba, bent iki šiol, neatnešė ryškesnių prošvaisčių.

Kai visą padėtį bandai kiek galint ramiau virškinti, apima toks lyg ir gilios nostalgijos jausmas. Atsigręžęs netaip jau tolimon praeitin, matai, kaip visų šviesiai buvo galvota, žadėta, vykdyta, nors sąlygos ir ištekliai tuo metu buvo tokie riboti. Nebuvo didesnių nesklandumų, o iškilusieji gana greit buvo likviduojami tarpusavio susipratimo ir tėvynės meilės dingstimi.

Šiandien, deja, jau reikalingi kitokie ženklai, gal net ir stebuklai, kurie pajėgtų apšviesti lietuviškąsias sąžines bendrųjų reikalų vardan. Tampyti sunkėjančio lietuviško vežimo ratus į visas keturias puses gal ir nėra persunku, bet šitaip stumdomas vežimas vargiai ar juda iš vietos. Patiems veiksniams nesusitariant, darosi aišku, kad susikomplikavusios padėties raktus turi ne kas kitas, bet platieji pačios visuomenės aktyvesnių ir galvojančių narių sluogsniai. Vasario 16 teikia puikią progą minčių ir veiksmų peržiūrai.

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Ketvirtis šimtmečio parapijai

Toronto Prisikėlimo parapija švenčia 25 metų sukaktį

Š. Amerikos žemyne, ypač Kanadoje, lietuvių parapijos yra tapusios ne tik religiniais, bet ir lietuvybės centrais.

Po II D. karo į Torontą suvažiavo iš Europos ir kitur tūkstančiai lietuvių. Vienos Šv. Jono parapijos šventovės nebeužteko, nes ten tilpo tik pora šimtų žmonių. Tūkstančiams tikinčiųjų lietuvių reikėjo erdvesnių patalpų. Tad prieš 25 metus (1953 m.) Lietuvos pranciškonų vienuolija, kurios centras jau buvo įsikūręs JAV-se, pradėjo antrosios lietuvių parapijos Toronte organizavimą. Pradžioje pamaldos buvo laikomos kino teatre, vėliau prasidėjo šventovės, salių ir vienuolyno statybos darbai. Jiems vadovavo pirmasis klebonas kun. Bernardinas Grauslys, padedamas kitų kunigų pranciškonų, parapijos komiteto ir parapijiečių.

Žodis tapo kūnu — visi sunkumai nugalėti. Dabar Prisikėlimo parapija turi milijoninės vertės pastatus su salėmis, organizacijų, vienuolyno ir banko patalpomis. Be to, prie Wasagos ji turi kelių akrų stovyklavietę.

Parapijos 25 m. sukaktis bus paminėta balandžio 15 ir 16 dienomis. Balandžio 15, šeštadienį, iš Čikagos atvykęs "Dainavos" ansamblis (apie 80 asmenų) suvaidins muzikinį veikalą "Kūlgrinda", sukurtą muziko A. Jurgučio. Libretą sukūrė rašyt. Nijolė Jankutė. Vaidinimas vyks Central Technical Schooi salėje.

Viešoji sukakties dalis bus Royal York viešbutyje. Pakviesta daug svečių: dvasiškių iš Toronto, iš JAV (vysk. V. Brizgys), valdžios pareigūnų, organizacijų atstovų . . . Tikimasi, kad gausiai dalyvaus ir parapijiečiai, visų parapijos darbų bei laimėjimų rėmėjai.

Bilietais į "Kūlgrindą" ir Royal York minėjimą - pietus prašoma iš anksto pasirūpinti. Jų galima įsigyti Prisikėlimo raštinėje ir pas platintojus.

K. A.

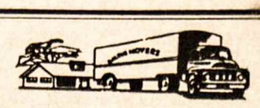
BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

A†A

STASEI GIRDŽIUVIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos vyrui PRANUI, sūnums — DOVYDUI ir KLAUDIJUI bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Jolanta, Mykolas ir Saulius Kiziai

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

dukrai ALDONAI JANKAITIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

LNM Dainos Vienetas

Mylimai MAMYTEI

A†A

KAZIMIERAI GAURILIENEI

Lietuvoje mirus, dukrą ALDONĄ JANKAITIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

A. B. M. Abromačiai
I. J. Baltakiai

Padėka

Mūsų mylimas Tėvelis

a.a. Juozas Vaitkevičius

mirė 1978 metų sausio 16 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už jo lankymą laidotuvių namuose, palydėjusiems į kapines, prisiminusiems maldose, atsiuntusiems gėles, aukojusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautas ir nešusiems velionies karstą. Nuoširdi padėka sol. A. Simanavičiui už giedojimą per šv. Mišias.

Dėkojame Tėvams pranciškonams už iškilmingas šv. Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkingi Jums —
sūnūs ir giminės

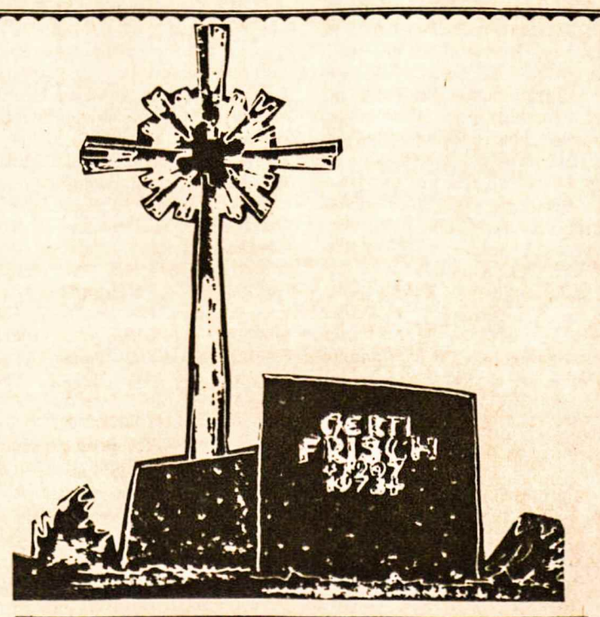

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton).
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Kilimas Montrealio miestui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkė padovanojo dail. Antano Tamošaičio projektuotą ir audėjos Genės Montvilienės išaustą gobeleną Montrealio miesto rotušei.

1977 m. vasarą Irenos Lukoševičienės pastangomis buvo susižinota su Montrealio miesto tarybos atstovais apie galimybę padovanoti miesto rotušei kilimą trijų sukakčių proga: 75 metų nuo pirmųjų lietuvių įsikūrimo Montrealyje, 60 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir 25 metų nuo Kanados Lietuvių B-nės įsisteigimo Montrealyje. Gavus miesto pritarimą, dail. A. Tamošaitis nutapė trejetą projektų. Vienas jų buvo "Kastytis ir Jūratė", antras — lietuvių pora tautiniais drabužiais ir trečias — "Eglė žalčių karalienė". Montrealio tarybos posėdyje kilimų projektai buvo iškabinti ir priimtas oficialus nutarimas, kad būtų išaustas gobelenas "Eglė žalčių karalienė".

Š.m. sausio 12 — vasario 12 d.d. buvo surengta lietuvių tautodailės paroda Montrealio Meno Centre, kuriame, be kitų įvairių tautodailės rodinių, buvo išstatytas gobelenas "Eglė žalčių karalienė".

Montrealio miestas davė nemokamai Meno Centro patalpas parodai, kad ta proga Lietuvių Bendruomenė galėtų oficialiai įteikti miesto atstovui kilimą. M. P. Lorange (miesto atstovas) savo kalboje džiaugėsi, kad miesto valdybos rūmų centrinė siena bus papuošta Montrealio lietuvių dovanotu gobelenu.

Miesto spaudos centras išsiuntinėjo pakvietimus spaudos atstovams, foto reporteriams bei įvairiems pareigūnams ir lietuvių svečiams.

Parodos atidarymas buvo itin iškilmingas, pasakyta daug kalbų. Oficialūs Montrealio miesto ir Kvebeko provincijos atstovai domėjosi lietuvių naująja tautodaile, ypač "Eglės žalčių karalienės" kilimu.

Parodai daugumą rodinių pateikė skaučių "Vaivorykštės" grupė ir kiti Montrealio dailės mėgėjai. Su savo darbais parodoje dalyvavo: Kr. Bendžiūtė, J. Bernotienė, A. Čičinskienė, O. Januškevičienė, E. Jurgutienė, A. Kuncevičienė, I. Lukoševičiūtė, I. Lukoševičienė, R. Lukošienė, S. Mikalajūnienė, G. Montvilienė, M. Petrauskienė, G. Šimaitienė, G. Bendžiūtė, A. Vaitonienė, A. Veselkienė, L. Bendžiūtė, K. Čičinskaitė, A. Drešerienė, D. Jaugelytė, M. Jurkuvienė, B. Jurkuvienė, D. Staškevičienė.

Su medžio skulptūros darbais dalyvavo: Pr. Baltuonis, L. Giriūnas, A. Jaugelis, V. Lapinas, M. Petrauskas, J. Šiaučiulis, J. Vasiliauskas, C. Januškevičius.

Su džiovintų gėlių rodiniais dalyvavo: B. Nagienė, A. Jaugelienė, R. Jaugelytė.

Parodos iniciatorė ir organizatorė buvo Irena Lukoševičienė, o parodą tvarkė dail. D. Gruodienė, M. Jonynienė, B. Nagienė, R. Lukoševičiūtė su pagalbininkais. **P. D.**

Lietuvių tautodailės parodoje Montrealio Meno Centre jos rengėjai ir dalyviai. Iš kairės: kultūros komisijos pirm. IR. LUKOŠEVIČIENĖ, dail. A. TAMOŠAITIENĖ, G. MONTVILIENĖ, dail. A. TAMOŠAITIS

Jauna solistė ANITA PAKALNIŠKYTĖ, akompanuojama LINDOS MARCINKUTĖS, dainuoja "T. Žiburių" spaudos vakare Anapilio salėje Nuotr. S. Dabkaus

Atsiųsta paminėti

EVANGELIJOS ŠVIESA. Žiema 1977 metai. Nr. 130. Trimėnesinis krikščioniškos minties (evangelikų) leidinys. Ats. red. K. Burbulys, redaktorius P. Enskaitis. Ekspeditorius — J. Danevičius, 6958 Charbourg Gdns., Mississauga, Ont. Canada.

ATEITIS, ateitininkų federacijos katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas, 1977 m. lapkritis-gruodis. Šis numeris skirtas ateitininkų kongresui Klevelande. Redaktorius — kun. dr. K. Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, Ill. 60130, USA.

BENDRADARBIS nr. 23, 1977. Išeina dukart į metus. Leidėjos — N. Pr. Marijos seserys ir vienuolijos rėmėjų valdyba. Redaktorė — sesuo Ona Mikalaitė. Adresas: I.C.C. Conn. 06260, USA.

SALEZIEČIŲ KALENDORIUS 1978 (sieninis, spalvotas). Adresas: Rev. M. Burba, Lituani Don Bosco, Via Colonna 2, 00022 Frascati — Roma, Italy.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, No. 2, Summer 1977. Leidėjas — Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. Baltiečių akademikų žurnalas, gaunamas už metinį $20 šios draugijos nario mokestį. Studentams — $7.50. Adresas: Executive Office of the AABS, 366 — 86th St., Brooklyn, N.Y. 11209, USA.

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" BIULETENIS nr. 4, 1977 m. spalis-gruodis. Metinė prenumerata — $5, atskiras nr. — $1.50. Gaunamas pas administratorių K. Rožanską, 3450 W. 62nd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS — sieninis kalendorius 1977. Adresas: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine, USA.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS
"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV $8.50, ir **"KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė)**, $5.00. Užsakyti: **"Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA**

IŠLEIDŽIAMA MONOGRAFIJA
apie gen. P. Plechavičių.
- Jos išleidimui yra renkamos aukos.
- Aukotojai bus įrašyti į knygą. Aukas siųsti: KARYS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

Gūdi Pensilvanijos lietuvių praeitis

A. KALNIUS

Perskaičius pirmąjį Lietuvių Foto Archyvo 1976 m. leidinį "Palikę tėviškės namus", sunku, beveik neįmanoma atsisakyti ir antro Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidinio "Pennsylvanijos angliakasių Lietuva", išėjusio iš spaudos 1977 m. Tai du puikūs darbai, kurie lietuviškos kultūros lobyną gerokai praturtina. Abi knygos savo apyrečio pobūdžio formatu, geru popierium, menišku apipavidalinimu, sklandžiu žodžiu ir puikiomis nuotraukomis gali eiti lenktynių su didžiųjų turtingų leidyklų darbais. Jos yra daugiau, negu knygos. Tai kartu yra ir albumai, kurie tinka laikyti ant staliuko kultūringoje svetainėje.

Apie pirmąją knygą spaudoje jau buvo atsiliepta, apie antrąją dar nevisi laikraščiai pasisakė. Ją paruošė skirtingo pasirengimo entuziastų grupė. Žurnalistas Vladas Būtėnas parašė istorinius 25 parapijų tekstus, foto menininkas kun. Alg. Kezys, SJ, padarė daugybę istorinių nuotraukų spaudai ir skaidrių ekranui, folkloro studentė Elena Bradūnaitė parinko tautosakinės medžiagos ir užrašė nemaža pokalbių su senaisiais lietuviais, o kitais metais prie jų dar prisijungė stud. Raimundas Lapas ir Jurgis Bradūnas. Pastarasis iš savo patirtų įspūdžių sukūrė novelę "Eisim, broleliai, namo, namo . . .", o pirmasis pririnko nemaža archyvinės medžiagos. Tai šit ką reiškia entuziazmas ir pasišventimas! Dėlto ši knyga ir yra tokia patraukli, lygiai, kaip ir pirmoji.

Pensilvanijos angliakasių Lietuva — tai mūsų išeivijos kartų Lietuva Amerikoje. Jos vardas šiai Amerikos provincijai pritiko, nes čia iš tikrųjų buvo susitelkę daug lietuvių, kurie savo prakaitu ir sunkiomis darbo bei gyvenimo sąlygomis kūrė šio krašto ekonominę gerovę, o taip pat didelį vaidmenį atliko ir Lietuvos, ypač jaunos valstybės, kūrimosi metais. Tai, ką šie paprasti anų senų metų rusų pavergtos Lietuvos išeiviai — jauni vaikinai bei merginos ir net paaugliai — varganose sąlygose padarė savo tautos vardui Pensilvanijos kalneliuose, tai daugiui iš mūsų naujųjų net inteligentinės apšvietos ateivių, dažniausiai atsirėmusių į senųjų ateivių pavargusius pečius, tektų dėl savo tautinės veiklos nurausti.

Dabar jau, žinoma, Angliakasių Lietuva yra mirštanti, bet ne dėl jos kaltės. Sunkiai pakeliama darbo našta pakirto lietuvių sveikatą, ir jie išmirė, net nesulaukę mūsų amžiaus vidurkio. Pagaliau, užsidarius darbovietėms, jaunesnieji ir atsparesnieji, pragyvenimo šaltinio jieškodami, išsikėlė į kitas valstijas ar miestus. Betgi jų darbo vaisiai paliko: meniškos šventovės, išpuoštos tautiniais motyvais, gretos kapų paminklų, anuometinės lietuviškos spaudos rinkinių ir kitos istorinės medžiagos. Kartais, sakyčiau, net nesvarbu, kad jų palikimu pasinaudos kiti amerikiečių palikuonys. Tuomet jų kūryba, pastangos ir aukos taps lietuvių tautos liudininkėmis savo antrosios tėvynės kultūros istorijoje.

Aš nežinau, ar net pačiais trumpiausiais žodžiais būtų įmanoma aprašyti mūsų senųjų brolių pastangas, ryžtą ir jų varganą dalią, įsikuriant svetimoj ir anuomet nesvetingoj šaly. Ne, tai ne laikraštinė apimtis. Aš nieko kito negalėčiau pasiūlyti, kaip tik įsigyti šią knygą ir ją perskaityti nuo A iki Z. Ji praplės skaitytojo minties pasaulį ir taps puošmena knygų lentynoje.

Betgi įdomumo dėlei čia visdėlto pateikiu porą šios istorijos ištraukų, kurios yra vienos bene iš juodžiausių įvykių lietuvių kūrimosi būvyje. Cituoju psl. 227:

Pirmieji lietuviai ateiviai į Plymouthą atvyko 1869 m. Ilgainiui, susidėję su lenkais, pasistatė nedidelę bažnytėlę. Lietuvio kunigo nebuvo, tad lietuviams tekdavo klausytis lenkiškų pamokslų.

1898 m. į Plymouthą iš Lietuvos atvyko kun. Aleksandras Burba. Jį vyskupas paskyrė Šv. Marijos parapijon, paprašęs pamokslus sakyti lietuviškai ir lenkiškai. Kas po to atsitiko, rašoma Šv. Kazimiero parapijos sukaktuviniame leidinyje, išleistame 1939 m.: "Bet pirmą sekmadienį po vyskupo įsakymo, vos kun. Burba spėjo perskaityti pirmąją evangeliją lietuviškai, visi lenkai ėmė veržtis iš bažnyčios. Lenkai tuoj nubėgę užrakino klebonijos duris, kad kun. Burba neįeitų. Klebonas turėjo apsigyventi privačiuose namuose ir per tris savaites vis mėgino nuraminti įniršusius lenkus ir juos su lietuviais sutaikyti, bet veltui, nes niekas iš to neišėjo. Laike visu ginčų kun. A. Burba lietuvystės niekuomet neišsižadėjo, jis drąsiai ir energingai su lenkais kovojo ir lietuvių pusę tvirtai laikė . . ." (psl. 14).

Įdomiai anuos laikus prisimena tame pat Plymouthe 1899 m. išleistoje knygoje "Lietuviai Amerikoj" jos autorius kun. J. Žilius-Žilinskas:

Dėl susitaikinimo pasikvietė ir vyskupą, bet kada vyskupas norėjo kuniga į kleboniją įleisti lenkai duryse ir languose karabinus atstatę rėkė, kad nesiartintų, nes užmušią. Kad užbėgti tolimesniems skandalams, vyskupas leido lietuviams nuo lenkų skirtis prisakydamas, kad lenkai lietuviams nors 2000 dolerių atsiskiriant išmokėtų. Lenkams vienok tuos pinigus duoti nežadant, lietuviai nutarė nors kelis brangesnius daiktus iš lenkiškos bažnyčios pernešti į savąją, paėmė bene monstranciją, kieliką ir keturis arnotus, iš ko paskiau kilo skandališka byla tarp lenkų ir lietuvių. Daiktai pasiliko lietuviams. Ant to kerštai neužsibaigė. 1 sausio 1890 m. mirė Jono Kudirkos dvi mergiukės, Elzbieta ir Magdelena. Reikėjo palaidoti. Lietuviai savo kapinių neturėjo. Išpuolė laidoti ant lenkiškų, ant kurių lietuviai lygiai su lenkais buvo išsimokėję. Lenkai kūnus ant kapinių laidoti neleido. Kunigas negaudamas rodos, liepė atplėšti kapiniu užraktus ir kūnelius palaidojo. Tada lenkai atėję duobeles iškasė, o grabelius su kuolais sudaužę, iškėlė už tvoros. Toks barbariškas žvėriškas pasielgimas visus neišpasakytai papiktino ir pažemino čiagimių akyse visus ateivius. Pašaukta policija, sugavusi vandalus ant šventos vietos, nemielaširdingai sudaužė ir pasodino į kalėjimą . . . (psl. 66).

Nemaža nemalonumų, tik gal ne tokių barbariškų, lietuviai yra turėję ir su airiais. Nuostabu, kad save laikančios katalikiškiausiomis tautomis pasaulyje, šios istorijos vyksme pasirodė brutaliausiomis. Bet tenka pasakyti, kad daug airių lietuvius pamėgo ir net išmoko lietuviškai kalbėti. Štai ištrauka iš Pensilvanijos lietuvių spaudos (psl. 210):

. . . dar ir šiandien seneliai su ašaromis prisimena anas pirmų metų išeivijos dienas, kuomet airiai skaldydavo akmenimis jų galvas, arba su didžiausia panieka stumdydavo viens nuo kito, iki pagalios vargšas lietuvis nuvirsdavo kur gatvėn, o airiukai iš to turėdavo didelio juoko. Policija dažniausia tokiuose įvykiuose užmerkdavo akis, nes ir patys policistai garsiai kvatodavo . . . Vietiniai gyventojai ypatingai airiai į ateivius žiūrėjo kaip į kokius laukinius žvėris . . . Airių netik vaikai, bet ir suaugę žmonės, gatvėse į praeivius akmenimis mėtydavo, neapkęsdavo, didžiausioj paniekoj laikydavo . . . Vokiečiai lietuviams buvo palankūs, todėl pas juos pirmieji lietuviai apsigyveno . . .

Ir Pensilvanijos lietuviai pergyveno Kražių skerdynes, kurias įvykdė šerifas Martin ir jo 102 deputatai (psl. 212):

Anglekasyklų darbininkai, Hazeltono apygardoj, Pensilvanijoj, pabaigoj Rugpjūčio mėnesio, šių metų, sustraikavo. Prie straikuojančių prigulėjo daugiausiai slavai ir lietuviai, nes tie buvo labiausiai skriaudžiami. D. 10 Rugsėjo apie 500 straikuojančių ėjo į kaimelį Lattimer, idant prikalbintų ten kastynėse dirbančius draugus, kad jie teipgi sustraikuotų. Tuom tarpu šerifas, neva perstatytojas valdžios, su savo nusamdytais pagelbiniąkais ant vieškelio darbiniąkams pastojo kelią ir be jokios svarbios priežasties, pats žmones pradėjo arzinti ir revolveriu grasinti, o kad vienas isz darbiniąku iszmušė isz rankos tą revolverį, szerifas liepė deputatams į darbiniąkus szauti isz vinczesterinių szaudyklių (nog 16 szuvių). Szaudė į bėganszius. Szaudė net per kelioliką minutu. Užmusztų buvo 21, sužeistų į 50 . . .

Jų tarpe lietuvių užmušta 5, sužeista 4.

Šitokiose ar panašiose sąlygose kūrė Pensilvanijos Lietuvą mūsų senieji išeiviai. Betgi jų tautinės ir religinės kultūros darbai vyko pusėtinai vieningai ir sklandžiai.

Nors ši knyga yra parašyta pusiau reportažiniu metodu, bet tai jai tik suteikia daugiau gyvybės ir spalvos. Tenka tačiau apgailestauti, kad tokiam svarbiam užmojui ši entuziastų grupė negalėjo skirti daugiau laiko. Galimas daiktas, kad dar nemaža istorinės medžiagos yra apklota dulkėmis arba baigia blukti senstančių tautiečių sąmonėje. Betgi tai, kas padaryta, nepražus. Meniškos šventovės su tautiniu charakteriu, išskirtino grožio kapų paminklai ir kita vaizdinė kūryba jau taps neginčijama istorine brangenybe.

Vladas Būtėnas, PENNSYLVANIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVA. Nuotraukos Algimanto Kezio, SJ, portfolio — Elena Bradūnaitė, Jurgis Bradūnas. Lithuanian Library Press, Inc., Chicago, Il. 1977. Kaina $20.

B. Vytienė

Senatvė

Atrodo, mums beliko
tik melstis ir tylėti,
nieko nematyti
ir nieko negirdėti.

Tiktai neprasitarki,
kad tu kitaip galvoji,
sakys tu Donkichotas,
su malūnais kovoji.

Galbūt, kad ir geriau,
jei kartais neprigirdi —
gal ir skaudesnis žodis
netaip užgauna širdį.

Kai akys netaip šviesios,
menkiau viską mato,
jau atpranti stebėtis,
jei kas ir nesuprato

tavęs ar nenorėjo
ilgiau pasiklausyti,
nors tu gal pasiklydęs
bandai pasitaisyti.

Senatvėj prie visko pripranti,
galvą tyliai nuleidi,
žengi lėtesniu žingsniu,
visiems viską atleidi . . .

O iš paskos kiekvienas
tavo pėdomis mina,
ir ką reiškia senatvė,
tik kiek vėliau sužino.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ALGIMANTO MACKAUS FONDAS Čikagoje išleido pirmąją Tomo Venclovos knygą laisvuosiuose Vakaruose — poezijos rinkinį "98 eilėraščiai". Šią 142 psl. knygą sudaro trys skyriai: "Achilo skydas", "Kalbos ženklas" ir "Kiti eilėraščiai". Didžiausias yra paskutinis skyrius, sutelkęs 43 naujausius T. Venclovos eilėraščius.

PROF. DR. ANTANO MACEINOS 70 metų amžiaus sukaktį Muenchene paminėjo ateitininkai sendraugiai. Apie jo gyvenimą ir brandžias filosofines idėjas kalbėjo kun. A. Rubikas. Naujausią sukaktuvininko veikalą "Filosofijos kilmė ir prasmė" analizavo prel. dr. P. Celiešius. Eglė Juodavalkytė skaitė jo eilėraščius iš Antano Jasmanto slapyvardžiu išleistos rinktinės "Gruodas". Minėjimui vadovavo dr. J. Grinius. Parodėlėje buvo sutelkta šešiolika prof. dr. A. Maceinos veikalų, išleistų Vakaruose.

VYTAUTAS F. BIELIAJUS, žymusis tautinių šokių žinovas bei mokytojas JAV, išleido anglų kalba parašytą apsakymų knygą "Ona". Autorius yra dzūkas, Amerikon atvykęs 1923 m. Pagrindą jo devyniems apsakymams sudaro tikri asmenys bei įvykiai iš gimtosios vietovės lietuvių ir žydų gyvenimo, daugiausia susieti su I D. karo pergyvenimais. Angliškame tekste apstu lietuviškų vardų, pavardžių, būdingesnių žodžių. Trumpą, bet gražią "Onos" recenziją paskelbė "Rocky Mountain News" laikraštis, primindamas skaitytojams, kad V. F. Bieliajus yra folklorinio žurnalo "Viltis" redaktorius ir kad "Onoje" taip pat yra daug folklorinės medžiagos.

DR. JONO BASANAVIČIAUS 50 metų mirties sukakties minėjimas sausio 21 d. įvyko Britanijoje, Bradforde, Vyčio klubo salėje. Įvadinį žodį tarė klubo pirm. J. Adamonis. Pranešimą apie dr. J. Basanavičiaus veiklą bei jo darbus padarė rašytojas R. Giedraitis - Spalis. Minėjimo dalyviams jis priminė, kad dr. J. Basanavičius buvo savotiškas tremtinys, nes liko ir mirė Lenkijos okupuotame Vilniuje. Nepriklausomoje Lietuvoje jis būtų susilaukęs didesnės pagarbos, tačiau pasirinko Vilnių, būdamas ištikimas senajai Lietuvos sostinei. Trumpai prabilo ir minėjime dalyvavęs dr. A. Štromas, dr. J. Basanavičiaus "Aušrą" susiedamas su dabartine pogrindine "Aušra" Lietuvoje, kuri taip pat kelia laisvės idėjas. Simbolinis "Aušros" atgimimas rodo nenutrūkusį tų idėjų tęsimą. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTUS smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas 1977 m. pabaigoje ir 1978 m. pradžioje surengė Los Angeles mieste, Čikagoje, Niujorke ir Bostone. Čikagon juos buvo pasikvietusi "Lietuviai televizijoje" programa. Kaip ir kituose koncertuose, jiedu atliko tris sonatas — L. Beethoveno, J. Brahmso ir K. V. Banaičio, sukurtą 1934 m. Koncerto programą Čikagoje jiedu papildė Vl. Jakubėno, J. Žilevičiaus ir L. Šimučio kompozicijomis smuikui ir fortepijonui. Garsiojoje Niujorko Carnegie Hall salėje jų koncertu pasirūpino žinomasis koncertų rengėjas Norman J. Seaman. Bostone Izidorius ir Vytenis Vasyliūnai koncertavo Jordano salėje.

ŠV. KAZIMIERO GARBEI skirtos kompoz. B. Markaičio, SJ, sukurtos Mišios pirmą kartą bus atliktos Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos šventcvėje kovo 5 d. Atlikime dalyvaus vietiniai solistai — B. Dabšienė, A. Pavasaris, R. Dabšys, S. Pautienienė, J. Čekanauskienė, akompaniatorė R. Apeikytė ir grupė instrumentalistų. Šv. Kazimiero šventė bus pradėta kovo 4 d. pobūviu parapijos salėje. Koncertinę dalį atliks operos sol. Arnoldas Voketaitis su pianiste Raimonda Apeikyte.

"DETROIT NEWS" DIENRAŠČIO pranešmu, inž Stasys H. Bačkaitis yra suprojektavęs specialų aparatėlį, kuris susisiekimo nelaimėse įgalins tiksliai nustatyti automobilio greitį. Aparatėlis būsiąs foto kameros dydžio ir kainuosiąs $4-6. Jį sudaro stiklinis vamzdelis, kuriame yra įdėtas kamuoliukas, atremtas į spyruoklę. Normaliame automobilio greičio padidinime bei sulėtinime kamuoliukas nekeičia savo vietos. Kai automobilis būna staiga stabdomas nelaimės atveju, kamuoliukas pasislenka priekin, o jo grįžimą užblokuoja mažesni kamuoliukai. Prie vamzdelio pridėta skalė tada parodo tikslų automobilio greitį, koks buvo atsidaužimo metu. Inž. S. H. Bačkaitis dirba NHTSA — valstybinėje saugaus greitkelio eismo administracijoje. Savo išradimą jis yra pavadinęs "stebuklingąja NHTSA dėžute".

LIUDAS DOVYDĖNAS, pasižymėjęs romanų kūryba, yra parašęs vieno veiksmo vaidinimą "Jeigu mes rasim uranijaus", tinkantį saviveikliniams išeivijos teatrams. Jei kuris jų norėtų susipažinti su šiuo kūriniu, prašoma kreiptis į autorių šiuo adresu: L. Dovydėnas, 515 Simrell Hill Rd., Clarks Summit, Pa. 18411, USA.

EILĖRAŠČIŲ, APSAKYMŲ IR APYBRAIŽŲ konkursą, skirtą savo 400 metų sukakčiai, paskelbė Vilniaus universitetas su Lietuvos Rašytojų Sąjunga. Laimėtojams yra numatyta pirmoji 500 rublių premija, dvi antrosios po 300 rb., trys trečiosios po 200 rb. Konkurso laureatus žadama paskelbti 1979 m. pradžioje. Konkursinių kūrinių temas pasirenka patys dalyviai, tačiau jos turi būti susietos su Vilniaus universiteto istorja, jo dabartimi, žymiausiais auklėtiniais, mokslininkais, studentų gyvenimu bei darbu. Apie konkurso tikslą rašoma: "aukšto lygio kūriniais populiarinti universiteto istoriją ir šiuolaikinį gyvenimą, marksistiškai įvertinti universiteto reikšmę respublikos mokslui ir kultūrai". Taigi, dėl to marksistiško žvilgsnio nebus išsiversta be komunistinės propagandos.

BELGRADO PARODOJE "Aukso akis" laimėjimų susilaukė ir Lietuvos fotografai. Didįjį prizą laimėjo vilnietis V. Butyrinas už nuotraukų seriją "Vakaras", nuotraukas "Atmintis", "Maudymasis vidurnaktį", "Moteris ir jūra". Bronzos medalius gavo kaunietis R. Rakauskas ir vilnietis V. Koreškovas.

KOMPOZ. Č. SASNAUSKO 110-tąjį gimtadienį klaipėdiečiai paminėjo mažojoje filharmonijos salėje. Pranešimą apie jo kūrybą ir gyvenimą padarė muzikologas V. Landsbergis. Porą vargoninių Č. Sasnausko kūrinių atliko vargonininkė A. Kiškelytė, jo dainas "Lėk, sakalėli", "Užmigo žemė", "Kur bėga Šešupė" "Žmonijos gerovė", ištraukas iš "Requiem" ir kantatos "Broliai" — mišrus kamerinis Klaipėdos mokytojų namų choras, diriguojamas F. Sereikos. Berniukų choras "Gintarėlis", vadovaujamas A. Rožės, programą papildė dviem antifonom ir ofertorijum, dainele "Tai bent dyvai", mokytojų choras — Č. Sasnausko aranžuota S. Moniuškos "Senovės lietuvių žygio daina". Minėjimas užbaigtas abiejų chorų atliktu sveikinimu "Ad multos annos!"

KERAMIKOS MUZĖJŲ Kauno rotušės požemiuose įsteigė M. K. Čiurlionio muzėjus. Iš jo fondų parūpintų rodinių buvo atidaryta nuolatinė dabartinės lietuvių keramikos paroda. Kauniečių čia laukia apie 200 darbų, sukurtų V. Mikневičiaus, J. Mikėno, V. Manomaičio, L. Strolio, kitų viduriniosios kartos ir jaunųjų dailininkų. Kad nebūtų užgožti senieji gotikos skliautai, keramikos darbai yra išstatyti ant specialių stovų, padarytų iš armatūrinės geležies ir stiklo. Monotoniškumą padeda išsklaidyti keletas gobelenų, iš juostelių per garsintuvus skambanti senovinė muzika. Parodos projekto autoriai — E. Jaudegytė, K. Žitkus ir P. Varkalis. Ateityje rotušėje įsikurs ir keramikos kūrinių saugyklos. Pati atnaujintoji Kauno rotušė dabar yra paversta civilinės metrikacijos biuro jungtuvių sale. Senosios keramikos paroda veikia netoliese esančiuose Perkūno namuose. Jon buvo sutelkti Rotušės aikštėje ir Kauno senamiestyje atliktų kasinėjimų radiniai. Ši paroda betgi yra laikinio pobūdžio — jos rodinius numatoma perkelti į Kauno istorijos muzėjų, kuris nepriklausomybės laikais buvo vadinamas Vytauto Didžiojo muzėjumi.

FOTOPARODOJE "KLAIPĖDA - 77" dalyvavo 30 šiame mieste gyvenančių fotografų. Pirmąją premiją laimėjo laikraščio "Lietuvos Žvejys" fotokorespondentas V. Brencius.

DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE kūrybinius bandymus atskleidė Vilniaus dailės instituto studentų paroda, susilaukusi net 370 dalyvių su maždaug 800 įvairių darbų — piešinių, grafikos lakštų, skulptūrų, tapybos, dailiosios tekstilės, keramikos kūrinių, architektūros projektų. Parodos atidaryme apie joje sutelktus rodinius kalbėjo instituto rektorius V. Gečas.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS Klaipėdos fakultetai yra išvystę nemažą kultūrinę veiklą. Dramai atstovauja mėgėjų teatras, paruošęs R. Skučaitės dviejų dalių pjesę "Aš ir mano moterys", kuri buvo suvaidinta ir kituose aplinkiniuose rajonuose. Bene plačiausiai pagarsėjo choreografinis - vokalinis studentų ansamblis, pernai vasarą sėkmingai koncertavęs Čekoslovakijoje. Veikia taipgi liaudies šokių grupė, pučiamųjų orkestras, chorai ir liaudies instrumentų ansamblis.

KAMERINIŲ ANSAMBLIŲ muzikos konkurse I premiją laimėjo kompoz. B. Kutavičius už savo kompoziciją "Prutena" vargonams, smuikui ir varpams, dvi trečiąsias — kompoz. V. Bagdonas už "Humoreską" dviem fortepijonam ir kompoz. J. Juozapaitis už muziką pučiamųjų kvintetui "Diptychum". Liaudies meno rūmų suorganizuotame dainos konkurse pirmoji premija teko kompoz. V. Budrevičiui ir poetui P. Gaulei už "Spalio saulę", antroji — kompoz. L. Povilaičiui ir poetui V. Barauskui už dainą "O-o giria", dvi trečiosios — kompoz. V. Bagdonui ir poetui M. Martinaičiui už dainą "Jieškok mergaitės", kompoz. L. Povilaičiui už dainą moterų chorui "Seku, seku pasaką". **V. Kst.**

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	8½%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias s-tas	7%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	**DUODA PASKOLAS:**	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9¼%
		investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

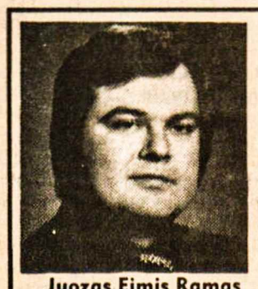
Juozas Eimis Ramas
AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?
KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti
THE CITADEL LIFE
365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

A&B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS — Miesto leidimas E-1079
GINTAS ARTIČKONIS — Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas
Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 *FILTSOS BROS*
Telefonai 533-8451, 533-8452

Simons *TELEVISION*
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR 1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

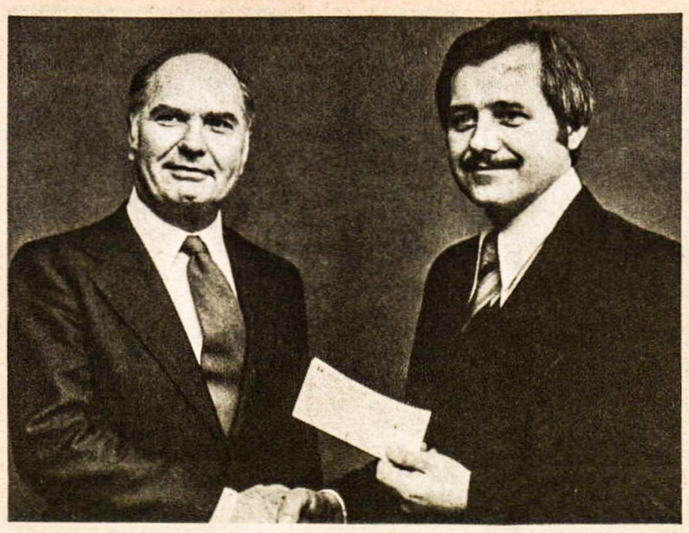

LEONAS RADZEVIČIUS (dešinėje) gauna premiją $14,750 už išradingą idėją, kuri bus panaudota tvarkant koridorinį susisiekimą tarp pirmojo ir antrojo pastato Maltono aerodrome. Premiją įteikia H. M. HUTCHON "Transport Canada" atstovas. L. Radzevičius dirba aerodromo tarnybų vedėju prie Toronto Nuotr. R. McFadden

KANADOS ĮVYKIAI

Darbai ir bedarbiai

Oficialus bedarbių skaičius Kanadoje sausio mėnesį priartėjo prie pilno milijono, pasiekdamas 991.000. Tai sudaro net 9,5% visos darbo jėgos. Lyginant su 1977 m. sausiu, bedarbių eilės pagausėjo 102.000. Kanados statistikos įstaiga, vadovaudamasi sezoniniu masteliu, betgi teigia, kad iš tikrųjų tai reiškia bedarbių sumažėjimą nuo 8,5% iki 8,3%. Opozicinės partijos tokį skaičiavimą laiko savotišku žaidimu, neatspindinčiu tikrovės. Mat, pagal tą sezoninį masteli bedarbių susilaukta mažiau, negu jų buvo tikėtasi. Tokią teoriją iš tikrųjų padaro naivia faktas, kad 1977 m. sausyje bedarbių buvo 889.000, o šiemet tą patį mėnesį — jau 991.000. Į šį skaičių yra įtraukti tik tie asmenys, kurie gauna nedarbo pašalpas. Jas išsėmusieji buvo priversti ieškoti socialinės gerovės pašalpų ar pragyventi iš šeimos santaupų. Tokių asmenų skaičiaus statistika nepateikia, bet spėjama, kad iš viso darbo neturinčių kanadiečių gali būti apie pusantro milijono.

Progresyvieji konservatoriai ir NDP socialistai federaciniame parlamente pareikalavo didesnio pajamų mokesčio sumažinimo ekonomijai išjudinti ir bedarbių eilėms sumažinti. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė reikalavimą atmetė, remdamasi sezoniniu masteliu, kuris, jos nuomone, rodąs pirmą nedarbo sumažėjimą nuo 8,5% iki 8,3%. Konservatorių vadas J. Clarkas tada paskelbė savo planą kovai su nedarbu, kurį tegalėtų įgyvendinti laimėjęs federacinio parlamento rinkimus. Jis pažadėjo nuolatinį metinį pajamų mokesčio apkarpymą $2 bilijonais, taikomą mažesnius ir vidutinius uždarbius turintiem kanadiečiam. Praktiškai tai sutaupytų maždaug po $300 kiekvienam mokesčių mokėtojui. Papildomas $2 bilijonų išlaidas J. Clarkas tikisi padengti valdžios tarnautojų skaičiaus sumažinimu 60.000 per trejus metus, atsisakant pensijon išeinančius pakeisti naujais. Be to, jo vyriausybė sumažintų išlaidas visokiems patarėjams, valdinei informacijai, valdžios skelbimams ir galbūt likviduotų keletą mažiau reikšmingų valdžios bendrovių, perduodamas privatiems asmenims. JAV-se bedarbių skaičius š.m. sausyje sumažėjo 272.000, nukrisdamas iki 6,3% kaip tik daugiausia dėl pajamų mokesčio sumažinimų.

Otavoje pasibaigė tris dienas trukęs premjero P. E. Trudeau pasitarimas su provincijų premjerais, kuriame nemažas dėmesys teko ekonominėms Kanados problemoms ir nedarbui. Detalų 10 punktų planą buvo atsivežęs Ontario konservatorių premjeras W. Davis bedarbių gretoms sumažinti puse milijono, bet jį pralenkė premjero P. E. Trudeau pasiūlytas projektas per 10 metų išleisti $180 bilijonų naftos, gamtinių dujų, elektros srovės išteklių didinimo reikalams ir tuo būdu duoti darbo milijonui asmenų. Kapitalą turėtų parūpinti federacinė ir provincinės vyriausybės bei privati pramonė. Provincijų premjerai projektą sutiko skeptiškai, nes jis reikštų papildomas metines $18 bilijonų išlaidas, o tai iš tikrųjų yra labai didelė suma. Provincijų premjerai taipgi konstatavo, kad dalis šio projekto jau dabar yra vykdoma ir kad dėlto milijono naujų darbų nebus susilaukta. Iš to milijono teks atskaityti jau dabar šioje srityje dirbančius kanadiečius.

Kanados premjerų konferencijoje taipgi buvo nutarta bendradarbiauti ekonominėje srityje, atlyginimų didinimą valdžios tarnautojams sulyginti su panašių specialistų privačiose institucijose gaunamomis algomis. Dabargi kaikurie valdžios tarnautojai gaudavo augštesnius atlyginimus už tokius privačių institucijų darbuotojus. Problemą sudaro artėjantis kainų bei atlyginimų kontrolės atšaukimas. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė norėjo sudaryti specialią agentūrą, kuri sektų ir skelbtų viešumai perdidelius atlyginimų bei kainų kilimus paskirose darbovietėse. Provinciniai premjerai agentūros sudarymą atmetė, pasisakydami už šio uždavinio pavedimą Ekonominei Kanados Tarybai, kurios vadove neseniai buvo paskirta Sylvia Ostry, buvusi ministerio vartotojų ir korporacijų reikalams pavaduotoja. Taryba betgi neturi teisės reikalauti iš gamyklų ir bendrovių slaptomis laikomų informacijų, liečiančių atlyginimus bei kainas.

Kvebeko premjeras R. Levesque iš konferencijos pasitraukė keletą valandų prieš jos užbaigą, palikdamas tik Kvebeko delegaciją. Spaudos atstovams jis pareiškė, kad premjeras P. E. Trudeau konferenciją suorganizavo tik savo partijos ir artėjančių federacinio parlamento rinkimų propagandai. Teigiama, kad pietų metu įvyko susikirtimas tarp P. E. Trudeau ir R. Levesque, kai pastarasis pakartotinai reikalavo svarstyti federacinės ir provincinių vyriausybių vaidmenį naujų namų statyme. Kaikurių komentatorių nuomone, konferencijos nutarimai esą bendro pobūdžio, stokojantys konkrečių planų, nieko nebuvę padaryta nedarbui artimoje ateityje sumažinti.

Ateitininkų žinios

Jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimas įvyks vasario 26, sekmadienį, 2 v.p.p., Seselių Namuose. Visi jaunučiai privalo dalyvauti.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 23 — rugpjūčio 5 d.d. Stovykla bus kartu jaunučiams ir vyresniesiems. Abiem grupėm bus atskiros programos. Jau pradėta stovyklai ruoštis.

Studentų ateitininkų valdybą šiais metais sudaro: Rūta Vaškevičiūtė, Rima Bumbulytė ir Ramunė Stravinskaitė.

Vyr. moksleiviai suorganizavo religinį susikaupimą, kuris įvyko šeštadienį po pietų, vasario 18 d., Seselių Namuose. Susikaupimo programą paruošė ses. Ignė. Panašūs susikaupimai kaip tik padeda jaunimui pajusti ryšį su Kristumi ir priartėti prie Jo.

Toronto ateitininkų šventė — gegužės 6 d. Visą dieną vyks įvairūs susirinkimai ir simpoziumas, o vakare — Prisikėlimo par. salėje bus šokiai, kuriuos ruošia tėvų komitetas.

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambyno" vadovų - vių pasitarimas Kaziuko mugės reikalais — vasario 26 d., 11 v.r., skautų būkle.

• Užjaučiame ps. A. Jankaitienę, Lietuvoje mirus jos mamytei; užuojauta sesei Reginai Valickienei ir jos šeimai, netekus mamytės.

• Skautybės Fondui aukojo: dr. J. Yčas $50, K. Rusinas $20. Ačiū.

• Vasario 12 d. skautininkai V. Skrinskas, V. Sendžikas, V. Morkūnas, L. Kalinauskas ir Č. Senkevičius nuvežė v.s. fil. Br. Kviklio parodą "Kovojanti Lietuva" į Hamiltoną. Susidomėjimas buvo gana didelis. Parodą aplankė keli šimtai žmonių. Ta proga buvo tartasi su Hamiltono vadovais skautų veiklos reikalais. Aušros Vartų parapijos klebonas prel. dr. J. Tadarauskas atskirame pasitarime su torontiečiais maloniai sutiko teikti visokeriopą pagalbą skautiškai veiklai. Užprašytos už mirusius skautus šv. Mišios Aušros Vartų šventovėje bus balandžio 2 d., 10 v.r.

• Apžvalgą apie Hamiltono "Nemuno" tuntą knygai "Mūsų skautybė" sutiko parašyti ir nuotraukas sutelkti s. Pr. Enskaitis, 34 Cline Ave. N., Hamilton, Ont., tel. 529-2084.

• LSS-gos 60-mečio proga ordinu "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspinu apdovanotas Arvydas Kalendra. Kaip rėmėjas jis yra ypač daug nusipelnęs Romuvos darbuose. Į skautininko laipsnį pakeltas "Rambyno" tuntininkas ps. Vyt. Turūta. Sveikiname!

• "Šatrijos" tunte Vasario 16 proga pakeltos į v.sl.l. J. Bekerytė, D. Melnikaitė, R. Valickienė, I. Punkrienė, N. Žulytė; į sl. l. J. Melnikaitė; į vl. l. A. Abromaitytė; į psl. l. I. Balsytė, A. Vaitkutė, A. Šernaitė, R. Venslovaitienė; skaučių įžodį atliko K. Pranckevičiūtė; prityrusių skaučių — R. Jonikaitė, L. Keršytė, A. Sendžikaitė, G. Šaltmiraitė, R. Vaitkutė, R. Verbilaitė.

• Kovo 12 d. minėsime Lietuvos patriarchą dr. J. Basanavičių. Meninio žodžio ir dainos popietėj L. Namuose išgirsime akt. H. Kačinską ir "Volunge". Minėjimo dalyje kalbės Vl. Šaltmiras, D. Puterienė ir G. Kurpis. Bilietus platina skautininkai-kės. Č. S.

• **Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta**

SPORTAS

Žymieji pasaulio tenisininkai

Kuris 1977 m. sezono tenisininkas užsitarnavo pasaulio pirmojo žaidėjo vardą, dar ir šiandien abejojama. Iškilo trys pavardės: Bjorn Borg — švedas, Guillermo Vilas — argentinietis ir Jimmy Connors — amerikietis.

Šiandien praėjusių metų veiklos vertinimui statistikos netrūksta, tačiau pasaulio teniso žinovų tarpe yra nesutarimų dėl tinkamiausio įvertinimo metodo.

Kaip toli mūsiškis Vitas Gerulaitis yra nuo pirmojo tenisininko pasaulyje, žemiau suminėta statistika pagelbės skaitytojui susidaryti vaizdą.

Profesijonalų tenisininkų sąjungos apskaičiavimu, iškilieji pasaulio tenisininkai grupavosi šia eile: 1. Jimmy Connors 59.8, 2, Bjorn Borg 57.20, 3 Guillermo Vilas 56.96, 4. Brian Gottfried 46.23, 5. Vitas Gerulaitis 43.69, 6. Manuel Orantes 31.40 (Ispanija), 7. Ilie Nastase 26.20 (Rumunija), 8. Ken Rosewell 25.50 (Australija).

Taškai šioje lentelėje buvo duodami tik už teniso turnyrus. Panaudotas skaičius yra vidurkis laimėtų taškų viename turnyre. Šie skaičiai rodo, kad Vitas Gerulaitis dar atsilikęs nuo pirmųjų trijų žaidėjų pasaulyje, tačiau stipriai stovi penktuoju.

Didžiausias pasaulyje teniso žurnalas "Tennis" pasirinko kitą įvertinimo metodą. Šis žurnalas sudarė tarptautinę penkių teniso žinovų komisiją, kuri panaudojo sudėtingą įvertinimo būdą. Štai komisijos rezultatai ir dalis statistikos: 1. Bjorn Borg (laimėjo 92.2% susitikimų ir $480,661), 2. Guillermo Vilas (91.5% ir $800,642), 3. Jimmy Connors (88.6% ir $922,657), 4. Brian Gottfried (83.1% ir $478,988), 5. Vitas Gerualitis (80.3% ir $294,324).

Šis įvertinimo būdas taipogi Vitą išskiria penktuoju. Šiais metais V. Gerulaitis ir vėl atstovaus JAV "Davis Cup" varžybose. "Sports Illustrated" platina Vito Gerulaičio plakatą (nr. 4110, kaina $3, ir $1 persiuntimui).

V. Gerulaitis pradėjo tenisą kukliose sąlygose, mokomas savo tėvo Vytauto Gerulaičio, buvusio nepriklausomos Lietuvos teniso meisterio. Teko jam daug žaisti Niujorko parkų aikštėse.

V. Gerulaitis šiandien nepamiršta ir neturtingųjų teniso žaidėjų. Jiems remti (pinigai bus skiriami įrankiams, teniso pamokoms ir t.t.) jis įsteigė Vito Gerulaičio Fondą.

Šiam tikslui jo ruoštas pobūvis Niujorke sutraukė eilę įžymybių. Žinomo Amerikos "pop" dailininko Andy Warhal sukurtas Vito portretas buvo paleistas varžyboms, pradedant $25.000 suma. Vito Gerulaičio pastangų proga jo vardo fondas sutelkė tada per $$150,000

"Tennis" žurnalas geriausiai sužaistom rungtynė 1977 m. laiko B. Borg ir V. Gerulaičio susitikimą Wimbledone (pusbaigmyje). V. Gerulaitis šį klasišką susitikimą pralaimėjo, tačiau jame parodė, kad techniškų žaidimu jis neatsilieka ir nuo pirmojo pasaulyje.

Rūta Gerulaitytė 1977 m. įvertinta 62 pasaulyje ir 35 JAV-se. **J.B.**

GERULAIČIO LAIMĖJIMAI

Vitas Gerulaitis laimėjo teniso turnyrą Richmond, Va., JAV-se.

Turnyro baigmėje jis susitiko su tris kartus buvusiu Wimbledono teniso turnyro meisteriu J. Newcombe, kuris beveik po metų pertraukos vėl bando pasiekti teniso

(Nukelta į 9-tą psl.)

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonai: 536-2738 ir 536-2664
1611 BLOOR ST. WEST

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaaugštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūsys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie $25.000.

BLOOR — RUNNYMEDE, gražus — modernus dvibutis su užbaigtu rūsiu, didelis sklypas 100' x 150'; du nauji garažai, privatus įėjimas į rūsį, labai tinka gydytojo kabinetui. Kaina — per $200.000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS
S. Jokubaitis 537-2869 . A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8½% už pensijų ir namų planą	
7% už taupymo s-tas	9¼% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	
7½% speciali taup. sąsk.	

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4
Louis Temporale — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

Lietuviška maisto krautuvė
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 *NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI*

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
• Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
• Visi automobilių mechaniniai taisymai.
• Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.
Sav. FRANK PETTIT

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

GILI ŽIEMA

Sausio 25-26 d.d. audra apdengė Čikagą ir apylinkes 10-12 colių sniego danga. Kurį laiką susisiekimas buvo paralyžuotas. Šalutinės miesto gatvės dvi savaites buvo neišvažiuojamos. Dėlto vėluoja paštas, laikraščiai ir ypač nukenčia lietuviški renginiai. Pvz. vasario 4 d. vakare keliai buvo ledu apdengti.

UŽDAROMAS DIENRAŠTIS

Vasario 3 d. pavakary dviejų Čikagos dienraščių leidėjas Marshall Fieldas oficialiai pranešė, kad nuo kovo 4 d. uždarys vienintelį popietinį Čikagoje leidžiamą dienraštį "Daily News" dėl susidariusių didelių nuostolių. Šis visame krašte gan augštą prestižą turėjęs dienraštis ėjo 102 metus, buvo apdovanotas visa eile garbės žymenų, o kaikurie jo bendradarbiai laimėjo augščiausią JAV žurnalizmo premiją — "Pulitzer Award". Uždarius dienraštį, apie 230 jo redaktorių bei reporterių ir didelė dalis technikinio bei administacinio personalo neteks darbo. Ypač nusiminę redaktoriai ir reporteriai, nes, dienraščių skaičiui visame krašte mažėjant, bus sunku kur kitur užsikabinti, juoba, kad darbo jieško ir tūkstančiai jaunuolių, baigusių universitetuose žurnalizmo fakultetus.

Kad dienraštis "Daily News" užsidarys, gandai kursavo per paskutinius 10 mėnesių. Praėjusį rudenį dienraštis pakeitė savo veidą: įvedė naujus šriftus, naują gan modernų laužymą. Tam investavo apie milijoną dolerių. Manė, kad pakels tiražą, bet išėjo priešingai: skaitytojams naujasis dienraščio veidas nepatiko, ir tiražas dar gerokai krito. Tiražui nukritus iki 325.000, padarytas sprendimas dienraštį uždaryti. Taigi, mirtis po 102 metų gražios ir kūrybingos egzistencijos. Skaitydami tokias žinias, ir mes, lietuviai, turėtume pagalvoti apie savųjų dienraščių bei savaitraščių egzistenciją bei juos labiau paremti aukomis, nes, jei milijoniniai milžinai nebeišsilaiko, tai ką bekalbėti apie nykštukus.

Paskutinių dienų nuotaika mūsų darbovietėje gan liūdna: daugelis suka galvas, kiek žmonių atleis, kur reiks susirasti darbą, jo čia netekus? Vasario 3 d. rūmus buvo apgulusios televizijos kameros ir dešimtys reporterių, gi paskelbus sprendimą, juos saugo policija ir FBI, kad neįvyktų sabotažo veiksmų.

PAGERBTAS LABDARYS

1977. II. 4 Čikagoje mirė Lietuvos Dukterų Draugijos įsteigėjas ir kapelionas, "Čiurlionio" ansamblio garbės narys, buv. BALFo direktorius kun. dr. F. Gureckas, gyvenimą paaukojęs labdarai. Jo mirties metinių minėjimą vasario 4 d. surengė Lietuvos Dukterų Draugija. 10 v.r. liet. jėzuitų koplyčioje Mišias už velionį atlaikė kun. Pr. Garšva, pamoksle gražiai įvertinęs velionies asmenį ir jo atliktus darbus, ypač labdarybėje. Mišių metu solo giedojo Lietuvos Dukterų Dr-jos narė sol. P. Bičkienė, vargonais palydint K. Skaisgiriui. Tautiniuose Namuose įvyko mirties metinių akademija ir pomirtinio raštų veikalo "Esame nemarūs" sutiktuvės. Nors miesto gatvės buvo slidžios ir pavojingos, bet į minėjimą susirinko per 150 asmenų: velionies giminių, gerbėjų ir LD Dr-jos narių. Salė buvo papuošta velionies portretu ir padėta mirties metinių dovana — gražiai išleistas velionies per gyvenimą parašytų straipsnių rinkinys, pavadintas "Esame nemarūs" vardu, į kurį įjungta ir velionies įsteigtos bei išugdytos Lietuvos Dukterų Dr-jos istorija nuo jos įsteigimo 1960 m. iki įsteigėjo mirties 1977 m.

Akademijos programos pranešėja buvo buv. Lietuvos operos solistė ir buv. Lietuvos Dukterų Dr-jos pirm. S. Adomaitienė. Velionį keliais žodžiais labai šiltai apibūdino vysk. V. Brizgys. S. Adomaitienė savo žodyje citavo eilę ištraukų iš naujojo veikalo, atskleisdama gražų a.a. kun. dr. F. Gurecko raštų stilių. Muz. B. Pakšto vadovaujamas liaudies instrumentų ansamblis, susidedantis iš kanklininkių N. Pakštaitės, E. Pakštaitės-Sakadolskienės, B. Pakšto, V. Vaitkevičiaus ir V. Bichnevičiaus, įspūdingai pagrojo kelis lietuviškus kūrinius. Tai sudarė akademijai deramą rimtį ir kartu atskleidė nuostabų liaudies instrumentų muzikos grožį. Šis nedidelis ir lankstus ansamblis turėtų būti dažniau lietuvių kviečiamas įvairiems pasirodymams ne tik Čikagoje, bet ir kitose kolonijose.

Veikalo "Esame nemarūs" redaktorius Vl. Būtėnas papasakojo, kaip gimė mintis paruošti bei išleisti kun. dr. F. Gurecko paliktus raštus ir surinktus už parduotas knygos pinigus skirti per Lietuvos Dukterų Dr-ją vietinei lietuvių šalpai. Jis dėkojo pagrindiniams veikalo paruošimo talkininkams: velionies seseriai O. Bakaitienei, dail. K. Veselkai, meniškai apipavidalinusiam knygą, kun. A. Tamošaičiui, SJ, atrinkusiam sielovadinius raštus, juos sugrupavusiem ir išlyginusiam kalbą. Ištrauką iš veikalo "Esame nemarūs" perskaitė buv. Lietuvos Dukterų Dr-jos pirm. akt. B. Briedienė. Liaudies instrumentų ansambliui pagrojus dar tris kūrinius, padėkos žodį tarė velionies sesuo dantų gyd. O. Bakaitienė. Akademija praėjo greit ir spalvingai, po jos visi buvo pavaišinti skania vakariene. Čia pat parduota apie 120 knygų. Taip didysis labdarys dar ilgai ilgai savo raštais kalbės į Lietuvos dukteris ir visus lietuvius. Įdomu, kad jo įsteigta Lietuvos Dukterų Draugija, besirūpinanti vietine lietuvių šalpa, yra išaugusi iki 800 narių. Nežinau, ar kun. dr. F. Gureckas svajojo apie Lietuvos Dukterų Dr-ją, kai jis 1950 - 51 m. 10 mėnesių darbavosi Šv. Jono Krikštytojo parapijoje Toronte pas mielą lietuvį kleboną kun. P. Ažubalį?

● Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

Kanados estai kariai veteranai minėjo savo veiklos 25-rių metų sukaktį. Iškilmėje dalyvavo ir latvių bei lietuvių atstovai. Iš kairės: estų pirm. K. Tori, lietuvių Vl. Pūtvio šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaitis, latvių atstovas E. Ozols, buvęs estų pirm. M. Randla Nuotr. J. Kreilio

SPORTAS

(Atkelta iš 8-to psl.)

viršūnes. Prieš pasiekdamas baigmę, J. Newcombe išstūmė pasaulio žaidėją nr. 1 B. Borg. Baigmėje V. Gerulaitis užtikrintai servavo ir lengvai laimėjo 6-3, 6-4 pasekme. Ši pergalė atnešė Vitui $30.000.

Dvejete Gerulaitis tenkinosi antrąja vieta ir su partneriu Sandy Mayer jis pralaimėjo šiuo metu stipriausiam pasaulio dvejetui Frew McMillan ir Bob Hewitt, kurie tapo meisteriais pasekme 6-3, 7-5. Šis susitikimas prilygo savo pasekme JAV vidaus patalpų pirmenybėms. Savaitę anksčiau Filadelfijoje tie patys žaidėjai varžėsi dėl profesionalų dvejeto meisterio titulo. V. Gerulaitis - S. Mayer pralaimėjo 6-4, 6-4. J. B.

SPORTAS LIETUVOJE

Augščiausios lygos moterų rankinio baigminės pirmojo rato kovos Kaune pirmon vieton iškėlė Kijevo "Spartaką", surinkusį 22 taškus. Antroji vieta teko Baku "Spartakui" su 18 taškų, trečioji — Kauno "Žalgirui" su 16, ketvirtoji — Vilniaus "Eglei" su 15, penktoji — Zaporožės ZII su 13, šeštoji — Maskvos "Lučui" su 12 taškų. Augščiausioji rankinio lyga turi 12 komandų. Šį sezoną jon pirmą kartą įsijungė vilniečių "Eglė". Jos išsikovota ketvirtoji vieta prašoko net ir didžiausių "Eglės" gerbėjų lūkesčius, juo labiau, kad ją nuo "Žalgirio" skiria tik vienas taškas. Kaune įvykęs pirmasis "Eglės" ir "Žalgirio" susitikimas baigėsi netikėta "Eglės" pergale 14:13 (7:8). Dėl susižeidimų rungtynėse negalėjo dalyvauti dvi pagrindinės "Eglės" žaidėjos — J. Kažkevičiūtė ir L. Meižikaitė. Jas pakeitė mažesnę patirtį turnyruose turinčios jaunosios žaidėjos V. Katarskytė ir V. Dabulskytė, tą dieną pasižymėjusios dideliu kovingumu. Tačiau didžiausi laimėjimo nuopelnai tenka "Eglės" vartininkei A. Dailydėnienei, sulaikiusiai net tris 7 metrų baudinius ir aplamai labai stropiai saugojusiai vartus. Po laimėtų rungtynių "Eglės" žaidėjos ją išnešė iš aikštės ant rankų. Lietuviams žiūrovams "Eglės" ir "Žalgirio" kova sudarė savotišką problemą: vieni rėmė "Žalgirį", kiti — "Eglę", o neutralieji džiaugėsi abiem komandom, patekusiom į pirmąjį geriausių komandų ketvertuką.

"Žalgirio" draugijos lengvosios atletikos žiemos pirmenybes Klaipėdoje laimėjo kauniečiai, išsikovoję 291 tašką. Vilniečiai surinko 214 taškų, šiauliečiai — 106, klaipėdiečiai — 83, panevėžiečiai — 29. Lietuvos jaunių uždarų patalpų šuolio į augštį rekordą pasiekė šiaulietis XI klasės moksleivis Vidas Januškevičius — 2 m 10 cm. Jam labai nedaug betrūko iki 2 m 12 cm. V. Januškevičiaus rekordas teikia vilčių ateičiai, nes šis sportininkas tėra 18 metų amžiaus. Kiti geresni rezultatai: klaipėdietė O. Jonikienė į tolį nušoko 6 m 10 cm, kaunietis J. Sabas — 7 m 46 cm, trišuolininkas kaunietis G. Žižys — 15 m 5 cm; klaipėdietė D. Jurgelytė 60 metrų nubėgo per 7,7 sek., vilnietė A. Šarapnickaitė 800 metrų — per 2 min. 14,8 sek. Suaugusių ir jaunimo varžybose dalyvavo 180 "Žalgirio" draugijos sportininkų.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis, metinis susirinkimas įvyks vasario 26 d. 1.30 v.p.p, Toronto L. Namų Karalienės Mortos svetainėje.

Marcelinui Ignatavičiui, buvusiam iškiliam Vyčio krepšininkui, ir nuoširdžiam Vyčio rėmėjui **Stepui Ignatavičiui,** netekusiems Mamytės, reiškiame gilią užuojautą.

Jaunių C (14 m.) krepšinio komandos žaidėjai, kaip ir daugelis jaunųjų Vyčio krepšininkų, žaidžia mokyklų krepšinio rinktinėse: J. Ažubalis — St. Michael's Choir mokykloje, S. Namikas — St. Vincent de Paul, A. Balsys — UTS, R. Karpis — Bloorlea, A. Saplys — Richard W. Scott, P. Sukauskas — I. I. McGrand, G. Grabauskas — George Vanier. Visi jaunių C komandos žaidėjai sumokėjo nario mokestį.

A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda vasario 12 d. laimėjo prieš latvius 124:105. Mūsų komandai taškus laimėjo: V. Abromavičius 28, S. Žulys 24, R. Kaknevičius 20, R. Underys 18, V. Dementavičius 14, A. Grigonis 8, E. Norkus 8 ir A. Šlekys 4. V. M.

HAMILTONO KOVAS

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Toronte HLSK Kovas bus atstovaujamas vyrų ir moterų krepšinyje, berniukų A, B ir C klasėse, stalo tenise, lengvojoje atletikoje, plaukime ir lauko tenise.

Moterų krepšinio komandos treniruojasi Westdale gimnazijos salėje kiekvieną šeštadienį. Mergaitės nuo 16 m., norinčios įsijungti į komandos eiles, prašomos atvykti 3 v. p.p. į minimą mokyklą arba užsiregistruoti pas S. Rickienę. Moterų krepšinio komandai jau užsakytos naujos uniformos. K. B.

A✝A
profesorei
Nijolei Vienožinskaitei-Gastilienei
Lietuvoje mirus, jos seserį mielą BIRUTĘ NIŪNEVIENĘ ir visą jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —
Elena, Romas ir Romualdas Juknevičiai

A✝A
ELENAI VAIDOTIENEI
mirus, dukrą REGINĄ, sūnų VYTĄ, anūkus — TADĄ, ANDRIŲ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
Stefanija Majauskienė
F. ir V. Mašalai
L. ir V. Kybartai

"Tėviškės Žiburiams" aukojo

$85: Pranas Sekmokas; $50: St. Barančiukas, kun. V. Stankūnas, Tėvai pranciškonai, vysk. V. Brizgys; $30: E. Narbutaitė, prel. J. A. Kučingis, Dainos grupė "Volungė"; $25: KLB Šalpos Fondo Hamiltono apylinkė; $20: R. Galinienė, V. Povylius, Z. Laurinavičius, Petras Gužas; $15: Br. Misius, dr. J. Sungaila; $12: kun. Stays Yla.

$10: J. Ranonis, Ig. Juzukonis, A. Kairys, Ž. Šilininkaitė, Alf. Lukošius, V. Martinaitis, A. Domeika, O. Baliūnienė, J. Petrauskas, H. Chvedukas, A. J. Arštikaičiai, K. Šapočkinas, P. Rožaitis, B. Narbutas.

$8: A. Budnikas, J. Krivaitis, B. Vaišnoras; $7: L. Adomavičius, Bronys Raila.

$5: H. Rožaitis, Z. Čečkauskas, J. Puzyras, E. Šlekys, J. Sinkevičius, J. Zurlys, P. Daulenskienė, P. Prankienė, B. Racevičius, V. Buragas, D. Giedriūnas, A. Brajus, J. Naujokaitis, A. Rūkas, O. Pakalnis, V. Vaičiūnas, P. Imbrasas.

$4: Povilas Dunderas; $3: V. Platakis, K. Roman, A. Vasiliauskas, T. Šiurna, J. Urbonas, J. Vaitkūnas, J. Olšauskas, K. Radvila, S. Poška, J. Lapinskas, P. Devenis, M. Milkaitis, I. Aleksa, Regina Knox, P. Sirgedas, P. Gruodis, St. Saldžiūnas, B. Smatavičius, A. Obcarskis, N. Navickienė, J. Trečiokas, K. Žukauskas, H. Juodvalkis, St. Naumantas, H. Spilchak, T. Burokas, J. Daunys, E. Ramanauskas.

$2: E. Žiaušys, T. Murauskienė, P. Lileikis, J. Astrauskas, J. Galvosas, A. Želvys, Z. Romanauskas, V. Bartusevičius, E. Gugienė, S. Gudaitis, T. Sereika, A. Markutienė; $1: P. Peak, A. Vaitiekaitis.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė: $22 — Z. Tumosa, V. Morkūnas, I. Šatras-Šatrienė; $20 — dr. B. Vidugiris, J. A. Stonkus, A. Kelmelis, kun. V. Stankūnas, dr. A. Matukas, A. Čepėnas, Br. Misius, M. Jasinskas, L. Stulginskas, A. Ašoklis, O. Svetulevičius, J. S. Bubulis, J. Valiukas, S. Varanka, H. Šolys, A. Peleckis, J. Oscila, R. Dirvelis, A. Bartininkaitis, V. Bird, B. Rutkauskas, R. Strimaitis, A. Kazilis, I. Kaliukevičius, J. Ališauskas, J. Ažubalis, V. Kazlauskas, Ada Dvarionas, K. Batūra, J. Jakubauskas, J. Grigonis, A. Lukšytė-Meiliūnienė, O. Urnavičius, dr. J. Sungaila, P. Skablauskas, J. Pikšilingis, prel. J. A. Kučingis, N. Navickienė, A. Petrauskas, P. Serepinas, J. Stankevičius, J. Zalatorius, J. Pužas, V. Stanevičius, J. Rukša, A. Stalionis, G. Zarkis, A. Pilipavičius, Janina Narušis, Dr. A. Šalkus, Erna Schachchow, J. Naujokaitis, Algis Nausėda.

Nuoširdžiai dėkojame visiems parėmusiems lietuviškąją spaudą.

ŠYPSENOS

Dovanos

— Žiū, kaimynų sūnus į parduotuvę vėl pilną krepšį tuščių butelių atitempė . . .

— Ko čia stebėtis? Už kiekvieną gerą pažymį tėvas tris tuščius butelius jam duoda.

Absoliuti klausa

— Įdomu, kaip kaimynė sužino visas mūsų gyvenimo smulkmenas?

— Jinai — muzikos dėstytoja. Absoliuti klausa.

Skirtumai

— Koks skirtumas tarp musės ir dramblio?

— Musė ant dramblio gali stovėti, o dramblys ant musės — ne.

Parinko Pr. Alš.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

TORONTO

Pasaulio Lietuvių Dienoms Toronte rengiamasi visu stropumu — dažnai posėdžiauja rengėjų komitetas ir įvairios komisijos. Sportininkai pradės PLD slidinėjimo varžybomis jau vasario 25 d., nes šios varžybos įeina į Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes. Apie tai plačiau buvo rašyta sporto skyriuje.

Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose ir šiemet rengiamas kovo 1, trečiadienį. Rengėjas — Kanados Baltiečių Federacija. Šiame vakare dalyvaus ir keliolika baltiečių iš Toronto bei kitų vietovių.

Tikinčiosios Lietuvos Diena, jau tapusi tradicija Kanadoje, bus minima ir šiais metais pirmąjį kovo sekmadienį visose lietuvių katalikų parapijose bei misijose. Kanados Lietuvių Katalikų Centras kviečia plačiąją visuomenę tą sekmadienį gausiai dalyvauti specialiose pamaldose ir duosnia auka prisidėti prie religinės šalpos. Surinktos lėšos specialioje rinkliavoje panaudojamos okup. Lietuvos tikintiesiems padėti. Parapijų kunigai prašomi tą sekmadienį rengti specialias pamaldas ir pamokslus skirti Tikinčiosios Lietuvos temai.

Raudonojo Kryžiaus organizacija Toronte pradėjo daugiau dėmesio kreipti į etnines grupes ir nutarė sudaryti daugiakultūrį patariamąjį komitetą. Pirmasis jo posėdis įvyko vasario 7 d. Jam pirmininkauja Janusz Sobieniak, Komitetas nori įjungti ir daugiau grupių. Tautinės grupės, norinčios turėti savo atstovą komitete, prašomos kreiptis į Miss Jane Moon, Ontario Red Cross 923-6692 Toronte.

Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija, kuriai šiuo metu pirmininkauja dr. M. Uleckienė-Arštikaitytė, jungia beveik visus lietuvius gydytojus Kanadoje, rengia susirinkimus, paskaitas, remia įvairius lietuviškus reikalus. Praėjusių metų pabaigoje Draugija suruošė vakarienę "Old Mill" restorane, kurioje dalyvavo apie 30 gydytojų. Paskaitą apie įtampą skaitė prof. D. Udan. Klausytojams ji pristatė Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirm. dr. A. Pacevičius, padėkojo dr. M. Uleckienė. Girdėti pageidavimų, kad tokių sueigų reikėtų dažniau.

Pagal leidinį "Canadian Bureau for International Education", išleistą 1976-77 m., į 49 Kanados universitetus buvo pakviesti skaityti paskaitų 629 profesoriai iš 63 valstybių. Pakviestųjų eilėje yra įrašytas ir "prof. V. Vanagas, USSR (Lithuania), Chief of Nuclear Theory". Jo vizitas įrašytas 1976-77 m. Toronto un-to fizikos fakultetui. Turimomis žiniomis, prof. Vladas-Eimutis Vanagas, fizikas-matematikas, tebėra Toronte. Jis yra gimęs Panevėžyje 1930. IV. 27. Yra parašęs nemažai mokslinių straipsnių bei knygų rusų ir lietuvių kalbomis. Sov. Sąjunga 1976-77 m. atsiuntė 14 mokslininkų, JAV — 112.

Anapilio Sodybos Korporacijos metiniame susirinkime vasario 12 d. buvo apžvelgti praėjusių metų darbai: 1. galutinai atmokėta skola už žemę, panaudotą pagrindiniam įvažiavimui, ir prie jo esančią sodybą, 2. atmokėta Prisikėlimo bankui skola, paimta statybos metu, 3. pasirašyti teisiniai susitarimai su Toronto arkivyskupija, liečią bendrą sieną, 4. Anapilio salėje įvesta nauja garsiakalbių sistema, 5. perimtos iš Toronto arkivyskupijos Šv. Jono kapinės ir teisiškai įjungtos į Anapilio nuosavybę. Artimiausios ateities darbai: galutinis salės scenos sutvarkymas, Anapilio sodybos apsodinimas ir pan. Biudžetas — $216,421.37. Valdyba pasiliko ta pati. Revizijos komisijon, vietoj pasitraukusio J. Kuprevičiaus, išrinktas L. Rudaitis.

Susirinkimas nutarė išreikšti viešą padėką Anapilio Moterų Būreliui už paaukojimą $2,500 scenos pagrindinei uždangai įtaisyti ir už suorganizavimą audimo gobeleno-kilimo, skirto priesaliui papuošti. Taip pat išreikšta padėka elektrikui Vl. Paliuliui už savanorišką darbą, pertvarkant garsiakalbių sistemą, ir p.p. Tamošaičiams už kilimo projektą ir audimo priežiūrą. Pabaigoje susirinkimas pasveikino pagrindinį Anapilio steigėją kun. P. Ažubalį jo 60-ties metų sukakties proga.

Daug Kanados lietuvių matė filmą "The Defection of Simas Kudirka", rodytą amerikiečių televizijos tinklo CBS. Iki šiol betgi tuo filmu neparodė susidomėjimo Kanados televizijos tinklas CBC. Iš "TŽ" redakcijos buvo pasiųstas pageidavimas CBC prezidentui. Gautas atsakymas, esą šis pageidavimas perduotas programų skyriui (Director of Television Programming, 354 Jarvis St., Toronto, Ont.). Reikėtų daugiau panašių laiškų. Galima rašyti Toronto adresu arba Otavos: CBC Head Office, P.O. Box 8478, Ottawa, Ont. K1G 3J5.

"The Toronto Sun" vasario 15 d. laidoje išspausdino Martyno Račio nuotrauką ir žinią apie bandymą jį apiplėšti L. Namų aikštėje, kur jis eina prižiūrėtojo pareigas. Laikraštis cituoja jo žodžius, kuriais jis nusakė pasikėsinimo eigą. Esą jis spyręs koja, ištrenkęs ginklą iš plėšiko rankų, užtrenkęs būdelės duris ir griebęs už kastuvo. Plėšikas pabėgęs. Laikraštis pastebi, kad M. Račys yra buvęs karininkas.

"Speak-up", mėnesinis prieškomunistinės kovos laikraštis, š.m. sausio numerio pirmame puslapyje įdėjo nuotrauką baltiečių studentų demonstracijos Vašingtone. Daug straipsnių prieškomunistinėm temom. Leidėjas ir vyr. redaktorius — Giliaras Urbonas.

Kiwanis klubas kasmet rengia plačias jaunimo muzikines varžybas, kuriose paprastai dalyvauja ir lietuviai. Šiais metais iš jų pastebėta tiktai sol. Anita Pakalniškytė, laimėjusi III v. sopranų grupėje.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954
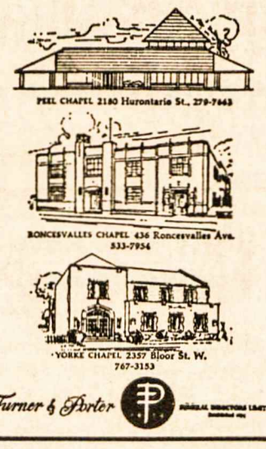

Pajamų mokesčio blankus užpildo
MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. E. No. 206
(Finnish Credit Union Building)
488-1801

FRANK BARAUSKAS LIMITED
REAL ESTATE BROKER
• Patarnavimas lietuvių kalba
• Nemokamas namų įkainojimas
• Didelis namų pasirinkimas
Įstaigos telefonas: 233-3323 R. Stasiulis 245-1297
3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
● Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
● Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v, šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Dalyvavo aštuoni konsulai

Vasario 16 šventėje Toronte dalyvavo aštuonių valstybių konsulai • Lietuvos vėliava rotušėje • Pagrindiniai kalbėtojai — prof. S. Sužiedėlis ir min. N. Cafik • Kanados ministerio pirmininko sveikinimas • Plati meninė programa

Šešiasdešimtoji Vasario 16 sukaktis Toronte buvo pradėta minėti vasario 17 d. priėmimu Prisikėlimo par. salėje, kurį suruošė KLB krašto ir Toronto apylinkės valdybos. Dalyvavo daug svečių bei viešnių — etninės spaudos atstovų, visuomenės veikėjų, parlamento narių, valdžios žmonių. Pirmą kartą tokio pobūdžio priėmime dalyvavo gana daug konsulų, kurie buvo pakviesti gen. Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino ir p. H. Žmuidzinienės, būtent: JAV gen. konsulas John R. Diggins, Jr., Islandijos konsulas Ragnar Johnson, Ispanijos vicekonsulas Harold Fishleigh, Libano konsulas John Abraham, Venecuelos gen. konsulė p. Rita de Arismendi. Be to, KLB krašto valdybos pakviesti, dalyvavo Estijos konsulas Ilmar Heinsoo, Latvijos — dr. Eduard Upenieks. Visi minėti konsulai dalyvavo su savo žmonomis.

Vasario 16 proga gen. Lietuvos konsulą dr. J. Žmuidziną raštu sveikino Ontario premjeras W. Davis, Britanijos, Salvadoro, Gvianos, Olandijos ir V. Vokietijos konsulai.

Susirinkusius svečius ir lietuvių visuomenės veikėjus pasveikino gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas ir KLB pirm. J. R. Simanavičius, primindami pavergtos Lietuvos siekius bei laisvės ateitį.

Pranešėja buvo pakviesta L. Zenkevičiūtė, kuri anglų ir lietuvių kalbomis painformavo svečius apie meninę programą. Tada dailiai papuoštoje scenoje pasirodė Sktn. Stp. Kairio muzikinis vienetas, kuris kanklėmis, skudučiais ir kitais liaudies instrumentais atliko keletą liaudies dainų. "Volungės" mergaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, įspūdingai padainavo keletą dainų.

Pranešėja perskaitė žymiųjų svečių sąrašą. Gaila, kad jis buvo nepilnas. Daug žymių lietuvių bičiulių liko nepaminėti. Tokių tarpe buvo rašytojas Len Petersonas, "The Trouble with Giants" autorius, Ontario etninės spaudos dr-jos pirm. Vl. Mauko ir kiti.

Po programos visi vaišinosi lietuvių moterų draugijų, paskirų asmenų bei rengėjų parūpintomis gėrybėmis.

Sekmadienio iškilmės

Vasario 19, sekmadienį, visose lietuvių šventovėse buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo organizacijos su vėliavomis ir labai gausi visuomenė. Radijo programa "Tėvynės prisiminimai" 1.30 v. p.p. transliavo šventei parinktos muzikos. Miesto rotušėje plevėsavo Lietuvos trispalvė (vasario 16 d.).

Po pietų apie 3 v. į Anapilio salę pradėjo rinktis pagrindinių iškilmių dalyviai. Už pusvalandžio turėjo prasidėti minėjimas, bet nesuspėjus susitvarkyti vėliavnešiams, teko vėluoti 20 min. Įnešus vėliavas ir muz. J. Govėdui pianinu paskambinus Kanados himną, atidaromąją kalbą pasakė KLB Toronto apyl. pirm. A. Juzukonis. Programos pranešėja jis pakvietė Brigitą Paliulytę. Invokaciją skaitė kun. Aug. Simanavičius, OFM. Maironio mokyklos mokiniai paskaitė ištraukų iš pogrindžio "Aušros".

Pagrindinis kalbėtojas prof. S. Sužiedėlis, atskridęs iš Bostono, stilingu, sklandžiu žodžiu dėstė savo mintis ir pergyvenimus, susijusius su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimu Vilniuje. Jis priminė tuometinius bolševikų kėslus ir jų vadų nusistatymą prieš Lietuvos nepriklausomybę. Dabartinė Kremliaus diriguojama sovietinė okupacija esanti tos minties tęsinys. Ji siekianti surusinti visą Lietuvą. Jau dabar rusų Lietuvoje esą keturgubai daugiau negu nepriklausomybės laikotarpyje. Kalbėtojas iškėlė daug įdomių momentų, iliustruojančių jo mintis. Pvz., kalbėdamas apie lietuvių tautą, citavo vieno bulgarų mokslininko nuomonę: lietuviai būtų idealūs žmonės, jei ne "arielka"...

Angliškoji dalis

Angliškąją minėjimo dalį pradėjo KLB pirm. J. R. Simanavičius sveikinimo žodžiu. Ilgesnį žodį anglų ir lietuvių kalbomis pasakė gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas. Ilgų plojimų susilaukė gen. Amerikos konsulo kalba, kurioje jis išreiškė simpatiją pavergtoms tautoms, primindamas prez. J. Carter žodžius: būdami laisvi, negalime užmiršti pavergtųjų. Iškilmėje dalyvavęs Mississaugos burmistras p. Searle išreiškė padėką lietuviams už jų įnašą į vietinį ir Kanados gyvenimą.

Įdomus kalbėtojas pasirodė Ontario liberalų partijos vadas dr. Smith. Jis pareiškė esąs susijęs su Lietuva savo kilme. Jo seneliai gyvenę istorinėje Lietuvoje Volkorisko-Balstogės srityje ir atvykę Kanadon 1901-2 m. Kadangi jų pavardė buvusi ilga ir sudėtinga, Montrealio uoste buvusi pakeista į Smith, o senelio brolio pavardė — į Sherman (Niujorke). Dr. Smith skatino lietuvius būti ir toliau laisvės liudytojais.

Ontario premjeras nedalyvavo minėjime, bet atsiuntė nuoširdų sveikinimą raštu.

Nuoširdžias sveikinimo kalbas pasakė Estijos ir Latvijos konsulai — I. Heinsoo ir dr. E. Upenieks. Pastarasis priminė, kad žiemgaliai, pralaimėję mūšį su kryžiuočiais, pasitraukę Lietuvon ir tuo būdu įkvėpę herojinės dvasios lietuviams. Taip pat ir Simo Kudirkos atveju be latvio liudininko incidentas vargu ar būtų pasiekęs viešumą.

Ministerio kalba

Daugiausia dėmesio ir plojimų net sustojusios publikos susilaukė daugiakultūrių reikalų ministeris N. Cafik. Jį pristatė senosios lietuvių ateivijos adv. Neimanas lietuvių ir anglų kalbomis. Ministeris (ukrainiečių ir skotų kilmės), kalbėjęs tik 15 min., priminė, jog Sov. Sąjungoje yra daug tautų, bet nėra daugiakultūriškumo Kanados prasme. Ten viskas rikiuojama pagal partinį, diktatūrinį kurpalį. Jam, kaip daugiaukultūrių reikalų ministeriui, esą rūpi pavergtų tautų likimas. Jo iniciatyva Kanados vyriausybė nutarė duoti sovietų persekiojamam mokslininkui Ščaranskiui Kanados imigranto teises, bet Kremlius nesutiko. Tokia sovietų laikysena buvusi pasmerkta Kanados parlamente. Be to, N. Cafik pareiškė vyksiąs į Belgradą ir ten viešai kalbėsiąs pavergtųjų tautų klausimu. Kai žmonės kenčia vergijoje, laisvėje gyvenanti Kanada negalinti tylėti. Baigdamas savo kalbą, min. N. Cafik perskaitė Kanados min. pirmininko sveikinimą lietuviams.

Meninė programa

Pranešėjai perskaičius rezoliucijas bei jas priėmus, buvo baigta visuomeninė šventės dalis. Po jos scenoje pasirodė gaususis "Gintaro" ansamblis. Vyresniųjų ir viduriniųjų šokėjų grupės puikiai atliko 7 tautinius šokius, o "Gintaro" dainininkės padainavo 3 dainas. Visi gėrėjosi sklandžia bei gyva jų programa.

Užbaigai pasirodė "Varpo" choras, diriguojamas J. Govėdo ir akompanuojamas St. Gailevičiaus. Jis labai gražiai bei darniai atliko keturias patriotinio turinio dainas ir susilaukė gausių bei ilgų plojimų.

Apylinkės pirm. A. Juzukoniui tarus padėkos žodį, visi dalyviai, kurių buvo per tūkstantį, drauge su "Varpo" choru sugiedojo Tautos himną.

Rinkliavos

Minėjimo metu buvo renkamos aukos vokais. KLB veiklai surinkta $1,822, o Tautos Fondui — $4,385. Be to, TF aukos buvo renkamos ir šventovėse. Prisikėlimo šventovėje surinkta — $2,654, Lietuvos Kankinių —$908, Išganytojo —$314. Atskirai buvo renkamos aukos Stayneryje-Wasagoje. Ten gauta — $367. Iš viso TF per Vasario 16 savaitgalį surinkta $8,628 (pernai $7,208).

Šių metų Vasario 16 minėjimas buvo kruopščiai paruoštas. Rengėjai daug planavo ir dirbo, kad šventė gerai pavyktų. Reikia pasidžiaugti — minėjimas buvo turiningas, įdomus, susilaukęs labai gausių dalyvių. Bene vienintelis, sunkiai išvengiamas trūkumas — tai jo ilgumas, nusitęsęs iki 4 valandų. **D.**

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblio **"GINTARAS"** tėvų komitetas maloniai kviečia visus atsilankyti į

metinį **KONCERTĄ-VAKARĄ-BALIŲ**

vasario 25, šeštadienį, 7 v.v.,
ANAPILIO salėje
ŠOKIAMS GROS DETROITO "ROMANTIKA"

Bilietai: $5 asmeniui, moksleiviams — $3.
Rezervuoti pas A. Nausėdą (231-1423) arba O. Radzevičienę (827-5620)

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE
vasario 26, sekmadienį, 4 v.p.p., rengiamas

DUETINIS KONCERTAS

Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

Programoje: duetai Čikagos Lietuvių Operos solistų — **Ginos Čapkauskienės** ir **Rimo Strimaičio.**
Jiedu atliks operų arijas ir dainas šių kompozitorių: G. Verdi, G. Donizetti, C. Gounod, Stasio Gailevičiaus, J. Stankūno. Akompanuos — **muz. St. Gailevičius.**
Po koncerto — kava ir pyragai.
Bilietai — $4, pensininkams ir jaunimui — $3. Jie gaunami L. Namuose ir prieš koncertą prie įėjimo. Telefonas informacijai: 762-3118 (H. Chvedukas).
Kviečiame visus dalyvauti šiame neeiliniame koncerte.
Rengėjai -- Toronto Lietuvių Namų Vyrai

Sol. RIMAS STRIMAITIS

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Vasario 16 proga pradėtos pamaldos vasario 19, sekmadienį, Lietuvos kankinių garbei skirtoje šventovėje. Nors joje dar neviskas pilnai įrengta (trūksta vitražų, pastovaus altoriaus, triumfuojančio Kristaus bareljefo), naujoji šventovė dvelkia jaukumu bei naujumu. 11 v. pamaldose dalyvavo su vėliavomis Toronto šauliai ir parapijos kat. moterų draugija. Aukojimo metu 7 asmenys, atstovaują įvairiems parapijos vienetams, atnešė aukas prie altoriaus. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Vasario 16 proga Anapilyje dalyvavę kanadiečiai ir mūsų tautiečiai būriais lankė šventovę, domėdamiesi naujuoju pastatu. Šventinimo iškilmėms gegužės 14 d. viskas bus užbaigta. Po pamaldų naujojoje parapijos salėje vyko kavutė, paruošta kat. moterų draugijos narių, o po pietų — vaišės Vasario 16 minėjimo programos atlikėjams.

— Šventovės statybos fondui aukojo: $500: Pr. E. Dranseikos ($2.000); $200: P. A. Bredickai (Creamore, Ont.); $150: K. J. Liutkai; po $100: V. F. Skrinskai, I. S. Girdzijauskai, B. Trukanavičius, A. E. Šelmiai, L. O. Radzevičiai; $50: J. Pakys. Geradariams nuoširdi padėka.

— Tikybos pamokos, besirengiantiems pirmajai Komunijai, vyksta sekmadieniais 10.15 v.r., Sutvirtinimo sakramentui — po 11 v. pamaldų klebonijos koplyčioje.

— Vasario 18 d. liet. kapinėse palaidota a.a. Elena Vaidotienė, o vasario 20 d. — a.a. Augustė Stankaitienė. Velionių artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Gavėnios rekolekcijos bus prieš Verbų sekmadienį. Joms vesti pakviesti Tėvai jėzuitai iš Čikagos.

— Pamaldos: sekmadienį 10 v.r. už a.a. Vytautą Senkevičių, 11 v. už a.a. Joną Žėką, a.a. Aloyzą Kanapką ir a.a. Romualdą Černiauską.

— Pakrikštytas naujojoje šventovėje Jonas - Jokūbas Liauba iš Stayner, Ont.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534:4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninš kalba lietuviškai.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 533-3022.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Nemokamas pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Birutės Baltraks-Dilkutės
KERAMIKOS
PARODA
rengiama vasario 25 - 26 d. d.
Prisikėlimo parapijos Parodų salėje
Paroda atidaryta vasario 25, šeštadienį, nuo 4 v.p.p. iki 6 v.v. ir sekmadienį nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p. Parodą globoja ir visus kviečia atslankyti —
KLK Moterų Dr-jos
Prisikėlimo parapijos skyrius

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 pamaldose dalyvavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinas su ponia, kūrėjai- savanoriai, šauliai, skautai, ateitininkai, moterų draugijos narės ir svečiai. Prie altoriaus stovėjo 8 vėliavos. Gražų pamokslą pasakė kun. B. Pacevičius. Po Mišių iškilmingoje eisenoje buvo padėtos rožės prie Lietuvai skirto paminklo. Choras gražiai giedojo tai dienai skirtas giesmes. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

— Religinio auklėjimo paskaita — vasario 26, sekmadienį, muzikos studijoje, po 11.30 v. Mišių. Kalbės seselė Helen Banyai.

— KLK Centro nutarimu, visose Kanados lietuvių šventovėse kovo 5 d. bus daroma rinkliava religinei Lietuvos šalpai. Rinkliava skoloms mokėti nukeliama savaitę vėliau.

— Metinės parapijos rekolekcijos, kurias ves kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, įvyks kovo 12-19 d.d.

— Bilietai į sukaktuvinį parapijos banketą ir į Čikagos "Dainavos" ansamblio muzikinį veikalą "Kūlgrinda" bus platinami ateinantį sekmadienį par. kavinėje. Bilietus bus galima įsigyti ir klebonijoje. Bilietus galima užsakyti ir paštu, kreipiantis į V. Tasecką, 3380 Galina Cres., Mississauga. Tel. 279-0363. Bilietų kainos $10, $8, $6 ir $4. Bilietai į banketą $15 asmeniui, pensininkams ir studentams $13. Stalai rezervuojami iš anksto — 10 žmonių.

— Jubilėjinio kryžiaus projektui aukojo: P. B. Čeponkai $250, N.N. $200, O. Grajauskienė $100, A. Pranckevičius $50, J. J. Šarūnai $25, K. K. Kaminskai (vietoj gėlių a.a. Elenai Vaidotienei) $25, E. Bartkuvienė $20.

— A.a. Elena Vaidotienė, 77 m., palaidota iš mūsų šventovės Šv. Jono kapinėse vasario 16 d. Gili užuojauta: dukrai Reginai Valickienei su šeima ir sūnui Vytautui; Aldonai Jankaitienei, Lietuvoje mirus jos motinai Kazimierai Gaurilienei; Broniui Vaidilai, Lietuvoje mirus jo motinai Liudvikai Vaidilienei.

— Sveikiname: Paulių ir Sonią Užbalius, atšventusius 25 m. vedybų sukaktį; Antaną ir Bronę Kovoliūnus, atšventusius 50 m. vedybinio gyvenimo sukaktį.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Sofiją Gustainienę, užpr. J. Gustainis, 8.30 už Pranciškų Kirlį, užpr. M. Basalykienė, 9 v. už Kalinauskų šeimų mirusius, užpr. O. Kalinauskienė, 9.30 už Antaną, Adolfą ir Joną Mitalus, užpr. O. Mitalienė, 10 v. už Liudą Baranauską, užpr. Kalinauskų šeima; sekmadienį 8 v. už Adelę Juozapavičienę, užpr. J. M. Šefleriai, 9 v. už Vytautą Senkevičių, užpr. V. Senkevičius, 10 v. už Praną Bastį, užpr. J. A. Puteriai, 11.30 už parapijiečius, 7 v.v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Sausio 18 d. Šv. Juozapo ligoninėj mirė a.a. Augustė Lingaitytė-Stankaitienė, 75 m. amžiaus. Velionė paliko Lietuvoje Jurgį Žilaitį bei du anūkus ir Tillsonburge, Ont., brolį Jurgį Lingaitį, daugelį pusbrolių, pusseserių Kanadoje ir JAV. Budėtuvės įvyko Išganytojo šventovėje vasario 20 d., laidotuvių pamaldos — vasario 21 d. Palaidota Šv. Jono liet. kapinėse.

— 1978 m. naujai išrinkta moterų draugijos valdyba: pirm. M. Dambarienė, vicepirm. O. Langienė, vicepirm. M. Bumeistrienė, sekr. I. Delkuvienė, sekr. pavad. A. Mikšienė, ižd. G. Maurušaitytė, ižd. pavad. G. Povilaitienė.

— Po visuotinio parapijos susirinkimo bei pirmo valdybos posėdžio 1978 m. sudaryta valdyba; J. Adomavičienė — liet. pirmininkė ir parapijos virepirmininkė, narys E. Bumeisteris, sekr. R. Hiršas, fin. sekr. E. Vaičekauskas, nekiln. turto komiteto pirm. R. Drešeris, narė Pr. Šarkutė. Dėkojame G. Tarvydienei, kuri baigė savo šešerių metų kadenciją.

— Dėkojame Prisikėlimo parapijos bankeliui, kuris parapijai š.m. paskyrė $200 paramą.

— Antrą gavėnios sekmadienį — Vasario 16 pamaldose dalyvavo su vėliavomis "Šatrijos" tunto skautės, "Rambyno" skautai ir jūros šaulių kuopa "Baltija".

— Šį penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamoka. Šį sekmadienį pamaldos su sekmadienio mokykla — 9.30 v.r. Po pamaldų bus dalinamos 1977 m. aukų apyskaitos.

Lietuvių Namų žinios

— V. Laugaliui išvykus į Montrealį, LN valdyba svetainės "Lokys" vedėju patvirtino Aleksą Grybą, kuris pradėjo lankyti baro vedėjų kursus.

— LN Vyrų iniciatyva organizuojamas vyrų choras. Repeticijos vyksta ketvirtadieniais 7.30 v.v. Prisikėlimo par. muzikos kambaryje. Visi su gerais balsais, ypač jaunimas, kviečiami įsijungti. Vadovauja V. Verikaitis. Skambinti J. Karasiejui 279-9079 arba T. Stanuliui 533-6074.

— LN Moterų Būrelio ir LN valdybos vasario 15 d. pasitarime nutarė, kad LN Moterys ruoš tradicinį Velykų stalą, bendradarbiaujant administracijai.

— Vasario 13 d., 7 v.v., buvo užpultas LN autoaikštės vedėjas M. Račys ginkluoto jaunuolio, kuris, įsiveržęs į būdelę, pareikalavo atiduoti pinigus. Tačiau jis užpuoliko neišsigando ir stipriu kojos spyriu išmušė jo ginklą. Išsigandęs plėšikas, pasigriebęs šautuvą, pabėgo.

— LN jaunimas vasario 7 ir 10 d. d. posėdyje jaunimo veiklai organizuoti sudarė laikiną jaunimo organizacinį komitetą, į kurį įeina: K. Dambaraitė, L. Čepas, R. Grigaliūnaitė, R. Kalinauskas, A. Stauskas, S. Underytė ir M. Yčas. Kovo 11, šeštadienį, planuojama "Alpine" slidinėjimo iškyla 16 metų ir vyresniems į Moonstone. Registruotis pas Martyną tel. 766-7300, Rimą 533-7506, Snieguolę 766-1718.

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo per 250. Svečių knygoje pasirašė R. Šiaučiulis ir A. P. Drešeriai iš Montrealio.

— LN nario įnašus po $100 sumokėjo; V. Bielskis, R. Chrolavičius ir B. B.

— LN reikalingas tarnautojas - budėtojas. Kreiptis į vedėją tel. 533-9030.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Rekolekcijos bus kovo 16, 17, 18 d.d. Mišios — 7 v.v., po to — pamokslas. Sekmadienį, 11 v.r., iškilmingos Mišios ir par. svetainėje agapė. Rekolekcijas ves kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš Čikagos.

— Lietuvoje, Gargždų apylinkėje, mirė Bronė Žilienė-Gajonytė, 56 m. amžiaus. Užuojauta parapijietei Jozefinai Gabrusevičienei, velionės sesutei. **S. Sk.**

Tautodailės paroda, trukusi visą mėnesį Meno Centre, buvo labai sėkminga. Ją gausiai lankė įvairių tautybių kanadiečiai. Savaitgaliais būdavo po 1.000-1.500 lankytojų. Parodos nuotraukos buvo įdėtos pranc ūziškoje spaudoje. Katalogas buvo išspausdintas prancūzų ir anglų kalbomis. Parodos atidarymo iškilmę rodė 10-sis televizijos kanalas programoje "Parle, parle, jase, jase" 1978. I. 28, 12 v. Tos pačios stoties žurnalistė papasakojo savo įspūdžius apie parodą ir kvietė ją lankyti. Meno mokytoja Joyce Jason, aplankiusi mūsų parodą, tarė "fantastic". Labiausiai vertino ir pozityviai kritikavo Kr. Bendžiūtės-Makauskienės, A. Čičinskienės, G. Montvilienės ir Ir. Lukoševičienės darbus. Paroda uždaryta vasario 12 d. **Kor.**

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyko vasario 5 d. ir buvo gausus dalyvėmis. Buvo išklausyta įdomi seselės Olivetos paskaita-pokalbis gavėnios temomis. Susirinkime dalyvavo ir kun. J. Savickas, SJ, iš Urugvajaus, kuris perdavė ten veikiančios katalikų moterų organizacijos sveikinimus. Nutarta ir šiemet surengti velykinį stalą balandžio 2, Atvelykyje. J. Baltuonienė sutiko būti šio darbo koordinatore. Ji turi patirties, nes buv pirmojo velykinio stalo iniciator Visos narės kviečiamos į talką. V. dybos pirm. D. Staškevičienė pranešė, kad planuojama ekskursija pas dailininkus Tamošaičius, numatoma surengti Montrealyje dailės paroda ir humoro vakaras, kurio programai atlikti kviečiamas "Antras Kaimas" iš Čikagos. Vyksta susirašinėjimas.

N. Bagdžiūnienė

Komunistinis laikraštis "Laisvė", spausdinamas Brooklyne, N.Y., skelbia, kad antra studentų ekskursija, vadovaujama Liudo Stankevičiaus, vyks iš Montrealio į Lietuvą š. m. birželio 29 d. Sūnu ir Dukterų Draugija Montrealyje 50 metų sukakties proga rengia ekskursiją į Lietuvą; išskris gegužės 26 d. ir grįš birželio 9 d. Lietuvoje išbus 10 dienų.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.0%		
Term. ind. 3 m.	9.25%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

praneša, kad
METINIS SUSIRINKIMAS
įvyks š.m. kovo mėn. 5 d., 4 v. p. p., Prisikėlimo salėje, 1011 College St., Toronto, Ontario.

Mūsų veikla 1977 metais buvo labai sėkminga ir pasiekė gražių rezultatų:

Balansas per metus paaugo $2,922,292 ir 1977 m. gruodžio mėn. 31 d. pasiekė $13,628,180.

Pajamų turėta $1,085,733.

Palūkanų nariams už santaupas išmokėta $858,550; tai sudaro 79.10% visų pajamų.

Pelno 1977 metais gauta $54,275. Šis pelnas pervestas į operacinius rezervus, ir visi mūsų atsargos kapitalai metų gale pasiekė $308,212.

Asmeninių paskolų ir mortgičių metų eigoje buvo išduota $4,794,276.

Gyvybės draudos mirusių narių artimiesiems išmokėta $18,950.

Lietuviškai veiklai paskirta ir išmokėta $9,125 įvairiom 32 jaunimo ir kultūrinėm organizacijom bei vienetam.

Palūkanos už santaupas šiuo metu mokamos: už terminuotus 1 metų indėlius — 8¼%, už taupomąsias sąskaitas — 7%, už depozitų-čekių sąskaitas — 6%. Tai gerokai augštesnės palūkanos negu betkur kitur šiandien mokamos.

Taupykite ir skolinkitės savame lietuviškame kooperatyve, nes mūsų pagrindinis tikslas nėra pelnas, bet sąžiningas patarnavimas lietuviams.

Kooperatyvo valdyba